

2023 წ.

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო
ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს
კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“
საქართველოს კანონის პროექტის
მიმოხილვა (II წარდგენა)

ბიუჯეტის ანალიზის განყოფილება

ელ-ფოსტა: pbo@parliament.ge

პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი, ოქტომბერი, 2023 წ.

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის მიხედვით:

- შემოსულობების გეგმა განისაზღვრა 22,170.9 მლნ ლარის ოდენობით, რაც დამტკიცებულ მოცულობას 256.7 მლნ ლარით (1.2%-ით) აღემატება. აღნიშნული ცვლილება განპირობებულია, ერთი მხრივ, შემოსავლების ზრდით (620.0 მლნ ლარის ოდენობით, 3.5%-ით), მეორე მხრივ, ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების შემცირებით (363.3 მლნ ლარით). რაც შეეხება არაფინანსური და ფინანსური აქტივებით ოპერაციებიდან შემოსულობებს, აღნიშნული კომპონენტების საგეგმო მაჩვენებლები უცვლელია.
- გადასახდელების გეგმა განისაზღვრა 22,311.3 მლნ ლარის ოდენობით, რაც დამტკიცებულ მოცულობას 431.2 მლნ ლარით (2.0%-ით) აღემატება. აღნიშნული მატება ძირითადად მოდის ხარჯების კომპონენტზე, კერძოდ, 2023 წლის გეგმასთან შედარებით, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ხარჯები იზრდება 564.7 მლნ ლარით (3.5%), არაფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტი - 74.3 მლნ ლარით (1.9%). ფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტი მცირდება 107.9 მლნ ლარით (24.2%), ხოლო ვალდებულებების კლების კომპონენტი - 100.0 მლნ ლარით (8.2%).
- ნაშთის ცვლილება (გამოყენება) განსაზღვრულია -140.4 მლნ ლარის ოდენობით.
- 2023 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტი (უარყოფითი მთლიანი სალდო) განისაზღვრება 2,346.9 მლნ ლარით, რაც მთავრობის მიერ პროგნოზირებული მთლიანი შიდა პროდუქტის 3.0%-ს შეადგენს (დამტკიცებული ბიუჯეტით განსაზღვრულია მთლიანი შიდა პროდუქტის 2.8%).
- 2023 წლის ბოლოსთვის საქართველოს მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა განისაზღვრა მთლიანი შიდა პროდუქტის 38.4%-ით, ხოლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულების შეფასება (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) - მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 0.1%-ით – ჯამი: მშპ-ის 38.5% (დამტკიცებული ბიუჯეტით განსაზღვრულია მშპ-ის 38.8%).

სარჩევი

ძირითადი მაჩვენებლები	1
სახელმწიფო ბიუჯეტის ზოგადი მიმოხილვა	1
„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი მაკროეკონომიკური პარამეტრები	4
სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები	8
შემოსავლები	9
არაფინანსური აქტივების კლება	13
ფინანსური აქტივების კლება	14
ვალდებულებების ზრდა	14
სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები	16
ხარჯები	20
არაფინანსური აქტივების ზრდა	23
ფინანსური აქტივების ზრდა	24
ვალდებულებების კლება	25
ხარჯებისა და არაფინანსურ აქტივებზე ოპერაციების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია	25
საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	27
სახელმწიფო ბიუჯეტის ნაშთის ცვლილება, საოპერაციო სალდო და მთლიანი სალდო	31
ნაშთის ცვლილება	31
საოპერაციო სალდო და მთლიანი სალდო	32
დანართები	33
დანართი 1: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება (მლნ ლარი)	33
დანართი 2: სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი (მლნ ლარი)	34
დანართი 3: სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები (მლნ ლარი)	35

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტით განსაზღვრული სახელმწიფო ბიუჯეტის მაჩვენებლები აღნიშნული პროექტის თავდაპირველი ვარიანტით განსაზღვრულ მაჩვენებლებთან შედარებით არ არის შეცვლილი (გარდა მომუშავეთა რიცხოვნობისა), შესაბამისად წარმოდგენილ დოკუმენტში 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტი გულისხმობს „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის როგორც თავდაპირველ, ასევე, გადამუშავებულ ვარიანტს.

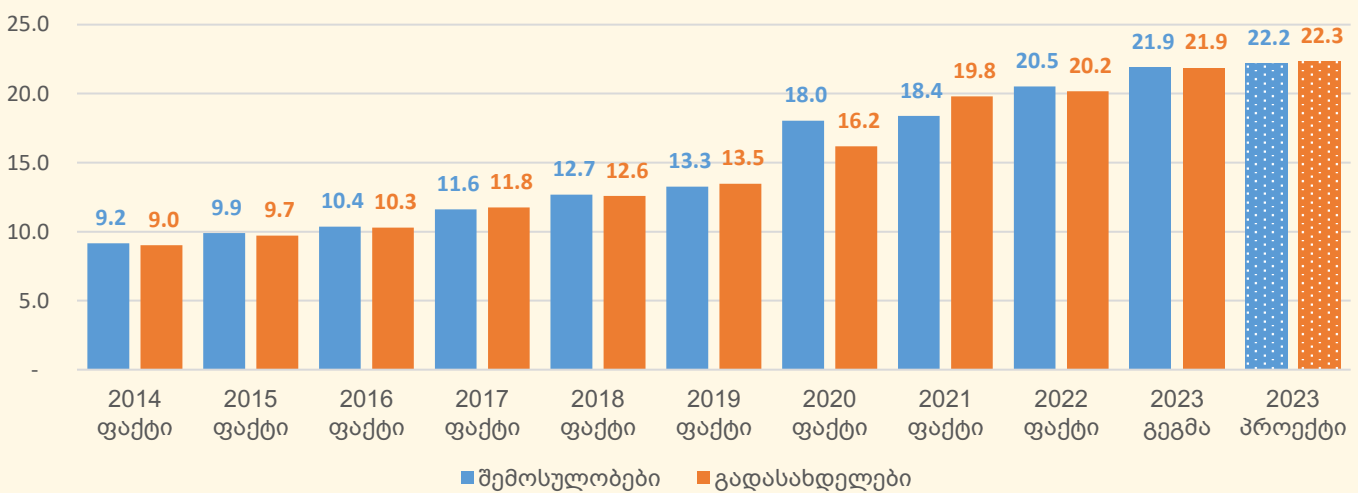
ძირითადი მაჩვენებლები

სახელმწიფო ბიუჯეტის ზოგადი მიმოხილვა

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით შემოსულობების წლიური გეგმა განსაზღვრულია 21,914.2 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო გადასახდელების წლიური გეგმა - 21,880.1 მლნ ლარის ოდენობით. „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის მიხედვით შემოსულობების წლიური გეგმა განსაზღვრულია 22,170.9 მლნ ლარით, რაც 2023 წლის დამტკიცებულ გეგმას 256.7 მლნ ლარით (1.2%-ით) აღემატება, ხოლო გადასახდელების წლიური გეგმა განსაზღვრულია 22,311.3 მლნ ლარის ოდენობით, რაც 431.2 მლნ ლარით (2.0%-ით) მეტია 2023 წლის დამტკიცებულ გეგმაზე.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები და გადასახდელები 2014-2023 წლებში.

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები და გადასახდელები 2014-2023 წლებში

დიაგრამა 1: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები და გადასახდელები 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

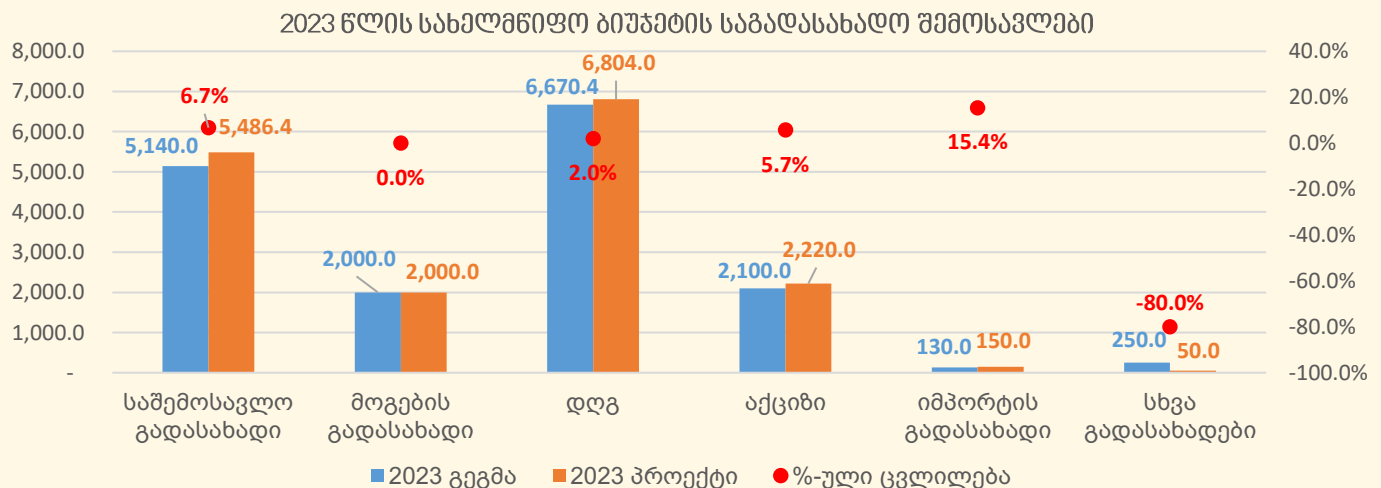
რაც შეეხება შემოსულობებს კომპონენტების მიხედვით, დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, შემოსულობების 2 კომპონენტს შეეხო ცვლილება. კერძოდ, შემოსავლების კომპონენტი 620.0 მლნ ლარით (3.5%-ით) იზრდება დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით და 18,239.9 მლნ ლარით არის განსაზღვრული, ხოლო ვალდებულებების ზრდის კომპონენტი მცირდება 363.3 მლნ ლარით (10.0%-ით) და 3,281.0 მლნ ლარით განისაზღვრება. რაც შეეხება შემოსულობების დანარჩენ ორ კომპონენტს, არაფინანსური აქტივების კლებას და ფინანსური აქტივების კლებას, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით აღნიშნული კომპონენტების მაჩვენებლები უცვლელია 2023 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან მიმართებით და შესაბამისად შეადგენს 200.0 მლნ ლარს და 450.0 მლნ ლარს.

შემოსულობებისაგან განსხვავებით, წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით, ცვლილება შეეხო გადასახდელების ოთხივე კომპონენტს. კერძოდ, ხარჯების ზრდა, დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით შეადგენს 564.7 მლნ ლარს (3.5%) და 16,899.9 მლნ ლარით არის განსაზღვრული. პროექტის მიხედვით გაზრდილია, ასევე, არაფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტი 74.3 მლნ ლარით და 3,955.7 მლნ ლარს შეადგენს. რაც შეეხება შემცირებებს, 2023 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით, შემცირებულია ფინანსური აქტივების ზრდის და ვალდებულებების კლების კომპონენტები შესაბამისად 107.9 მლნ ლარით და 100.0 მლნ ლარით და შესაბამისად შეადგენს 337.2 მლნ ლარს და 1,118.5 მლნ ლარს.

	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
შემოსულობები	20,529.2	21,914.2	22,170.9	256.7	1.2%	1,641.7	8.0%
შემოსავლები	16,450.2	17,619.9	18,239.9	620.0	3.5%	1,789.7	10.9%
არაფინანსური აქტივების კლება	202.8	200.0	200.0	0.0	0.0%	-2.8	-1.4%
ფინანსური აქტივების კლება	144.2	450.0	450.0	0.0	0.0%	305.8	212.0%
ვალდებულებების ზრდა	3,731.9	3,644.3	3,281.0	-363.3	-10.0%	-450.8	-12.1%
გადასახდელები	20,163.0	21,880.1	22,311.3	431.2	2.0%	2,148.3	10.7%
ხარჯები	15,350.2	16,335.2	16,899.9	564.7	3.5%	1,549.8	10.1%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,304.4	3,881.3	3,955.7	74.3	1.9%	651.2	19.7%
ფინანსური აქტივების ზრდა	489.4	445.1	337.2	-107.9	-24.2%	-152.2	-31.1%
ვალდებულებების კლება	1,019.0	1,218.5	1,118.5	-100.0	-8.2%	99.5	9.8%
ნაშთის ცვლილება	366.2	34.1	-140.4				

ცხრილი 1: 2022-2023 წლების სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები და გადასახდელები კომპონენტების მიხედვით (მლნ ლარი, %).

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობებში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საგადასახადო შემოსავლებისა და ვალდებულებების ზრდის მიმოხილვა. საგადასახადო შემოსავლებზე, 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით, შემოსავლების 92.5%, ხოლო მთლიანი შემოსულობების 74.3% მოდის. დაგეგმილთან შედარებით მაღალი ეკონომიკური ზრდის ტენდენციების საფუძველზე საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, 16,290.4 მლნ ლარიდან 16,710.4 მლნ ლარამდე, 420.0 მლნ ლარით (2.6%-ით), არის გაზრდილი და პროექტით განსაზღვრული შემოსავლების 91.6%-ს და მთლიანი შემოსულობების 75.4%-ს წარმოადგენს.

დიაგრამა 2: 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები (მლნ ლარი).

როგორც დიაგრამაზეა წარმოდგენილი, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, 2023 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით, იზრდება საშემოსავლო გადასახადის (346.4 მლნ ლარით), დამატებული ღირებულების გადასახადის (133.7 მლნ ლარით), აქციზისა (120.0 მლნ ლარით) და იმპორტის გადასახადის (20.0 მლნ ლარით) გეგმური მაჩვენებლები. მოგების გადასახადის მაჩვენებელი უცვლელია, ხოლო სხვა გადასახადები მცირდება¹ 200 მლნ ლარის ოდენობით.

რაც შეეხება ვალდებულებების ზრდის კომპონენტს, 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით, ვალდებულებების ზრდა შემოსულობების 16.6%-ს შეადგენს. 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ვალდებულებების ზრდის კომპონენტი 3,644.3 მლნ ლარიდან 3,281.0 მლნ ლარამდე, 363.3 მლნ ლარით (10.0%-ით) არის შემცირებული და პროექტით განსაზღვრული შემოსულობების 14.8%-ს წარმოადგენს.

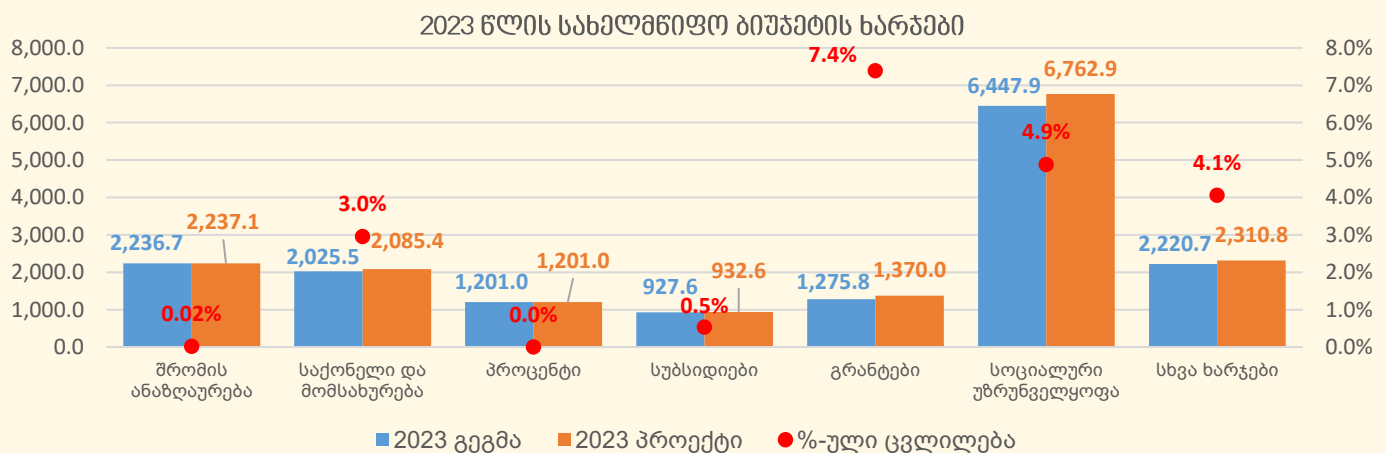
¹ საქართველოს მთავრობის განმარტებით, სხვა გადასახადების შემცირება დაკავშირებულია საგადასახადო ზედმეტობის დაბრუნების მაღალ მაჩვენებელთან.

წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით, ვალდებულებების ზრდის კომპონენტის შემცირება სრულად მოდის საგარეო ვალდებულებებზე. კერძოდ, ბიუჯეტის მხარდამჭერი კრედიტები შემცირებულია 110.0 მლნ ლარით, ხოლო საინვესტიციო კრედიტები - 253.3 მლნ ლარით. რაც შეეხება საშინაო ვალდებულებებს, სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით საშინაო ვალდებულებების წმინდა ზრდა უცვლელია და 1,400.0 მლნ ლარს შეადგენს.

	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა	
			სხვაობა	%-ული ცვლილება
ვალდებულებების ზრდა	3,644.3	3,281.0	-363.3	-10.0%
საგარეო	2,244.3	1,881.0	-363.3	-16.2%
ბიუჯეტის მხარდამჭერი კრედიტი	400.0	290.0	-110.0	-27.5%
საინვესტიციო კრედიტი	1,844.3	1,591.0	-253.3	-13.7%
საშინაო	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0%
ფასიანი ქაღალდების გამოშვება	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0%

ცხრილი 2: ვალდებულებების ზრდის კომპონენტი 2023 წელს (მლნ ლარი, %)

გადასახდელების ყველაზე დიდი კომპონენტი, ხარჯები, 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით განსაზღვრულია 16,335.2 მლნ ლარის ოდენობით, რაც სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელების 74.7%-ს შეადგენს. 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით ხარჯები იზრდება 564.7 მლნ ლარის (3.5%-ით) ოდენობით, 16,899.9 მლნ ლარამდე (სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელების 75.7%).

დიაგრამა 3: 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები (მლნ ლარი).

როგორც დიაგრამაზეა წარმოდგენილი, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით ზრდა შეეხო ხარჯების ყველა კომპონენტს პროცენტის გარდა (პროცენტის მუხლის გეგმური მაჩვენებელი უცვლელია - 1,201.0 მლნ ლარი). ხარჯების ყველაზე დიდი კომპონენტის, სოციალური უზრუნველყოფის ზრდა შეადგენს 315.0 მლნ ლარს და განსაზღვრულია 6,762.9 მლნ ლარის ოდენობით (ხარჯების 40.0%). შრომის ანაზღაურება იზრდება 0.5 მლნ ლარით, საქონელი და მომსახურება - 59.9 მლნ ლარით, სუბსიდიები - 4.9 მლნ ლარით, გრანტები - 94.3 მლნ ლარით და სხვა ხარჯები - 90.2 მლნ ლარით.

რაც შეეხება საოპერაციო სალდოს და მთლიან სალდოს², „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით საოპერაციო სალდო განსაზღვრულია 1,284.7 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო მთლიანი სალდო - -2,396.6 მლნ ლარით. 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, საოპერაციო სალდო 1,340.0 მლნ ლარს შეადგენს, ხოლო მთლიანი სალდო - -2,415.7 მლნ ლარს.

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით ნაშთის ცვლილება (დაგროვება) შეადგენს 34.1 მლნ ლარს, ხოლო 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების მიხედვით, ნაშთის ცვლილება (გამოყენება) განსაზღვრულია -140.4 მლნ ლარის ოდენობით.

² საოპერაციო სალდო წარმოადგენს შემოსავლებისა და ხარჯების სხვაობას. იგი შესაძლებელია იყოს როგორც დადებითი, ასევე უარყოფითი სიდიდე. მთლიანი სალდო წარმოადგენს საოპერაციო სალდოს გამოკლებული არაფინანსური აქტივების ცვლილებას და გვიჩვენებს ბიუჯეტის პროფიციტის (დადებითი სიდიდე) ან დეფიციტის (უარყოფითი სიდიდე) მოცულობას.

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი მაკროეკონომიკური პარამეტრები

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანდართული ძირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორების დოკუმენტის მიხედვით, საქართველოს მთავრობის (შემდგომში - მთავრობა) პროგნოზით 2023 წელს მშპ-ის ზრდა 5.0%-ს შეადგენდა, ხოლო პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის (შემდგომში - საბიუჯეტო ოფისი) მიერ 2022 წლის დეკემბერში მომზადებული პროგნოზით კი - 5.1%-ს.

2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის თანდართული ძირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორების დოკუმენტის მიხედვით, მთავრობის პროგნოზით, 2023 წელს მშპ-ის ზრდა 6.5%-ს შეადგენს, თუმცა საბიუჯეტო ოფისის პროგნოზით მშპ-ის რეალური ზრდა 0.2 პროცენტული პუნქტით აღემატება მთავრობის პროგნოზს და მშპ-ის ზრდა 6.7%-ით განისაზღვრება³.

საბიუჯეტო ოფისის აღნიშნული პროგნოზი ემყარება დაშვებას, რომ მიმდინარე წელს და საშუალოვადიან პერიოდში შენარჩუნდება გასული ორი წლის განმავლობაში დაფიქსირებული მაღალი ეკონომიკური ზრდის ტენდენციები, უფრო მეტად გაიზრდება ტურიზმის მაჩვენებლები, მნიშვნელოვან დონეზე შენარჩუნდება საგარეო ვაჭრობის და სხვა ეკონომიკური მაჩვენებლები. დაშვებისას ასევე მხედველობაშია მიღებული როგორც ქვეყნის შიდა ეკონომიკური აქტივობა, ასევე - საქართველოს მთავარი სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების⁴ ეკონომიკური ზრდის წინასწარი შეფასებები და პროგნოზი⁵.

მთავრობის პროგნოზით, საშუალოვადიან პერიოდში (2023-2027 წლებისთვის) ეკონომიკური ზრდის საშუალო წლიური ტემპი 5.3%-ს შეადგენს, რაც 0.2 პროცენტული პუნქტით აღემატება მათ მიერ 2022 წლის დეკემბერში გაკეთებულ ანალოგიურ პროგნოზს.

საბიუჯეტო ოფისის პროგნოზით, საშუალოვადიან პერიოდში (2023-2027 წლებისთვის) ეკონომიკური ზრდის საშუალო წლიური ტემპი 5.5%-ს შეადგენს, რაც საბიუჯეტო ოფისის მიერ 2022 წლის დეკემბერში გაკეთებულ საპროგნოზო მაჩვენებელს 0.4 პროცენტული პუნქტით აღემატება (საშუალოდ 5.1%-იანი ზრდა 2023-2026 წლებში).

საინტერესოა მთლიანი ფაქტორული პროდუქტიულობის დინამიკის კავშირი ეკონომიკურ აქტივობასთან, რომლის შესაფასებლადაც მნიშვნელოვანია გავაანალიზოთ, რამდენად შეესაბამება მიმდინარე ეკონომიკური ზრდა იმ პოტენციალს, რომელიც ქვეყანას თავისი რესურსების ოპტიმალური ათვისებისა და გამოყენების პირობებში ექნებოდა. ყველაზე მართებულია, გაანგარიშდეს ე.წ. პოტენციური მშპ და შედარდეს ფაქტობრივ მდგომარეობას. აღნიშნული სხვაობა რეალურ და პოტენციურ მშპ-ის შორის იქნება ე.წ. მშპ-ის გაპი⁶.

საბიუჯეტო ოფისის პროგნოზით, საშუალოვადიან პერიოდში დადებითი გაპია მოსალოდნელი, თუმცა ქვეყნის ეკონომიკა თანდათან დაუახლოვდება პოტენციურ დონეს და შესაბამისად, საშუალოვადიანი პერიოდის ბოლოს, 2026-2027 წლებში, რეალური მშპ პოტენციურს უმნიშვნელოდ გადააჭარბებს.

მთავრობის პროგნოზის მიხედვით 2023 წელს ნომინალური მშპ 78,787.2 მლნ ლარს შეადგენს, ხოლო საბიუჯეტო ოფისის შეფასებით, 2023 წელს ნომინალური მშპ, მთავრობის საპროგნოზო მაჩვენებელს მცირედით აღემატება (78,961 მლნ ლარი).

რაც შეეხება ნომინალურ მშპ-ს ერთ სულ მოსახლეზე, მისი საპროგნოზო მოცულობა 2023 წლისთვის, მთავრობის პროგნოზის მიხედვით, 21,359.4 ლარს შეადგენს, საბიუჯეტო ოფისის პროგნოზით კი - 21,133 ლარს. საშუალოვადიან პერიოდშიც, საბიუჯეტო ოფისის პროგნოზი მცირედით ჩამორჩება მთავრობის პროგნოზებს. კერძოდ, მთავრობის პროგნოზის მიხედვით

³ დეტალურად იხილეთ პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის მიერ მომზადებული მაკროეკონომიკური პროგნოზები:

https://pbo.parliament.ge/media/k2/attachments/Macroeconomic_Forecasts_October_2023_GE.pdf

⁴ ევროკავშირი, რუსეთი, თურქეთი, აზერბაიჯანი, სომხეთი, ჩინეთი, უკრაინა და აშშ.

⁵ წყარო: საერთაშორისო სავალუტო ფონდის „მსოფლიო ეკონომიკური მიმოხილვა“ ივლისი, 2023“ (WEO July 2023) <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/07/10/world-economic-outlook-update-july-2023>

⁶ დამატებით, მშპ-ს გაპის შესახებ იხ. <http://pbo.parliament.ge/media/k2/attachments/KP0215.pdf>

2027 წლისთვის აღნიშნული 29,276.6 ლარით განისაზღვრება, ხოლო საბიუჯეტო ოფისის პროგნოზით 29,269 ლარით.

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი⁷ მაკროეკონომიკური პარამეტრების შემდეგი მაქსიმალური ზღვრები:

- საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის⁸ დეფიციტის მთლიან შიდა პროდუქტთან შეფარდება – არაუმეტეს 3 პროცენტისა; (ე.წ. ბალანსის/დეფიციტის წესი)
- საქართველოს მთავრობის ვალის⁹ მთლიან შიდა პროდუქტთან შეფარდება – არაუმეტეს 60 პროცენტისა (ე.წ. ვალის წესი).

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის¹⁰ მიხედვით, 2023 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო განსაზღვრულია 2,261.0 მლნ ლარით, რაც მთავრობის მიერ პროგნოზირებული მთლიანი შიდა პროდუქტის 2.8%-ს შეადგენს. რაც შეეხება მთავრობის ვალს, ზემოაღნიშნული მუხლის მიხედვით, 2023 წლის ბოლოსთვის საქართველოს მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა განსაზღვრულია მთლიანი შიდა პროდუქტის 38.3%-ით, ხოლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულების შეფასება (2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით) განსაზღვრულია მთლიანი შიდა პროდუქტის 0.5%-ით – ჯამი: მშპ-ის 38.8%.

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის თავდაპირველი ვარიანტის მე-14 მუხლის მიხედვით, 2023 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო განისაზღვრება 2,346.9 მლნ ლარით, რაც მთავრობის მიერ პროგნოზირებული მთლიანი შიდა პროდუქტის 3.0%-ს შეადგენს. რაც შეეხება მთავრობის ვალს, 2023 წლის ბოლოსთვის საქართველოს მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა განისაზღვრა მთლიანი შიდა პროდუქტის 38.4%-ით, ხოლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულების შეფასება (2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით) - მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 0.5%-ით – ჯამი: მშპ-ის 38.9%.

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის მე-14 მუხლის მიხედვით, თავდაპირველ ვარიანტთან შედარებით, არ არის შეცვლილი 2023 წლის სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდოს მაჩვენებელი და კვლავ 2,346.9 მლნ ლარით არის განსაზღვრული (მშპ-ის 3.0%). რაც შეეხება მთავრობის ვალს, მისი ზღვრული მოცულობა მშპ-ის 38.4%-ით არის განსაზღვრული (თავდაპირველი ვარიანტის მსგავსად), თუმცა შემცირებულია საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულების შეფასება და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მშპ-ის 0.1%-ით არის განსაზღვრული - ჯამი: მშპ-ის 38.5%.

საბიუჯეტო ოფისის პროგნოზის მიხედვით, 2023 წელს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტის პროცენტული შეფარდება მშპ-თან 2.8%-ს შეადგენს, რაც 0.2 პროცენტული პუნქტით განსხვავდება მთავრობის პროგნოზთან შედარებით. ხოლო, საბიუჯეტო ოფისის შეფასებით, 2023 წელს მთავრობის ვალი მშპ-ის 39.2%-ს შეადგენს (საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების გარდა), რაც 0.8 პროცენტული პუნქტით მეტია მთავრობის პროგნოზთან შედარებით.

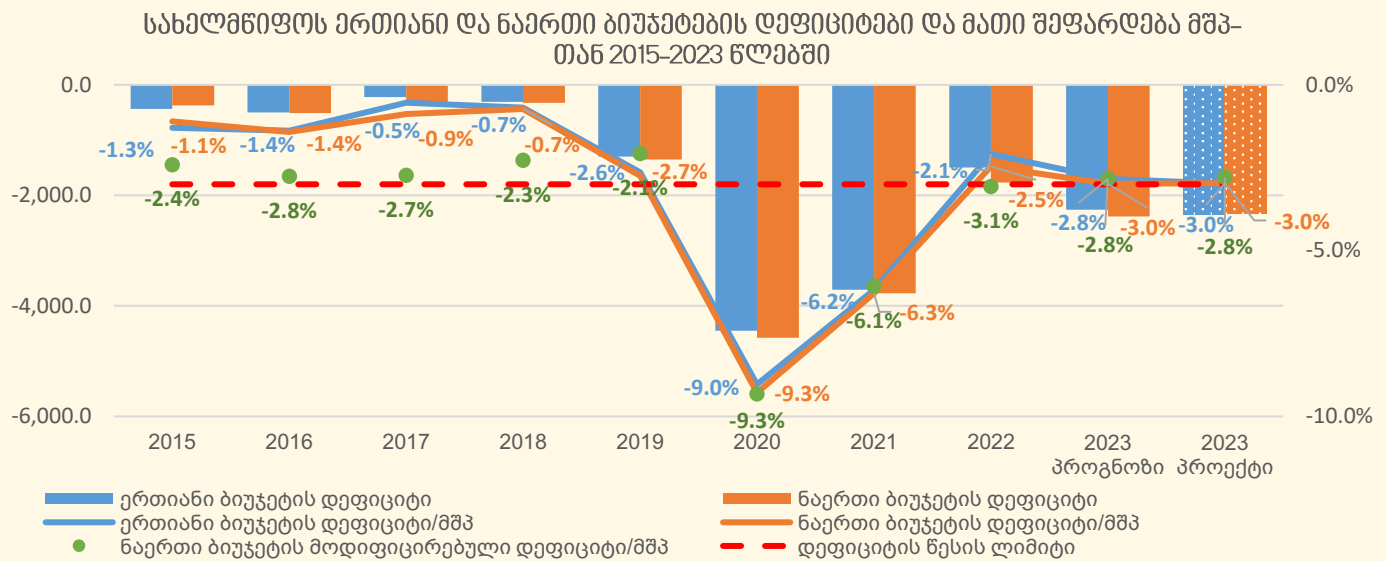
⁷ მუხლი 2. მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დადგენა

⁸ საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის მიხედვით სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტი არის ცენტრალური, ავტონომიური რესპუბლიკების ერთიანი რესპუბლიკური და მუნიციპალიტეტების ერთიანი მუნიციპალური ბიუჯეტების კონსოლიდირებული ბიუჯეტი.

⁹ აღნიშნული მიზნებისთვის საქართველოს მთავრობის ვალი მოიცავს: ა) „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ სახელმწიფო ვალს, გარდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღებული ვალდებულებებისა; ბ) საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებულ ვალს, გარდა საბიუჯეტო ორგანიზაციებიდან აღებული ვალისა. აღნიშნული ზღვარი ითვალისწინებს აგრეთვე „საჯარო და კერძო თანამშრომლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საჯარო და კერძო თანამშრომლობის ძირითადი პრინციპებისა და საჯარო და კერძო თანამშრომლობის კრიტერიუმების შესაბამისი პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულებას.

¹⁰ „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვრული პარამეტრების პროგნოზი

გარდა ამისა, აღსანიშნავია, რომ ზემოაღნიშნული ორგანული კანონით დადგენილი ე.წ. ბიუჯეტის ბალანსის/დეფიციტის წესი, არსებული რედაქციით, მოქმედებს 2019 წლიდან, ხოლო 2019 წლამდე დეფიციტის წესი განისაზღვრებოდა, როგორც ნაერთი ბიუჯეტის დეფიციტის (უარყოფითი მთლიანი სალდო) ფარდობა მშპ-თან. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია 2015-2023 წლებში საქართველოს ერთიანი ბიუჯეტისა და ნაერთი ბიუჯეტის დეფიციტების შეფარდება მთლიან შიდა პროდუქტთან.

დიაგრამა 4: სახელმწიფოს ერთიანი და ნაერთი ბიუჯეტების დეფიციტები და მათი შეფარდება მშპ-თან 2015-2023 წლებში (მლნ ლარი, %).

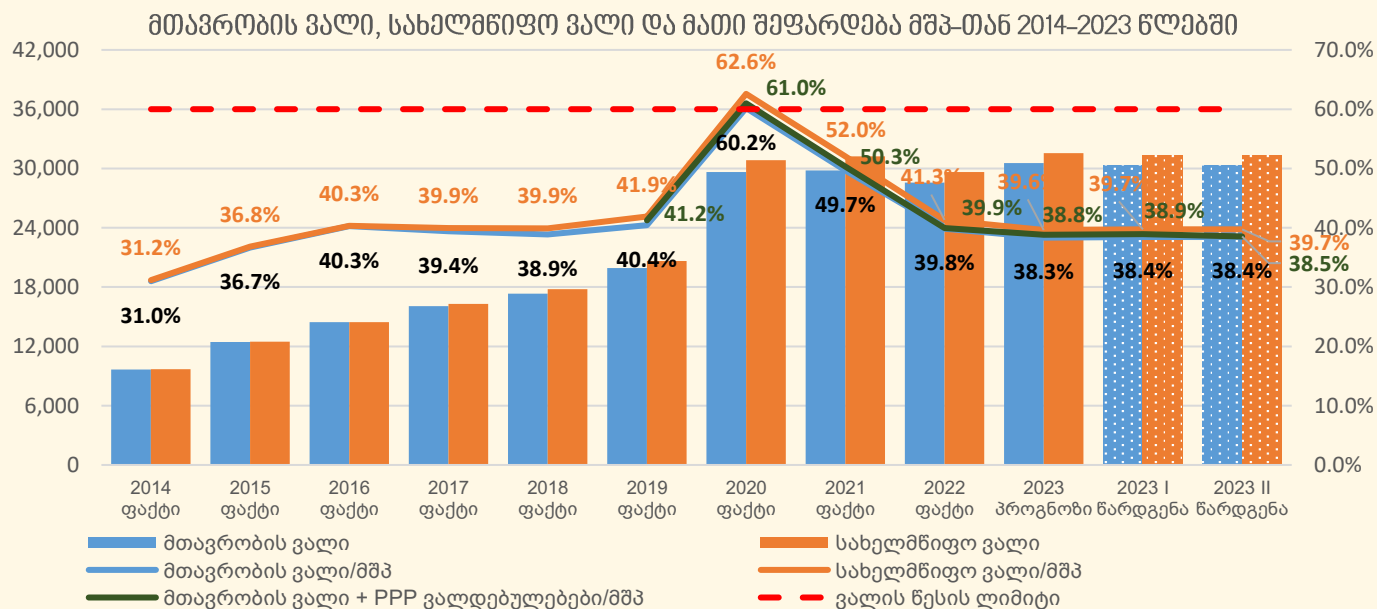
რაც შეეხება „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილ მაკროეკონომიკური პარამეტრების მეორე მაქსიმალურ ზღვარს, ზემოაღნიშნული ორგანული კანონით დადგენილი ე.წ. ვალის წესი არსებული რედაქციით, მოქმედებს 2019 წლიდან, ხოლო 2019 წლამდე ის განისაზღვრებოდა, როგორც სახელმწიფო ვალის შეფარდება მთლიან შიდა პროდუქტთან.

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული მთავრობის ვალის მშპ-თან პროცენტული ფარდობიდან (38.3%-დან) 27.7% მოდის მთავრობის საგარეო ვალზე და 10.6% მოდის მთავრობის საშინაო ვალზე. ხოლო, „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტით განსაზღვრული მთავრობის ვალის მშპ-თან პროცენტული ფარდობიდან (38.4%-დან) 27.7% მოდის მთავრობის საგარეო ვალზე და 10.7% მოდის მთავრობის საშინაო ვალზე.

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის დანართის - „ინფორმაცია მთავრობის ვალის შესახებ“ - მიხედვით, მთავრობის ვალის საპროგნოზო მოცულობა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 30,538.6 მლნ ლარით განისაზღვრა, ხოლო 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის დანართის - „ინფორმაცია მთავრობის ვალის შესახებ“ - მიხედვით, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა 30,291.2 მლნ ლარის ოდენობით არის განსაზღვრული.

რაც შეეხება სახელმწიფო ვალს, „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულია, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელმწიფო ვალის ნაშთის საპროგნოზო მოცულობა 31,565.5 მლნ ლარის ოდენობით (მ.შ. საგარეო - 23,146.7 მლნ ლარი, საშინაო - 8,418.8 მლნ ლარი), რაც იმ პერიოდისთვის პროგნოზირებული მშპ-ის 39.6%-ს წარმოადგენს. „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტით, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელმწიფო ვალის ნაშთის საპროგნოზო მოცულობა 31,303.5 მლნ ლარით არის განსაზღვრული (მ.შ. საგარეო - 22,884.7 მლნ ლარი, საშინაო - 8,418.8 მლნ ლარი), რაც მთავრობის მიერ პროგნოზირებული მშპ-ის 39.7%-ია.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია საქართველოს სახელმწიფო ვალისა და მთავრობის ვალის მოცულობა და მათი შეფარდება მშპ-თან 2014-2023 წლებში.

დიაგრამა 5: მთავრობის ვალი, სახელმწიფო ვალი და მათი შეფარდება მშპ-თან 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი, %).

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით შემოსულობების გეგმა განსაზღვრულია **21,914.2 მლნ ლარის** ოდენობით, ხოლო „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის მიხედვით, შემოსულობების გეგმა განისაზღვრა **22,170.9 მლნ ლარის ოდენობით**, რაც დამტკიცებულ მოცულობას **256.7 მლნ ლარით (1.2%-ით)** აღემატება.

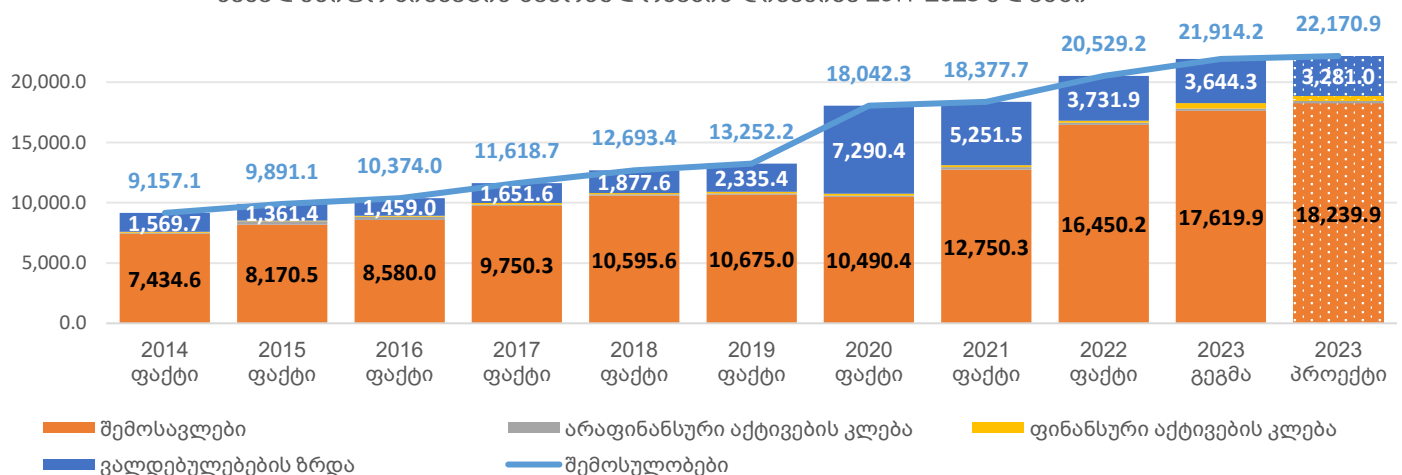
აღნიშნული ცვლილება განპირობებულია, ერთი მხრივ, შემოსავლების ზრდით (620.0 მლნ ლარის ოდენობით, 3.5%-ით), მეორე მხრივ, ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების შემცირებით (363.3 მლნ ლარით). რაც შეეხება არაფინანსური და ფინანსური აქტივებით ოპერაციებიდან შემოსულობებს, აღნიშნული კომპონენტების საგეგმო მაჩვენებლები უცვლელია.

	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
სულ შემოსულობები	20,529.2	21,914.2	22,170.9	256.7	1.2%	1,641.7	8.0%
შემოსავლები	16,450.2	17,619.9	18,239.9	620.0	3.5%	1,789.7	10.9%
გადასახადები	14,976.7	16,290.4	16,710.4	420.0	2.6%	1,733.7	11.6%
გრანტები	359.1	279.6	279.6	0.0	0.0%	-79.5	-22.1%
სხვა შემოსავლები	1,114.5	1,050.0	1,250.0	200.0	19.0%	135.5	12.2%
არაფინანსური აქტივების კლება	202.8	200.0	200.0	0.0	0.0%	-2.8	-1.4%
ფინანსური აქტივების კლება	144.2	450.0	450.0	0.0	0.0%	305.8	212.0%
ვალდებულებების ზრდა	3,731.9	3,644.3	3,281.0	-363.3	-10.0%	-450.8	-12.1%
საგარეო	2,385.5	2,244.3	1,881.0	-363.3	-16.2%	-504.5	-21.1%
საშინაო	1,346.3	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0%	53.7	4.0%

ცხრილი 3: 2022-2023 წლების სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები კომპონენტების მიხედვით (მლნ ლარი, %).

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში.

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების დინამიკა 2014-2023 წლებში

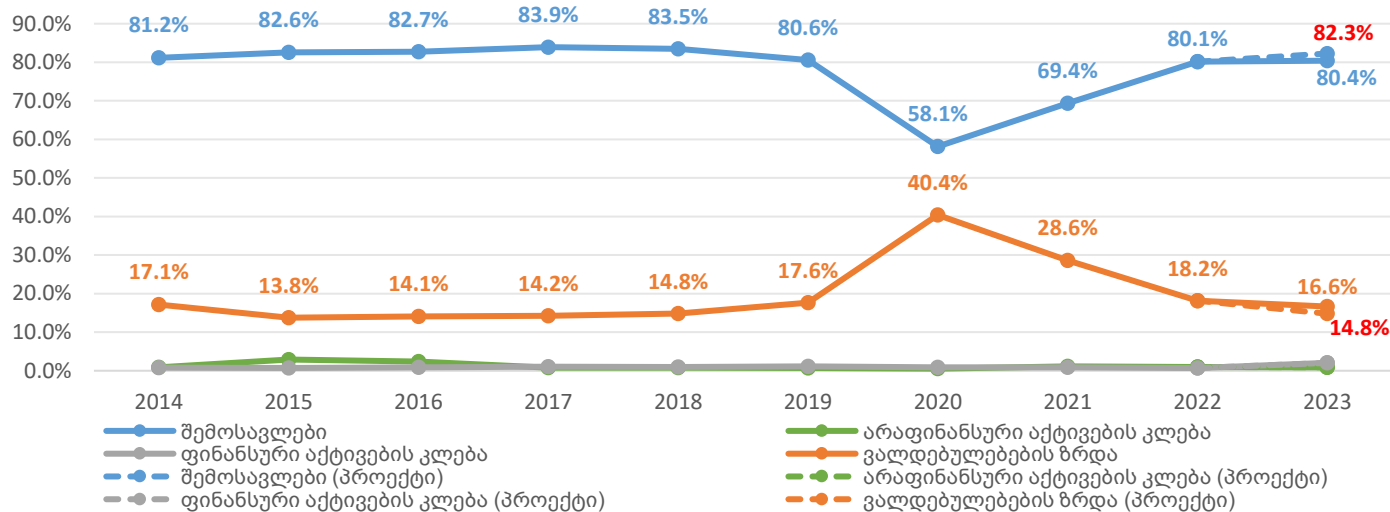
დიაგრამა 6: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების დინამიკა 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

როგორც დიაგრამაზეა გამოსახული, 2014-2023 წლების განმავლობაში სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები ზრდადი ტენდენციით ხასიათდება, შემოსულობების 2 ძირითადი კომპონენტის - შემოსავლებისა და ვალდებულებების ზრდით შემოსულობების მატების გავლენით. ამასთან, თუ განვიხილავთ მათ წილს შემოსულობებში, 2017-2020 წლებში შემოსავლების წილი - კლების, ხოლო ვალდებულებების ზრდის წილი ზრდის ტენდენციით ხასიათდება. 2021 წლიდან აღნიშნული ტენდენცია შეიცვალა: შემოსავლების წილი გაიზარდა, ხოლო ვალდებულებების ზრდის წილი შემცირდა. რაც შეეხება 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით შემოსულობებში აღნიშნული კომპონენტების წილებს, 2023 წლის გეგმასთან შედარებით,

შემოსავლების წილი კიდევ გაზრდილია - 80.4%-დან 82.3%-მდე, ხოლო ვალდებულებების ზრდის წილი შემცირებულია - 16.6%-დან 14.8%-მდე.

შემოსულობებში 4 ძირითადი კომპონენტის პროცენტული განაწილების საჩვენებლად, ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია 2014-2023 წლებში საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების კომპონენტების პროცენტული განაწილება.

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების სტრუქტურის დინამიკა 2014-2023 წლებში

დიაგრამა 7: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების სტრუქტურის დინამიკა 2014-2023 წლებში (%).

შემოსავლები

2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლების გეგმა 17,619.9 მლნ ლარს შეადგენს, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, შემოსავლების გეგმა გაზრდილია 18,239.9 მლნ ლარამდე (3.5%-ით). აღნიშნული მატება ძირითადად უკავშირდება საგადასახადო შემოსავლებს, რომელიც მიმდინარე წლის განახლებული მაკროეკონომიკური პარამეტრების (ეკონომიკური ზრდისა და დეფლატორის საპროგნოზო მაჩვენებლების) გათვალისწინებით, მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი. რაც შეეხება სხვა შემოსავლებს, აღნიშნული მიმართულებითაც, ასევე, გათვალისწინებულია შემოსავლების ზრდა, გრანტების ჯამური საპროგნოზო მაჩვენებელი კი უცვლელია.

- საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა, მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესების საფუძველზე¹¹, განისაზღვრა 2.6%-იანი მატებით: წარმოდგენილი კანონპროექტით საგადასახადო შემოსავლები დამტკიცებულ გეგმასთან (16,290.4 მლნ ლარი) მიმართებაში იზრდება 420.0 მლნ ლარით და შეადგენს 16,710.4 მლნ ლარს.

	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
საგადასახადო შემოსავლები	14,976.7	16,290.4	16,710.4	420.0	2.6%	1,733.7	11.6%
საშემოსავლო გადასახადი	4,644.4	5,140.0	5,486.4	346.4	6.7%	842.0	18.1%
მოგების გადასახადი	1,930.2	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0%	69.8	3.6%
დღგ	6,036.8	6,670.4	6,804.0	133.7	2.0%	767.2	12.7%
აქციზი	2,010.2	2,100.0	2,220.0	120.0	5.7%	209.8	10.4%
იმპორტის გადასახადი	126.0	130.0	150.0	20.0	15.4%	24.0	19.1%
სხვა გადასახადები	229.1	250.0	50.0	-200.0	-80.0%	-179.1	-78.2%

ცხრილი 4: სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები 2022-2023 წლებში (მლნ ლარი, %).

საგადასახადო შემოსავლების ზრდა ეხება ყველა საგადასახადო შემოსავალს (გარდა მოგების გადასახადისა და სხვა გადასახადებისა). კერძოდ, ყველაზე მნიშვნელოვნად, 346.4 მლნ ლარით,

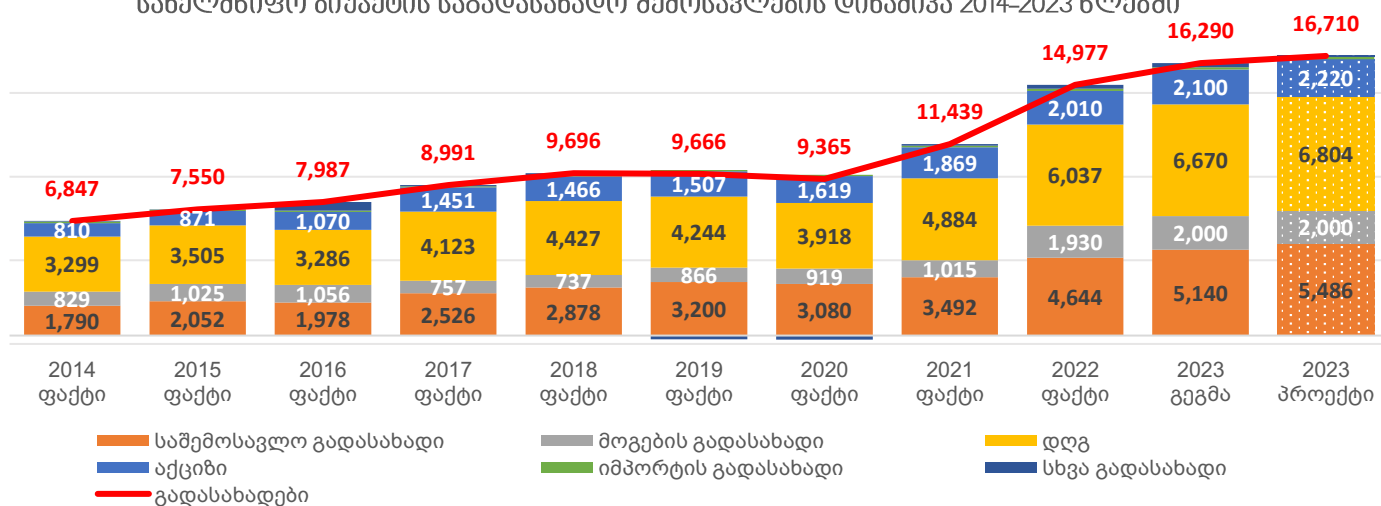
¹¹ საქართველოს მთავრობის განმარტებით, მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში მნიშვნელოვნად გაიზარდა სხვადასხვა ეკონომიკური პარამეტრი. შესაბამისად, 2023 წლისთვის განახლებული პროგნოზით მშპ-ის რეალური ზრდა განისაზღვრა 6.5%-ის დონეზე (არსებული 5.0%-ის ნაცვლად). ამასთან, მთლიანი შიდა პროდუქტის დეფლატორი მცირდება 3.1%-მდე.

იმატებს საშემოსავლო გადასახადი, რაც (გარდა დაგეგმილთან შედარებით მაღალი ეკონომიკური ზრდისა) დაკავშირებულია ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელთან შედარებით ხელფასების ზრდის მაჩვენებლის გადაჭარბებასთან. დღგ იზრდება 133.7 მლნ ლარით, აქციზი - 120.0 მლნ ლარით, იმპორტის გადასახადი - 20.0 მლნ ლარით, ხოლო მოგების გადასახადის საგეგმო მოცულობა უცვლელია და შეადგენს 2,000.0 მლნ ლარს. რაც შეეხება სხვა გადასახადებს, მისი გეგმური მოცულობა მცირდება (200.0 მლნ ლარით) და განსაზღვრულია 50.0 მლნ ლარით, რაც დაკავშირებულია საგადასახადო ზედმეტობის დაბრუნების მაღალ მაჩვენებელთან.

2022 წლის ფაქტობრივ მაჩვენებელთან შედარებით, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა მნიშვნელოვნად, 1,733.7 მლნ ლარით (11.6%-ით) გაზრდილია, ძირითადად, საშემოსავლო გადასახადისა (842.0 ლნ ლარით) და დღგ-ის (767.2 მლნ ლარით) მატების გავლენით.

გადასახადების საპროგნოზო მოცულობა მნიშვნელოვნად გაზრდილია გასული წლების ფაქტობრივ მაჩვენებლებთან შედარებით.

სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების დინამიკა 2014-2023 წლებში

დიაგრამა 8: სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

საგადასახადო შემოსავლების ანალიზისას, საინტერესოა განხილულ იქნას **ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები**. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის ცვლილების პროექტის თანდართული ძირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორების დოკუმენტის მიხედვით, 2023 წლისათვის ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი 19,410.0 მლნ ლარს შეადგენს, რაც 2023 წლის თავდაპირველ მაჩვენებელზე (18,890.0 მლნ ლარი) 2.8%-ით მეტია.

პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი		2022 ფაქტი	2023 გეგმა (პროგნოზი)	2023 პროექტი (პროგნოზი)	2024 პროგნოზი	2025 პროგნოზი	2026 პროგნოზი	2027 პროგნოზი
	გადასახადები	17,386	19,137	19,580	21,522	23,230	25,132	27,083
	არაპირდაპირი	9,589	10,871	10,665	11,701	12,543	13,461	14,543
	პირდაპირი	7,797	8,266	8,915	9,821	10,687	11,670	12,541
მთავრობა								
	გადასახადები	17,386	18,890	19,410	21,242	22,990	24,863	26,890
	არაპირდაპირი	9,589	10,465	10,559	11,519	12,438	13,424	14,489
	პირდაპირი	7,797	8,425	8,851	9,723	10,552	11,439	12,401

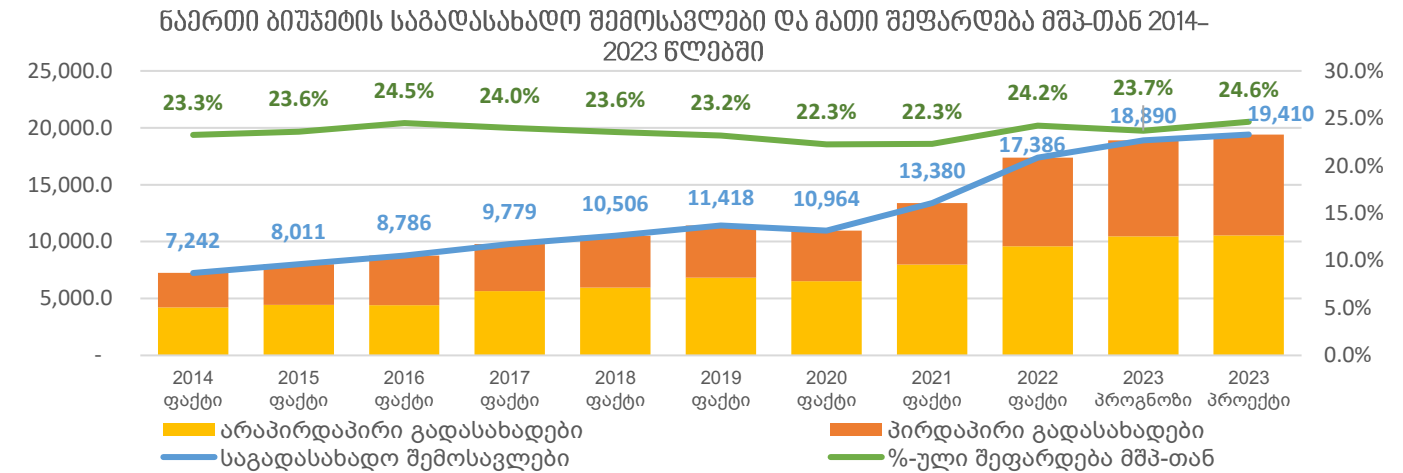
ცხრილი 5: ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები 2022-2027 წლებში (მლნ ლარი).

საგადასახადო შემოსავლებთან დაკავშირებით, საბიუჯეტო ოფისის პროგნოზით¹², 2023 წლისათვის ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების მოცულობა 19,580 მლნ ლარს შეადგენს, რაც 443 მლნ ლარით აღემატება საბიუჯეტო ოფისის მიერ 2022 წლის დეკემბერში გაკეთებულ 2023 წლის საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელს და 170 მლნ

¹² დეტალურად იხილეთ პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის მიერ მომზადებული მაკროეკონომიკური პროგნოზები: https://pbo.parliament.ge/media/k2/attachments/Macroeconomic_Forecasts_October_2023_GE.pdf

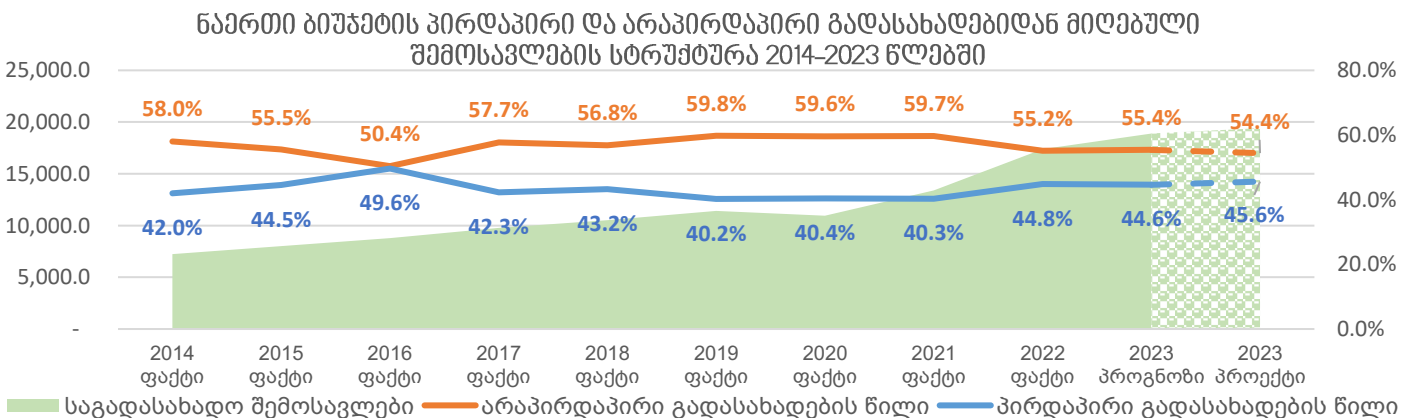
ლარით მეტია 2023 ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით წარმოდგენილ მთავრობის პროგნოზთან შედარებით (19,410 მლნ ლარი).

ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების დინამიკა 2014-2023 წლებში ზრდადი ტენდენციით ხასიათდება (გარდა 2020 წლისა). 2015-2022 წლებში საგადასახადო შემოსავლების საშუალო ზრდის ტემპი 12.0%-ს შეადგენს, წარმოდგენილი პროექტით კი 2023 წლის საპროგნოზო მაჩვენებელი 2022 წლის მონაცემს 11.6%-ით (2,024.1 მლნ ლარით) აღემატება. რაც შეეხება ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების შეფარდებას მთლიან შიდა პროდუქტთან, წარმოდგენილი პროექტით 2023 წლის საპროგნოზო მაჩვენებელი 2023 წლის წინა საპროგნოზო მაჩვენებელთან შედარებით გაზრდილია 0.9 პროცენტული პუნქტით, ხოლო 2022 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით 0.4 პროცენტული პუნქტით და 24.6%-ს აღწევს.

დიაგრამა 9: ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები და მათი შეფარდება მშპ-თან 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი, %)

რაც შეეხება ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების სტრუქტურას პირდაპირი და არაპირდაპირი გადასახადების მიხედვით, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, გადასახადების ჯამური მოცულობის 54.4%-ს არაპირდაპირი გადასახადები შეადგენს, ხოლო 45.6%-ს - პირდაპირი გადასახადები. აღნიშნული პროცენტული გადანაწილება, როგორც 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის საპროგნოზო მონაცემებთან, ასევე, 2017-2022 წლების მაჩვენებელებთან შედარებით, შეცვლილია: პირდაპირი გადასახადების წილი გაზრდილია, ხოლო არაპირდაპირის - შემცირებული.

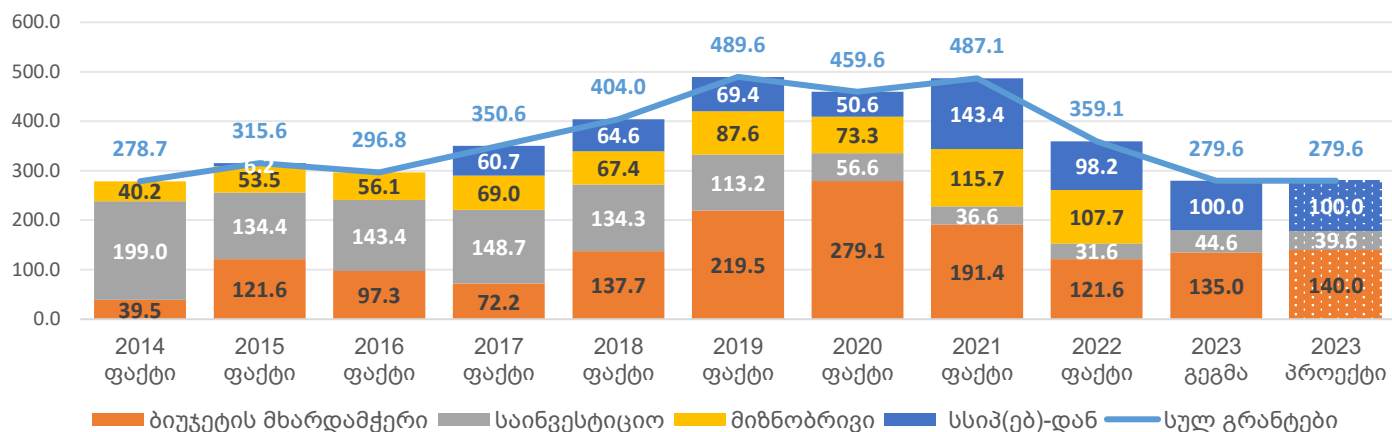

დიაგრამა 10: ნაერთი ბიუჯეტის პირდაპირი და არაპირდაპირი გადასახადებიდან მიღებული შემოსავლების სტრუქტურა 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი, %).

• წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით **გრანტების** მაჩვენებელი განსაზღვრულია 2023 წლის დამტკიცებული გეგმის მაჩვენებლის დონეზე. მიუხედავად გრანტების კომპონენტების მცირედი ცვლილებისა, ერთი მხრივ, ბიუჯეტის მხარდამჭერი გრანტების 5.0 მლნ ლარით ზრდისა და მეორე მხრივ, საინვესტიციო გრანტების იგივე ოდენობით შემცირების შედეგად (სსიკ-ების მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტისათვის გადასაცემი სახსრების მოცულობა უცვლელია), **გრანტების** ჯამური მაჩვენებელი არ შეცვლილა და შეადგენს 279.6 მლნ ლარს.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტების სახით შემოსავლები კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში.

გრანტების ღირებულება კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში

დიაგრამა 11: გრანტების დინამიკა კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი)

- 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, გათვალისწინებულია სხვა შემოსავლების გეგმის გაზრდა 200.0 მლნ ლარით (19.0%-ით) და შესაბამისად შეადგენს 1,250.0 მლნ ლარს. ზრდა ძირითადად დაკავშირებულია ბიუჯეტში თანხების დაგეგმილთან შედარებით მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით მიღებასთან (ხაზინის ინფორმაციით, 8 თვეში სხვა შემოსავლების სახით ბიუჯეტში უკვე მიღებულია წლიური საგეგმო მაჩვენებლის 101.7%).

	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
სხვა შემოსავლები	1,114.5	1,050.0	1,250.0	200.0	19.0%	135.5	12.2%
შემოსავლები საკუთრებიდან	642.7	621.0	755.0	134.0	21.6%	112.3	17.5%
პროცენტები	251.4	245.0	265.5	20.5	8.4%	14.1	5.6%
დივიდენდები	356.2	350.0	463.5	113.5	32.4%	107.3	30.1%
სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან	0.2		0.7	0.7		0.5	293.8%
ეროვნული ბანკის მოგებიდან	356.1	350.0	462.8	112.8	32.2%	106.7	30.0%
რენტა	35.1	26.0	26.0	0.0	0.0%	-9.1	-26.0%
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	93.1	87.0	93.0	6.0	6.9%	-0.1	-0.1%
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	89.1	83.9	89.9	6.0	7.2%	0.8	0.9%
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	4.0	3.1	3.1	0.0	0.0%	-0.9	-22.5%
ბარემები, სანაწიფები და სასურავები	129.7	130.0	150.0	20.0	15.4%	20.3	15.6%
ტრანსფერები რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	249.0	212.0	252.0	40.0	18.9%	3.0	1.2%

ცხრილი 6: სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 2022-2023 წლებში (მლნ ლარი, %).

ზრდა გათვალისწინებულია სხვა შემოსავლების ყველა ძირითადი მუხლის მიხედვით.

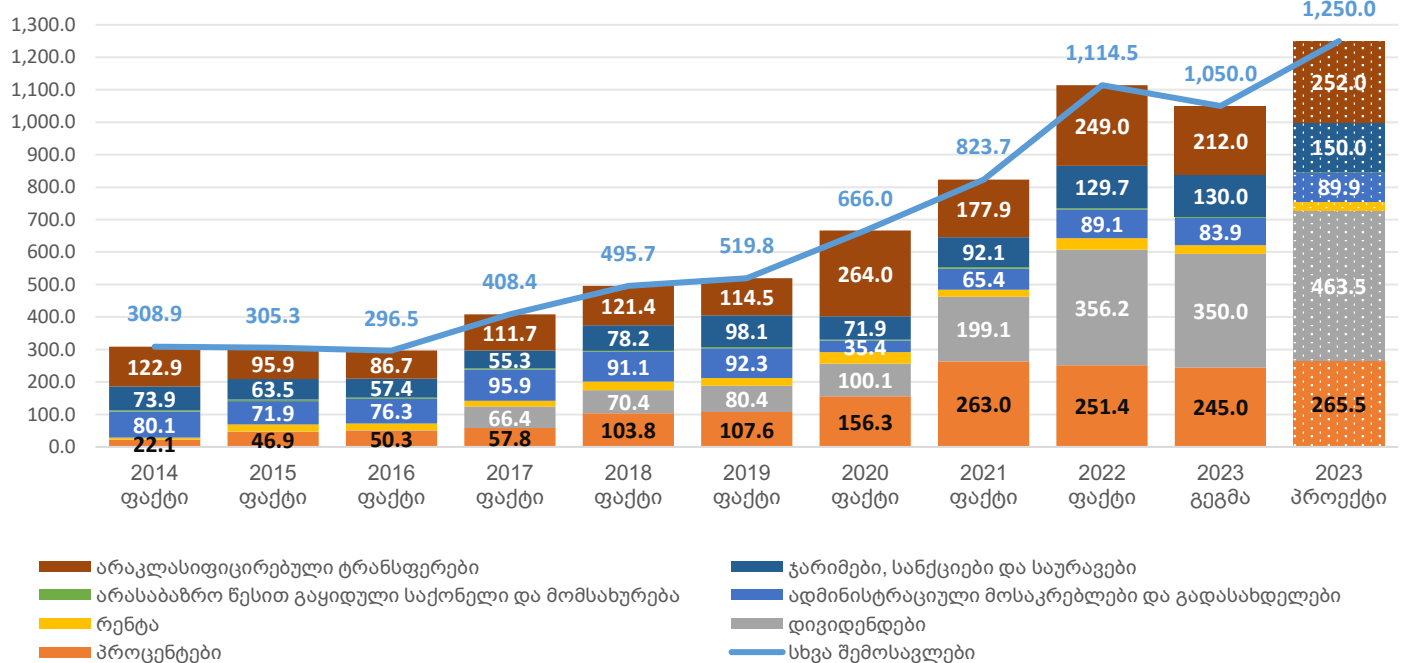
ყველაზე მნიშვნელოვნად, 134.0 მლნ ლარით, იმატებს საკუთრებიდან შემოსავლები, რაც ძირითადად დაკავშირებულია დივიდენდების სახით, კერძოდ, ეროვნული ბანკის მოგებიდან, გეგმასთან შედარებით ბიუჯეტში თანხების მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით მიღებასთან (ფაქტობრივად, მიმდინარე წლის აპრილში ეროვნული ბანკის მოგებიდან დივიდენდის სახით ბიუჯეტში ჩაირიცხა 462.8 მლნ ლარი, 112.8 მლნ ლარით მეტი, ვიდრე წლიური ბიუჯეტით იყო გათვალისწინებული), სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან დივიდენდის საგეგმო მაჩვენებელი კი, რომლის მიღებაც გეგმით არ იყო გათვალისწინებული, განისაზღვრა 0.7 მლნ ლარის ოდენობით (აღნიშნული მიმართულებით მიმდინარე წლის 8 თვეში, ფაქტობრივად ბიუჯეტში ჩაირიცხებოდა 0.6 მლნ ლარი). პროცენტის მუხლით შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა იზრდება 20.5 მლნ ლარით (რენტის მუხლით შემოსავლები კი უცვლელია და შეადგენს 26.0 მლნ ლარს).

რაც შეეხება სხვა დანარჩენ შემოსავლებს, არაკლასიფიცირებული ტრანსფერების საგეგმო მოცულობა გაზრდილია 40.0 მლნ ლარით (252.0 მლნ ლარამდე), ჯარიმებიდან (სანქციები, საურავები) შემოსავლების და საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან შემოსავლების მაჩვენებლები კი - შესაბამისად, 20.0 მლნ ლარით და 6.0 მლნ ლარით.

2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა, ასევე, გაზრდილია 2022 წლის ფაქტობრივ მაჩვენებელთან შედარებით, ძირითადად, საკუთრებიდან შემოსავლების (კერძოდ, კი ეროვნული ბანკის მოგებიდან დივიდენდების) მატების გავლენით.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში.

სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 2014-2023 წლებში

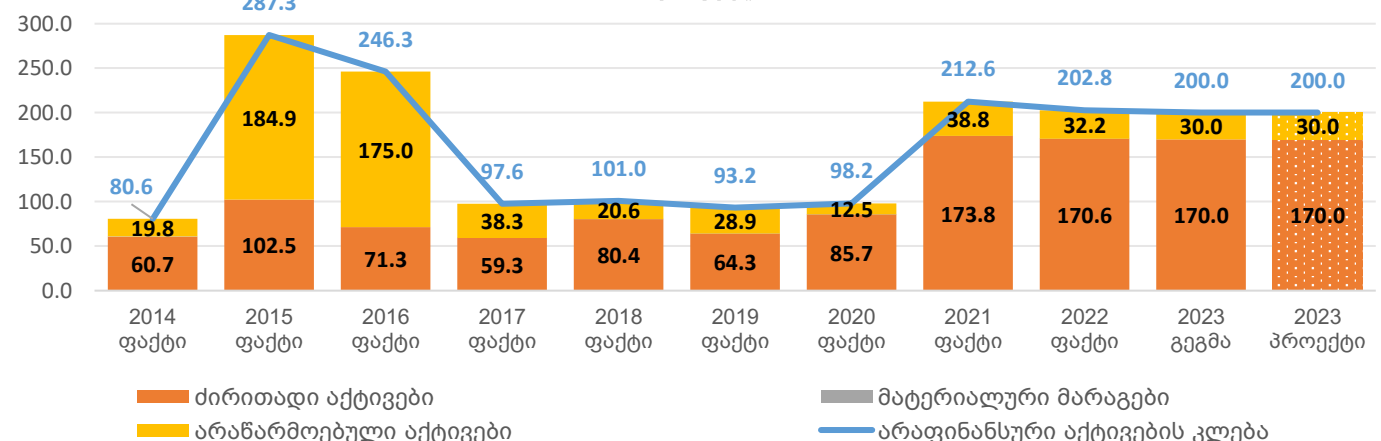

დიაგრამა 12: სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

არაფინანსური აქტივების კლება

არაფინანსური აქტივების კლებით მისაღები შემოსულობების საპროგნოზო სიდიდე არ შეცვლილა და განსაზღვრულია 2023 წლის დამტკიცებული გეგმის მაჩვენებლის დონეზე, 200.0 მლნ ლარის ოდენობით მათ შორის, ძირითადი აქტივების რეალიზაციიდან გათვალისწინებულია 170.0 მლნ ლარის, ხოლო არაწარმოებული აქტივების (მიწის) რეალიზაციიდან 30.0 მლნ ლარის მიღება.

არაფინანსური აქტივების კლების მუხლით მიღებული შემოსულობები 2014-2023 წლებში

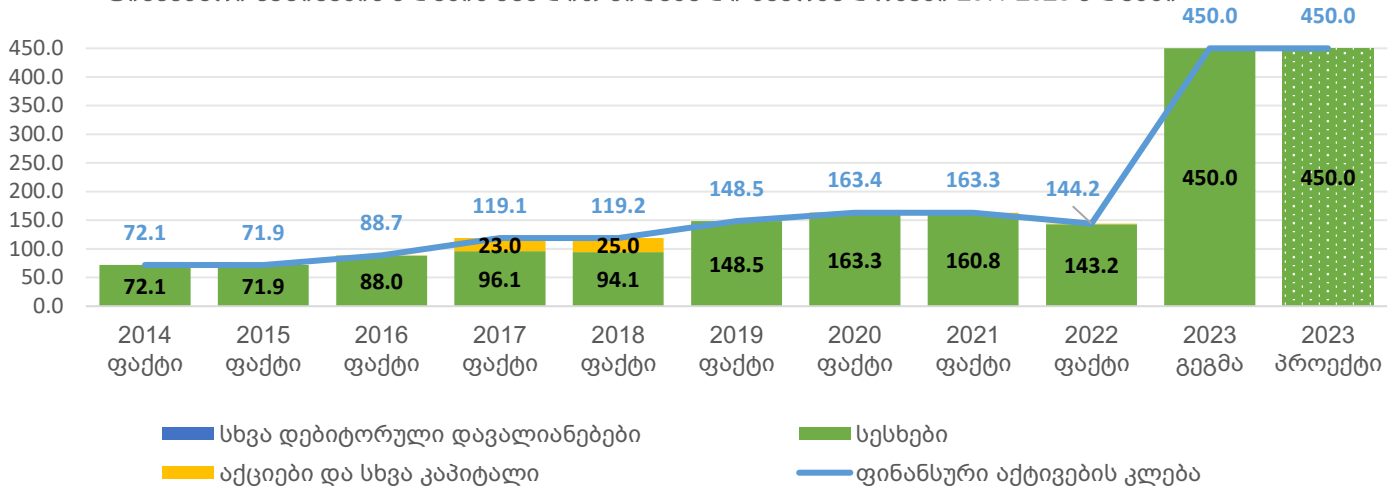

დიაგრამა 13: არაფინანსური აქტივების კლება კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

ფინანსური აქტივების კლება

2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ფინანსური აქტივების კლების მაჩვენებელიც არ შეცვლილა, განსაზღვრულია 450.0 მლნ ლარის ოდენობით, რაც სრულად მოდის გაცემული სესხების დაბრუნებიდან მისაღებ სახსრებზე.

ფინანსური აქტივების კლების მუხლით მიღებული შემოსულობები 2014-2023 წლებში

დიაგრამა 14: ფინანსური აქტივების კლება კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი)

ვალდებულებების ზრდა

2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების მაჩვენებელი, 2023 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან (3,644.3 მლნ ლარი) შედარებით, შემცირებულია 363.3 მლნ ლარით (10.0%-ით) და განსაზღვრულია 3,281.0 მლნ ლარის დონეზე. აღნიშნული კლება დაკავშირებულია საგარეო დაფინანსების წყაროდან კრედიტების შემცირებასთან: კერძოდ: საინვესტიციო კრედიტების მაჩვენებელი მცირდება 253.3 მლნ ლარით და შეადგენს 1,591.0 მლნ ლარს, ხოლო ბიუჯეტის მხარდამჭერი კრედიტების საპროგნოზო მოცულობა მცირდება 110.0 მლნ ლარით 290.0 მლნ ლარამდე.

	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
ვალდებულებების ზრდა	3,731.9	3,644.3	3,281.0	-363.3	-10.0%	-450.8	-12.1%
საბარემო	2,385.5	2,244.3	1,881.0	-363.3	-16.2%	-504.5	-21.1%
ბიუჯეტის მხარდამჭერი კრედიტები	816.9	400.0	290.0	-110.0	-27.5%	-526.9	-64.5%
საინვესტიციო კრედიტები	1,568.6	1,844.3	1,591.0	-253.3	-13.7%	22.4	1.4%
საშინაო	1,346.3	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0%	53.7	4.0%

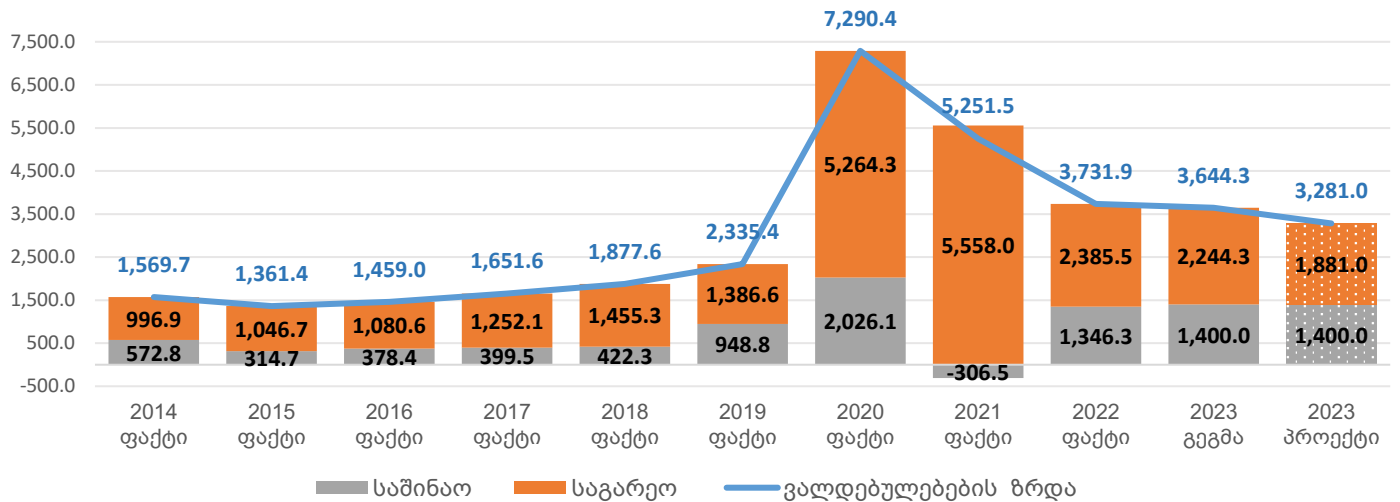
ცხრილი 7: სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ზრდის მაჩვენებლები 2022-2023 წლებში (მლნ ლარი, %).

რაც შეეხება საშინაო ვალდებულებების ზრდის მაჩვენებელს, ფასიანი ქაღალდების წმინდა გამოშვება უცვლელია და განსაზღვრულია 1,400.0 მლნ ლარით.

2014-2020 წლებში, ყოველწლიურად, ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების მოცულობა ზრდის ტენდენციას ავლენს (როგორც საგარეო, ისე საშინაო ვალდებულებების ზრდის ხარჯზე), გარდა 2015 წლისა (2015 - 2020 წლებში აღნიშნული კომპონენტის ზრდის საშუალო მაჩვენებელი 42.9%-ს შეადგენს). 2021 წლიდან ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობები კლების ტენდენციას ავლენს: აღნიშნული მაჩვენებელი 2021 წელს, წინა წელთან შედარებით, შემცირებულია 28.0%-ით, 2022 წელს - 28.9%-ით, ხოლო 2023 წლის ბიუჯეტის გეგმის მიხედვით - 2.3%-ით.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია საშინაო და საგარეო ვალდებულებების ზრდის დინამიკა 2014-2023 წლებში.

საშინაო და საგარეო ვალდებულებების ზრდის დინამიკა 2014-2023 წლამდე

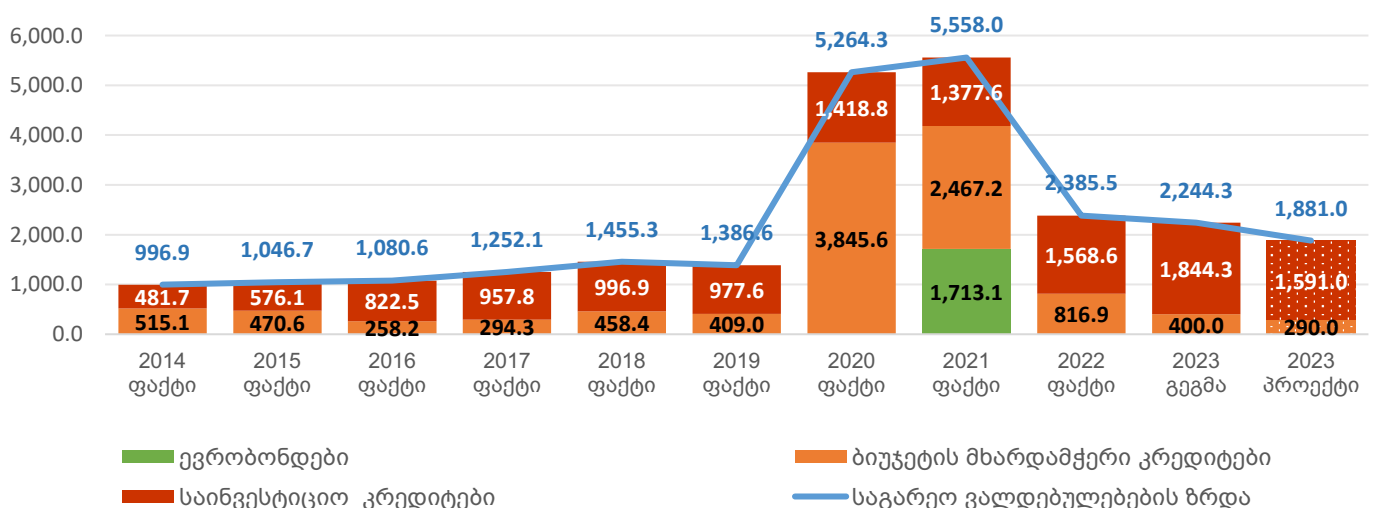
დიაგრამა 15: საშინაო და საგარეო ვალდებულებების ზრდის დინამიკა 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

როგორც დიაგრამაზეა წარმოდგენილი, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით, ვალდებულებების ზრდით შემოსულობების საპროგნოზო მოცულობა 2023 წლის გეგმის მაჩვენებლებთან შედარებით კიდევ 10.0%-ით შემცირებულია, 2022 წლის ფაქტობრივ მაჩვენებელთან შედარებით კი კლება 12.1%-ს შეადგენს. საგარეო ვალდებულებების კლებისა და საშინაო ვალდებულებების ზრდის შედეგად, შეცვლილია ვალდებულებების ზრდით შემოსულობების სტრუქტურაც. მაგალითად: 2020 წელს აღნიშნული შემოსულობის 27.8% საშინაო ვალდებულებების ზრდაზე მოდიოდა, 72.2% - საგარეო ვალდებულებების ზრდაზე, 2021 წელს საშინაო ვალდებულებების ზრდის წილი შემცირდა (-5.8)%-მდე¹³, ხოლო საგარეო ვალდებულებების ზრდის წილი გაიზარდა 105.8%-მდე, 2022 წელს საშინაო ვალდებულებების ზრდაზე მოდიოდა 36.1%, საგარეო ვალდებულებების ზრდამ 63.9% შეადგინა. 2023 წლის ბიუჯეტის წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით, 2023 წლის გეგმის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით, საშინაო ვალდებულებების ზრდის წილი გაზრდილია 38.4%-დან 42.7%-მდე, ხოლო საგარეო ვალდებულებების ზრდის წილი შემცირებულია 61.6%-დან 57.3%-მდე.

თავის მხრივ საგარეო ვალდებულებების ზრდით შემოსულობების სტრუქტურაში, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით, საინვესტიციო კრედიტებზე მოდის 84.6%, ხოლო ბიუჯეტის მხარდამჭერ კრედიტებზე - 15.4%.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია საგარეო ვალდებულებების კომპონენტების დინამიკა 2014-2023 წლებში.

საგარეო ვალდებულებების კომპონენტების დინამიკა 2014-2023 წლებში

დიაგრამა 16: საგარეო ვალდებულებების კომპონენტების დინამიკა 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

¹³ 2021 წელს, საშინაო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით ვალის აღების ნაცვლად, განხორციელდა საშინაო ვალის შემცირება 306.5 მლნ ლარის ოდენობით.

სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გადასახდელების გეგმა განსაზღვრულია 21,880.1 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის მიხედვით, გადასახდელების გეგმა განისაზღვრა 22,311.3 მლნ ლარის ოდენობით, რაც დამტკიცებულ მოცულობას 431.2 მლნ ლარით (2.0%-ით) აღემატება.

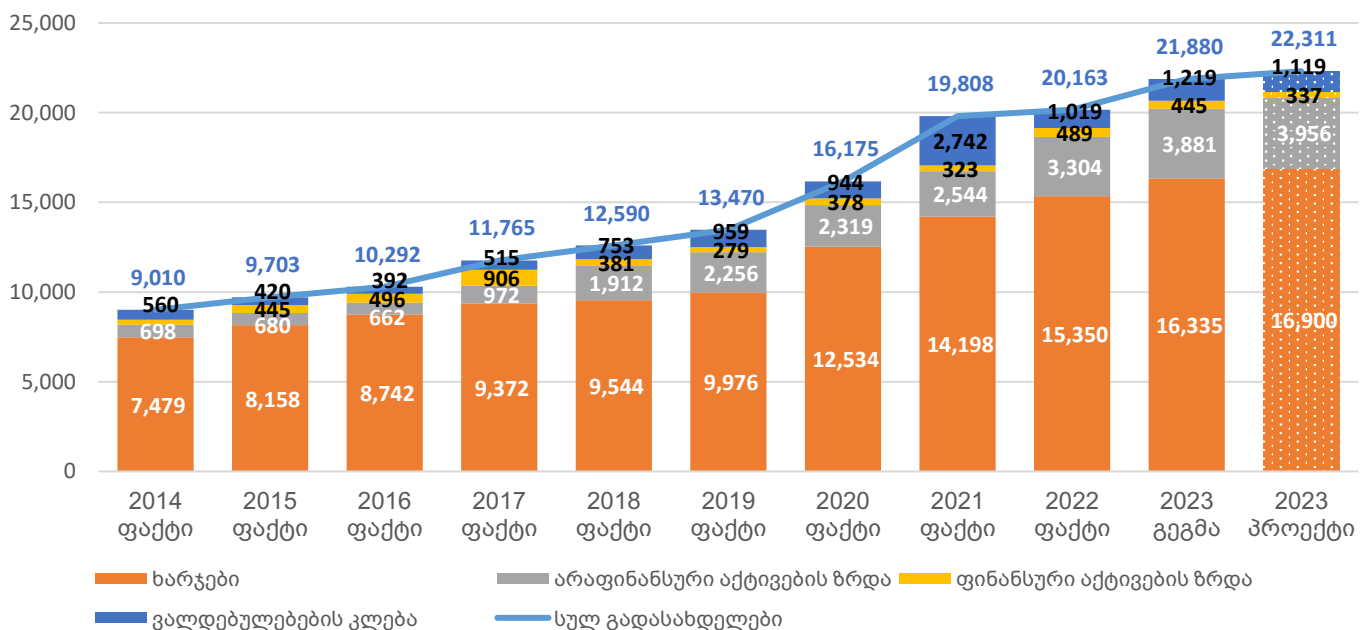
აღნიშნული მატება ძირითადად მოდის ხარჯების კომპონენტზე, კერძოდ, 2023 წლის გეგმასთან შედარებით, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ხარჯები იზრდება 564.7 მლნ ლარით (3.5%), არაფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტი - 74.3 მლნ ლარით (1.9%). ფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტი მცირდება 107.9 მლნ ლარით (24.2%), ხოლო ვალდებულებების კლების კომპონენტი - 100.0 მლნ ლარით (8.2%).

	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
სულ გადასახდელები	20,163.0	21,880.1	22,311.3	431.2	2.0%	2,148.3	10.7%
ხარჯები	15,350.2	16,335.2	16,899.9	564.7	3.5%	1,549.8	10.1%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,304.4	3,881.3	3,955.7	74.3	1.9%	651.2	19.7%
ფინანსური აქტივების ზრდა	489.4	445.1	337.2	-107.9	-24.2%	-152.2	-31.1%
ვალდებულებების კლება	1,019.0	1,218.5	1,118.5	-100.0	-8.2%	99.5	9.8%

ცხრილი 8: სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები 2022-2023 წლებში (მლნ ლარი, %).

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები 2014-2023 წლებში შემადგენელი კომპონენტების მიხედვით:

სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში

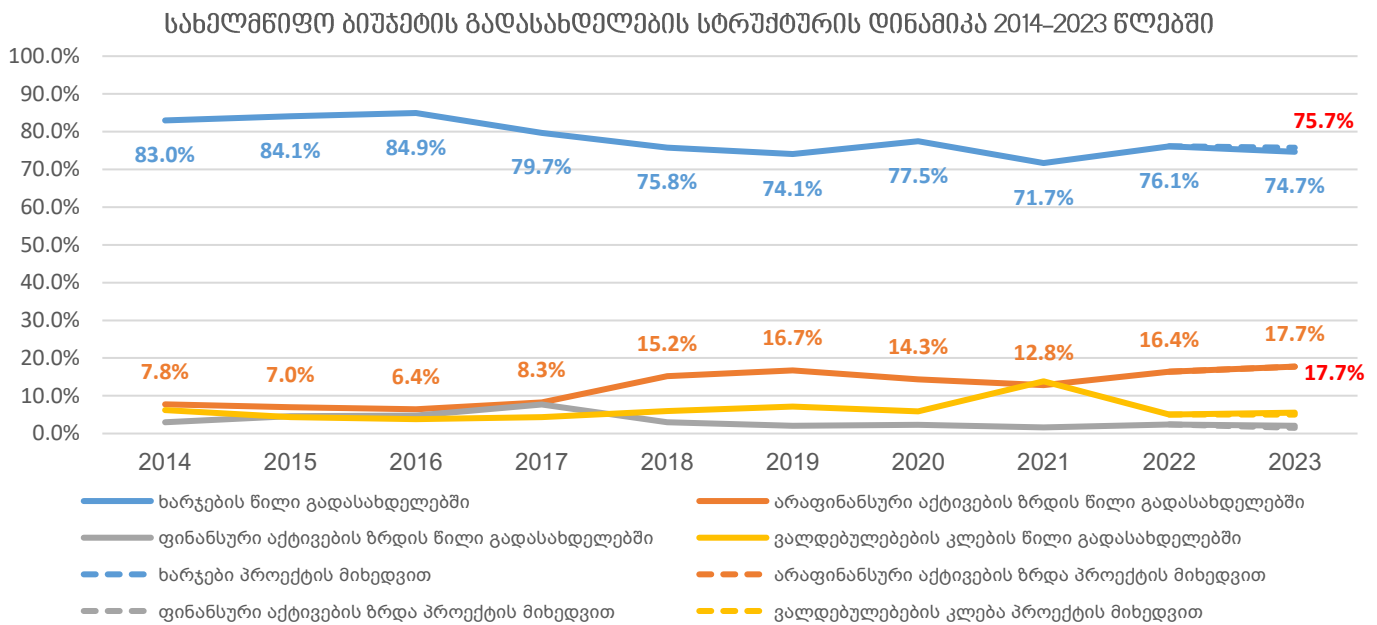

დიაგრამა 17: სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

როგორც დიაგრამაზეა გამოსახული, ბოლო წლების განმავლობაში სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები ზრდადი ტენდენციით ხასიათდება, მაგალითისათვის 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით გადასახდელების მანკენებელი 2014 წლის ფაქტთან შედარებით გაზრდილია 13,301.5 მლნ ლარით, რაც გამოწვეულია ხარჯების, არაფინანსური აქტივების ზრდის და ვალდებულებების კლების მანკენებლების ზრდით. თუმცა, თუ განვიხილავთ მათ წილს გადასახდელებში, 2014-2019 წლებში ხარჯების წილი კლების, ხოლო არაფინანსური აქტივების ზრდის და ვალდებულებების კლების წილი ზრდის ტენდენციით ხასიათდებოდა. 2020

წელს ხარჯების წილი გადასახდელებში გაიზარდა, ხოლო არაფინანსური აქტივების ზრდის წილი შემცირდა. 2021 წელს ხარჯების და არაფინანსური აქტივების ზრდის წილი გადასახდელებში შემცირდა, ხოლო 2022 წელს ხარჯების და არაფინანსური აქტივების ზრდის წილი გადასახდელებში გაიზარდა. 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტით, ხარჯების წილი 74.7%-მდე არის შემცირებული, ხოლო არაფინანსური აქტივების ზრდის წილი 17.7%-მდე გაიზარდა. 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ხარჯების წილი იზრდება 75.7%-მდე, ხოლო არაფინანსური აქტივების ზრდის წილი უცვლელია და 17.7%-ს შეადგენს.

გადასახდელებში 4 ძირითადი კომპონენტის პროცენტული განაწილების საჩვენებლად, ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია 2014-2023 წლებში საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელების კომპონენტების პროცენტული განაწილება:

დიაგრამა 18: სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელების სტრუქტურის დინამიკა 2014-2023 წლებში (%).

რაც შეეხება 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით გათვალისწინებული გადასახდელების ზრდას მხარჯავი დაწესებულებებისა და საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების მიხედვით, „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულია 54 მხარჯავი დაწესებულება¹⁴, რომელთაგან 18-ის ფარგლებში განსაზღვრულია ჯამურად 133 პროგრამა¹⁵, ხოლო 36 მხარჯავი დაწესებულებისთვის არ არის პროგრამები გათვალისწინებული.

წარმოდგენილი ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით არ არის შეცვლილი მხარჯავი დაწესებულებების რიცხოვნობა, თუმცა მხარჯავი დაწესებულების - „საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო“ - ფარგლებში დამატებულია 1 პროგრამა: „საქართველოს მდგრადი სოფლის მეურნეობის, ირიგაციისა და მიწის პროექტი (საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს კომპონენტი) (WB) (პროგრამული კოდი - 26 10)“. შესაბამისად, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით განსაზღვრული 54 მხარჯავი დაწესებულება, რომელთაგან 18-ის ფარგლებში განსაზღვრულია ჯამურად 134 პროგრამა, ხოლო 36 მხარჯავი დაწესებულებისთვის არ არის პროგრამები გათვალისწინებული.

რაც შეეხება საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებს, დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით აღნიშნული გადასახდელები აერთიანებს 13 პროგრამულ კოდს, რაც არ არის შეცვლილი წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით.

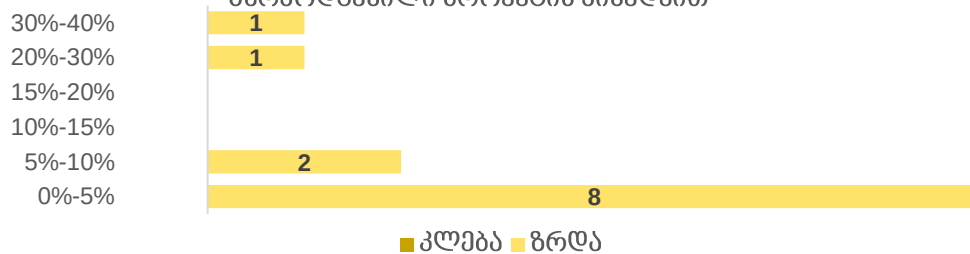
¹⁴ მხარჯავი დაწესებულება – სახელმწიფო და ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტებისათვის – პროგრამული კლასიფიკაციის პირველი თანრიგით გათვალისწინებული საბიუჯეტო ორგანიზაცია, ხოლო მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტისათვის – მუნიციპალიტეტი; (საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსი)

¹⁵ პროგრამა – ბიუჯეტით განსაზღვრული პრიორიტეტების მიზნების მისაღწევად განსახორციელებელი ღონისძიებების ერთობლიობა, რომლებიც დატვირთულია მსგავსი შინაარსის მიხედვით, ხორციელდება ერთი საბოლოო შედეგის მისაღწევად და რომელთა განხორციელებისთვის პასუხისმგებელია ერთი მხარჯავი დაწესებულება; (საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსი)

2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული გადასახდელებიდან (21,880.1 მლნ ლარი) 17,894.4 მლნ ლარი გათვალისწინებულია მხარტავი დაწესებულებებისათვის, ხოლო საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებზე გადანაწილებულია 3,985.8 მლნ ლარი. პროექტის მიხედვით, მხარტავი დაწესებულებების ჯამური ასიგნება იზრდება 448.8 მლნ ლარით, ხოლო საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების ასიგნება მცირდება 17.6 მლნ ლარით (დეტალურად იხილეთ „საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები“) და განისაზღვრება შესაბამისად, 18,343.1 მლნ ლარის და 3,968.2 მლნ ლარის ოდენობით.

მხარტავი დაწესებულებების ასიგნებების ზრდა გადანაწილებულია 12 მხარტავ დაწესებულებაზე, არც ერთი მხარტავი დაწესებულების შემთხვევაში ადგილი არ აქვს ასიგნებების შემცირებას, ხოლო ასიგნებები უცვლელი დარჩა 42 მხარტავ დაწესებულებას.

მხარტავი დაწესებულებების რაოდენობა, რომელთა დაფინანსება იცვლება წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით

დიაგრამა 19: 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით მხარტავი დაწესებულებების დაფინანსების პროცენტული ზრდის მაჩვენებლები დაშტკიცებულ ბიუჯეტთან მიმართებით (ერთეული).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ის მხარტავი დაწესებულებები, რომელთა დაფინანსებაც იზრდება 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით.

კოდი	დასახელება	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება
27 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	6,858.4	7,108.4	250.0	3.6%
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	2,030.8	2,077.8	47.0	2.3%
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	1,106.0	1,146.0	40.0	3.6%
33 00	საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	431.2	465.2	34.0	7.9%
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	558.2	581.2	23.0	4.1%
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	56.0	77.2	21.2	38.0%
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	3,330.9	3,350.9	20.0	0.6%
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	1,260.0	1,270.0	10.0	0.8%
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	9.3	11.8	2.5	27.0%
39 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური	5.0	5.5	0.5	10.0%
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	392.4	392.8	0.4	0.1%
31 00	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	698.5	698.6	0.1	0.0%
მხარტავი დაწესებულებების ასიგნებების ზრდა				448.8	

ცხრილი 9: მხარტავი დაწესებულებები, რომელთა დაფინანსებაც იზრდება 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით (მლნ ლარი, %).

რაც შეეხება მხარტავი დაწესებულებების ფარგლებში განსაზღვრულ პროგრამებს, 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით, პროგრამებისთვის განსაზღვრული ასიგნება ჯამურად შეადგენს 17,517.5 მლნ ლარს, რაც 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით იზრდება 445.8 მლნ ლარით და განისაზღვრა 17,963.3 მლნ ლარით. როგორც ზემოთ აღინიშნა, არსებულ 133 პროგრამას, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ემატება 1 ახალი პროგრამა. არსებული 133 პროგრამიდან იზრდება 16 პროგრამის დაფინანსება, მცირდება 2 პროგრამის დაფინანსება, ხოლო 115 პროგრამის დაფინანსება უცვლელი რჩება.

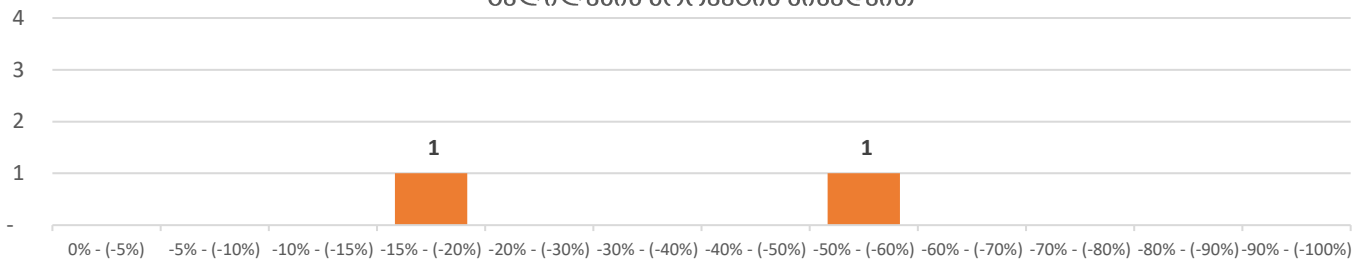
პროგრამების რაოდენობა, რომელთა დაფინანსება იზრდება 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით

დიაგრამა 20: პროგრამების რაოდენობა, რომელთა დაფინანსება დამტკიცებულ საგეგმო მაჩვენებელთან მიმართებაში იზრდება ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით (ერთეული).

როგორც დიაგრამაზეა წარმოდგენილი, 16 პროგრამიდან 13 შემთხვევაში, პროექტით გათვალისწინებული ასიგნების ზრდა დამტკიცებულ გეგმასთან მიმართებით 0%-20%-ის ინტერვალშია, ხოლო დანარჩენ 3 შემთხვევაში მათება 100%-ს აჭარბებს.

პროგრამების რაოდენობა, რომელთა დაფინანსება მცირდება 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით

დიაგრამა 21: პროგრამების რაოდენობა, რომელთა დაფინანსება დამტკიცებულ საგეგმო მაჩვენებელთან მიმართებაში მცირდება ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით (ერთეული).

როგორც დიაგრამაზეა წარმოდგენილი, 2 პროგრამიდან 1 პროგრამის შემთხვევაში ადგილი არ აქვს ასიგნების მკვეთრ კლებას, ხოლო 1 პროგრამის შემთხვევაში, ასიგნების შემცირება 53.3%-ს უტოლდება.

კოდ 0	დასახელება	2023 გეგმა	2023 პროექტი 0	2023 პროექტი / 2023 გეგმა	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება
პროგრამა რომლის დაფინანსება არ არის გათვალისწინებული 2023 წლის ბიუჯეტით და განისაზღვრა ასიგნებები ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით					
26 10	საქართველოს მდგრადი სოფლის მეურნეობის, ირიგაციისა და მიწის პროექტი (საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს კომპონენტი) (WB)	-	0.4	0.4	
პროგრამები რომელთა ასიგნებების მატება, დამტკიცებულ გეგმასთან მიმართებით, აღემატება 20%-ს					
24 06	სახელმწიფო ქონების მართვა	10.1	30.1	20.0	197.4%
33 08	კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	23.4	50.8	27.5	117.5%
06 04	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	20.0	41.2	21.2	106.2%
პროგრამა რომლის ასიგნების შემცირება, დამტკიცებულ გეგმასთან მიმართებით, აღემატება 20%-ს					
32 10	თანამედროვე უნარები უკეთესი დასაქმების სექტორის განვითარების პროგრამისთვის - პროექტი (ADB)	18.0	8.4	-9.6	-53.3%

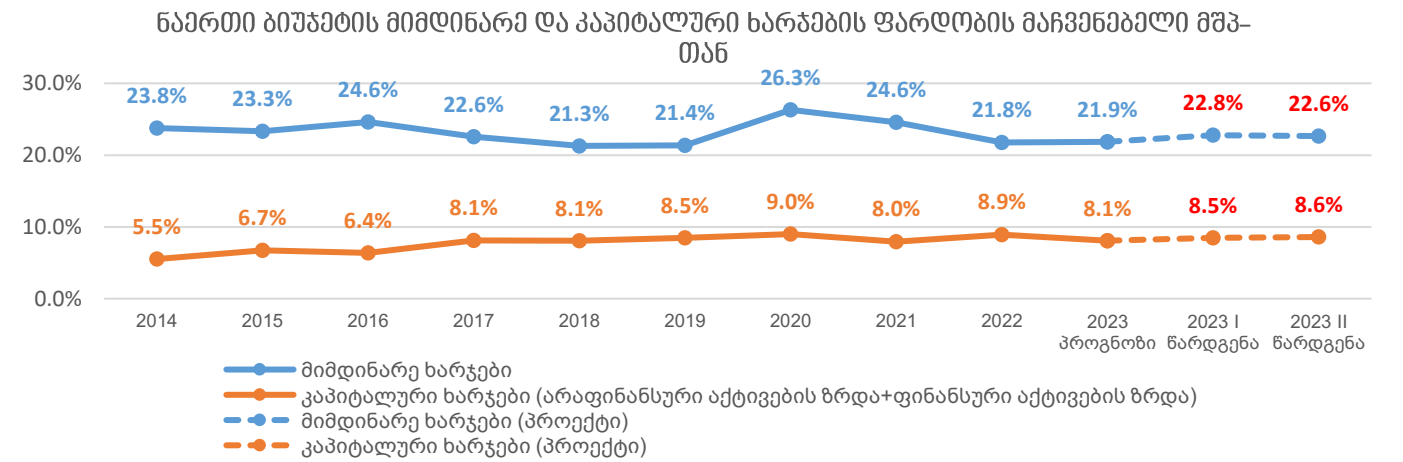
ცხრილი 10: პროგრამები, რომელთა ასიგნებების ცვლილება, დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით, აღემატება 20%-ს (მლნ ლარი, %).

რაც შეეხება ნაერთი ბიუჯეტის გადასახდელების სტრუქტურას ე.წ. მიმდინარე და კაპიტალურ ხარჯებთან¹⁶ მიმართებაში, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის მიხედვით, ნაერთი ბიუჯეტის ხარჯები პროგნოზირებული მშპ-ის 22.6%-ს შეადგენს, რაც 0.7 პროცენტული პუნქტით მეტია 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით განსაზღვრულ ანალოგიურ მაჩვენებელზე (21.9%), ხოლო 0.2 პროცენტული პუნქტით ჩამორჩება 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის თავდაპირველი ვარიანტით განსაზღვრულ მაჩვენებელს (22.8%). რაც შეეხება ე.წ. კაპიტალურ ხარჯებს, მისი შეფარდება მშპ-თან, 2023 წლის

¹⁶ ნაერთი ბიუჯეტის მიმდინარე ხარჯები მოიცავს ნაერთი ბიუჯეტის ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული მუხლების მიხედვით გაწეულ/გასაწევ გადასახდელებს, ხოლო კაპიტალური ხარჯები გულისხმობს ნაერთი ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდისა და ფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტების ფარგლებში გაწეული/გასაწევი გადასახდელების ჯამს.

ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის მიხედვით, 8.6%-ის ოდენობით არის განსაზღვრული, რაც 0.5 პროცენტული პუნქტით აღემატება 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით განსაზღვრულ ანალოგიურ მაჩვენებელს (8.1%), ხოლო 0.1 პროცენტული პუნქტით მეტია აღნიშნული პროექტის თავდაპირველი ვარიანტით განსაზღვრულ მაჩვენებელზე.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია ნაერთი ბიუჯეტის ე.წ. მიმდინარე და კაპიტალური ხარჯების ფარდობის მაჩვენებელი მშპ-თან 2014-2023 წლებში.

დიაგრამა 22: ნაერთი ბიუჯეტის მიმდინარე და კაპიტალური ხარჯების ფარდობის მაჩვენებელი მშპ-თან (%).

ხარჯები

2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელების ყველაზე დიდი წილის მქონე კომპონენტის, ხარჯების დაფინანსება, დამტკიცებულ გეგმასთან (16,335.2 მლნ ლარი) შედარებით, იზრდება 564.7 მლნ ლარით და წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით განსაზღვრულია 16,899.9 მლნ ლარის ოდენობით. ხარჯები ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, შემდეგი სახით არის გადანაწილებული:

	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
ხარჯები	15,350.2	16,335.2	16,899.9	564.7	3.5%	1,549.8	10.1%
შრომის ანაზღაურება	1,792.1	2,236.7	2,237.1	0.5	0.0%	445.1	24.8%
საქონელი და მომსახურება	1,870.9	2,025.5	2,085.4	59.9	3.0%	214.6	11.5%
პროცენტი	746.8	1,201.0	1,201.0	0.0	0.0%	454.2	60.8%
სუბსიდიები	1,004.6	927.6	932.6	4.9	0.5%	-72.1	-7.2%
გრანტები	1,260.6	1,275.8	1,370.0	94.3	7.4%	109.4	8.7%
სოციალური უზრუნველყოფა	6,052.1	6,447.9	6,762.9	315.0	4.9%	710.8	11.7%
სხვა ხარჯები	2,623.1	2,220.7	2,310.8	90.2	4.1%	-312.3	-11.9%

ცხრილი 11: სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით 2022-2023 წლებში (მლნ ლარი, %)

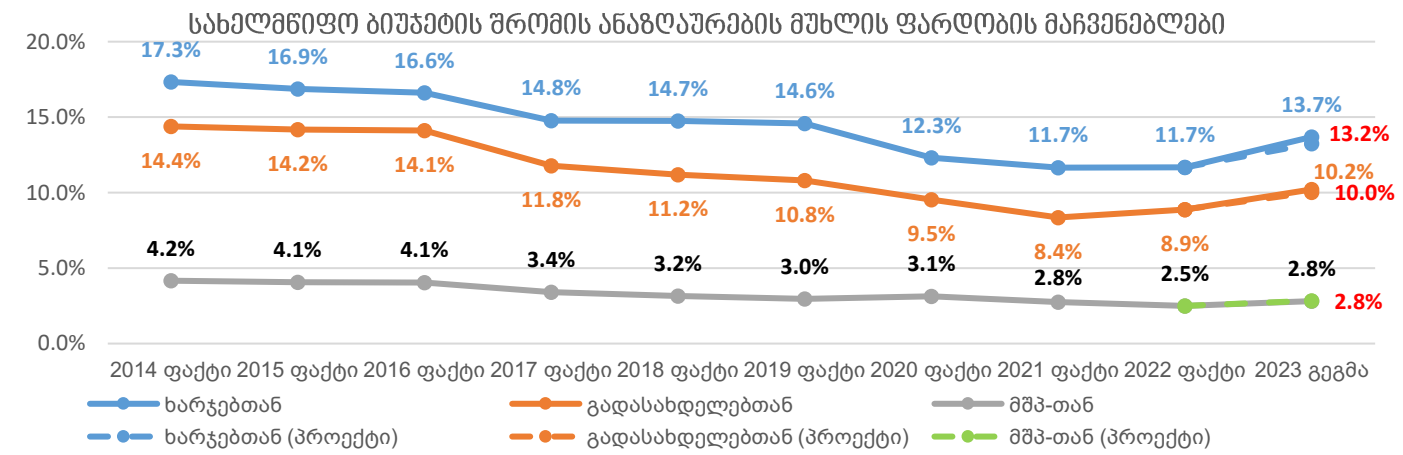
როგორც ცხრილშია წარმოდგენილი, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ზრდა შეეხო ყველა მუხლს გარდა „პროცენტისა“, რომელიც უცვლელია და 1,201.0 მლნ ლარს შეადგენს.

„შრომის ანაზღაურების“ მუხლი გაზრდილია 0.5 მლნ ლარის ოდენობით. აღნიშნული ზრდა დაკავშირებულია, ერთი მხრივ, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის შრომის ანაზღაურების 0.5 მლნ ლარით ზრდასთან, ხოლო მეორე მხრივ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს პროგრამების - „განათლებისა და მეცნიერების სფეროებში

2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის თავდაპირველი ვარიანტის მიხედვით გათვალისწინებული იყო მომუშავეთა რიცხოვნობის 685 ერთეულით ზრდა, რომელიც სრულად საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროზე მოდიოდა. აღნიშნული პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის მიხედვით, გათვალისწინებულია მომუშავეთა რიცხოვნობის დამატებით 3 ერთეულით ზრდა, რომელიც საქართველოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაზე მოდის. შესაბამისად, 2023 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით, მომუშავეთა რიცხოვნობა ჯამურად იზრდება 688 ერთეულით და 113,678 ერთეულს შეადგენს.

პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი - 32 01)“ და „უმაღლესი განათლება (პროგრამული კოდი - 32 04)“ - ფარგლებში შრომის ანაზღაურების მუხლის დაფინანსების შემცირებასთან, შესაბამისად 15.9 ათასი ლარის და 2.0 ათასი ლარის ოდენობით.

რაც შეეხება „შრომის ანაზღაურების“ მუხლის ფარდობას მთლიან შიდა პროდუქტთან, სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელებთან და ხარჯებთან მიმართებაში, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, აღნიშნული მაჩვენებლები შემცირებულია 2023 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან მიმართებით. კერძოდ, 2023 წლის დამტკიცებული გეგმის მიხედვით, „შრომის ანაზღაურების“ მუხლის გეგმა ხარჯების 13.7%-ს წარმოადგენს, 2023 წლის ბიუჯეტის პროექტის მიხედვით კი აღნიშნული მაჩვენებელი შემცირებულია 13.2%-მდე. შემცირებულია, ასევე, „შრომის ანაზღაურების“ მუხლის ფარდობის მაჩვენებელი გადასახდელებთან 10.2%-დან 10.0%-მდე, ხოლო მთლიან შიდა პროდუქტთან უცვლელია და 2.8%-ს შეადგენს.

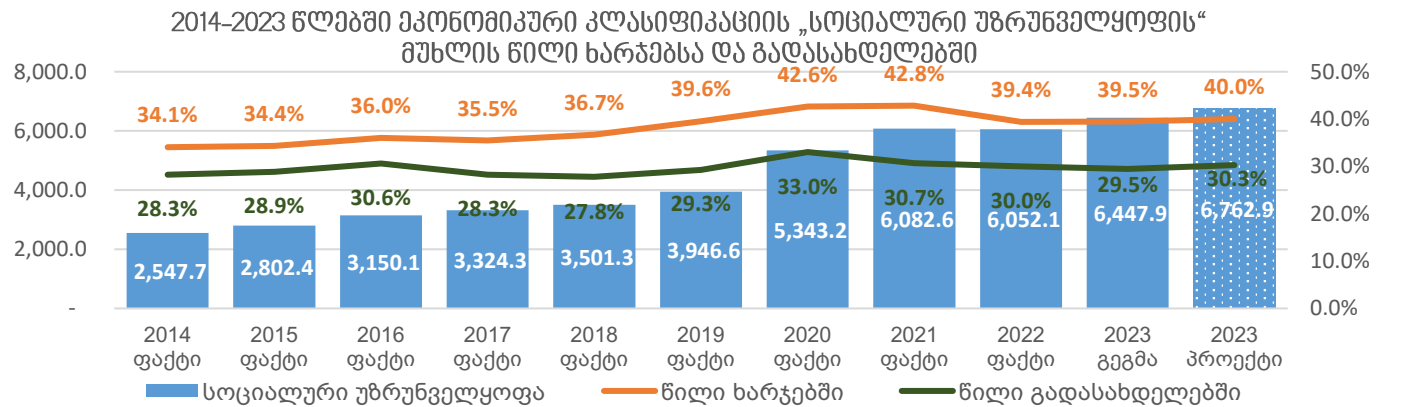
დიაგრამა 23: სახელმწიფო ბიუჯეტის შრომის ანაზღაურების მუხლის ფარდობის მაჩვენებლები მშპ-თან, სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელებთან და ხარჯებთან 2014-2023 წლებში (%).

„საქონელი და მომსახურების“ მუხლის დამტკიცებული მოცულობა (2,025.5 მლნ ლარი) იზრდება 59.9 მლნ ლარით და შედგენს 2,085.4 მლნ ლარს.

2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, **„სუბსიდიების“** მუხლის დამტკიცებული გეგმა (927.6 მლნ ლარი) იზრდება 4.9 მლნ ლარით და განსაზღვრულია 932.6 მლნ ლარის ოდენობით.

დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით 94.3 მლნ ლარით იზრდება **„გრანტების“** მუხლის მოცულობა და 1,370.0 მლნ ლარს შეადგენს. აღნიშნული 7.4%-იანი მატება, ხარჯების კომპონენტებს შორის, პროცენტულად ყველაზე დიდ მატებას წარმოადგენს.

„სოციალური უზრუნველყოფის“ მუხლის 2023 წლის დამტკიცებული გეგმა შეადგენს 6,447.9 მლნ ლარს, ხოლო წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით იზრდება 315.0 მლნ ლარის ოდენობით (4.9%-ით) და განისაზღვრა 6,762.9 მლნ ლარით, რაც 2023 წლის ბიუჯეტის პროექტით წარმოდგენილი ხარჯების 40.0%-ს, ხოლო გადასახდელების 30.3%-ს შეადგენს.

დიაგრამა 24: 2014-2023 წლებში ეკონომიკური კლასიფიკაციის „სოციალური უზრუნველყოფის“ მუხლის წილი ხარჯებსა და გადასახდელებში (მლნ ლარი, %).

„სოციალური უზრუნველყოფის“ მუხლი, 2014-2023 წლებში, ყოველწლიურად ზრდადი ტენდენციით ხასიათდება (გამონაკლისია 2022 წელი). 2014 წლის ფაქტთან შედარებით 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით გათვალისწინებული მოცულობა გაზრდილია 2.7-ჯერ. რაც შეეხება მის წილს გადასახდელებსა და ხარჯებში, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, მისი წილი გაზრდილია როგორც ხარჯებში, ასევე გადასახდელებში 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის მაჩვენებლებთან შედარებით.

2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, „სხვა ხარჯების“ მუხლის მოცულობა გაზრდილია 90.2 მლნ ლარით, 2,220.7 მლნ ლარიდან 2,310.8 მლნ ლარამდე.

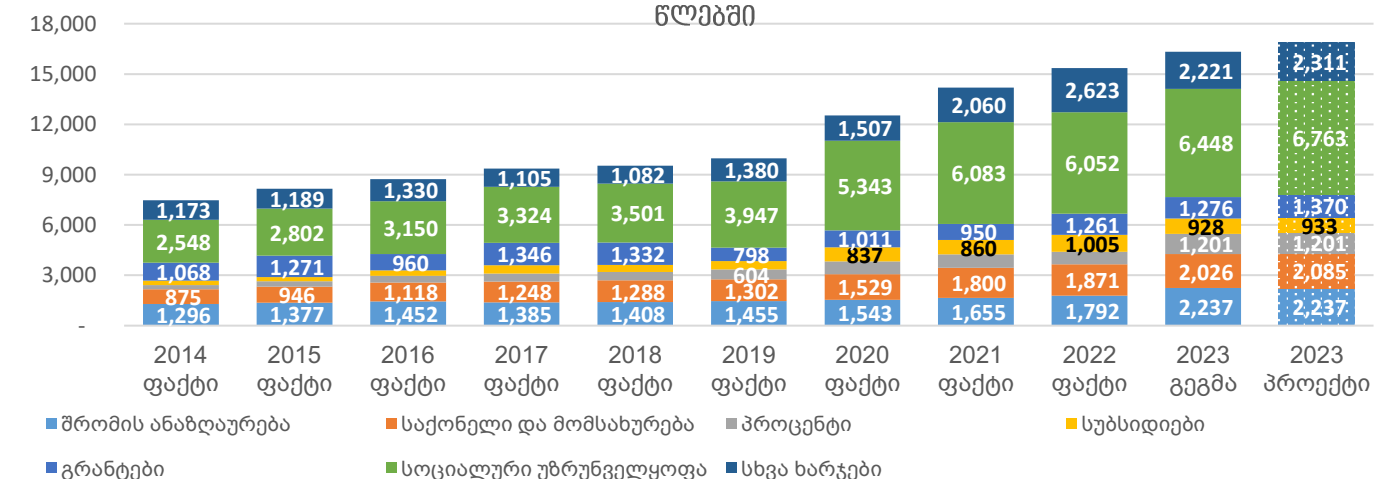
რაც შეეხება ხარჯების ცვლილებას მხარჯავი დაწესებულებებისა და საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების მიხედვით, წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით 54 მხარჯავი დაწესებულებიდან 10 მხარჯავ დაწესებულებას ხარჯები ჯამურად ეზრდება 374.6 მლნ ლარის ოდენობით, 1 მხარჯავ დაწესებულებას ხარჯები უმცირდება 0.2 მლნ ლარით, ხოლო საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების ფარგლებში ხარჯების ზრდა 190.3 მლნ ლარს შეადგენს. ხარჯები უცვლელი რჩება 43 მხარჯავ დაწესებულებას.

კოდი	დასახელება	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება
27 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	6,536.2	6,786.2	250.0	3.8%
55 00	საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	2,616.8	2,807.1	190.3	7.3%
33 00	საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	376.0	409.7	33.7	9.0%
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	1,760.2	1,780.3	20.1	1.1%
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	425.8	445.9	20.0	4.7%
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	581.5	601.5	20.0	3.4%
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	969.6	989.6	20.0	2.1%
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	35.2	45.0	9.8	27.7%
39 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური	4.5	5.0	0.5	11.2%
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	342.4	342.8	0.4	0.1%
31 00	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	644.9	645.0	0.1	0.02%
37 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	14.0	13.8	-0.2	-1.4%
ჯამურად ხარჯების ზრდა				564.7	

ცხრილი 12: ხარჯების ცვლილება მხარჯავი დაწესებულებებისა და საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების მიხედვით (მლნ ლარი, %)

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია 2014-2023 წლებში სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯების დინამიკა კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით:

სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯების დინამიკა კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში

დიაგრამა 25: ხარჯების დინამიკა ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

არაფინანსური აქტივების ზრდა

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით არაფინანსური აქტივების ზრდის გეგმა განსაზღვრულია 3,881.3 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის მიხედვით, არაფინანსური აქტივების ზრდის გეგმა განისაზღვრა 3,955.7 მლნ ლარის ოდენობით, რაც დამტკიცებულ მოცულობაზე 74.3 მლნ ლარით (1.9%-ით) მეტია. აღნიშნული მატება მოდის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრულ 8 მხარტავ დაწესებულებაზე.

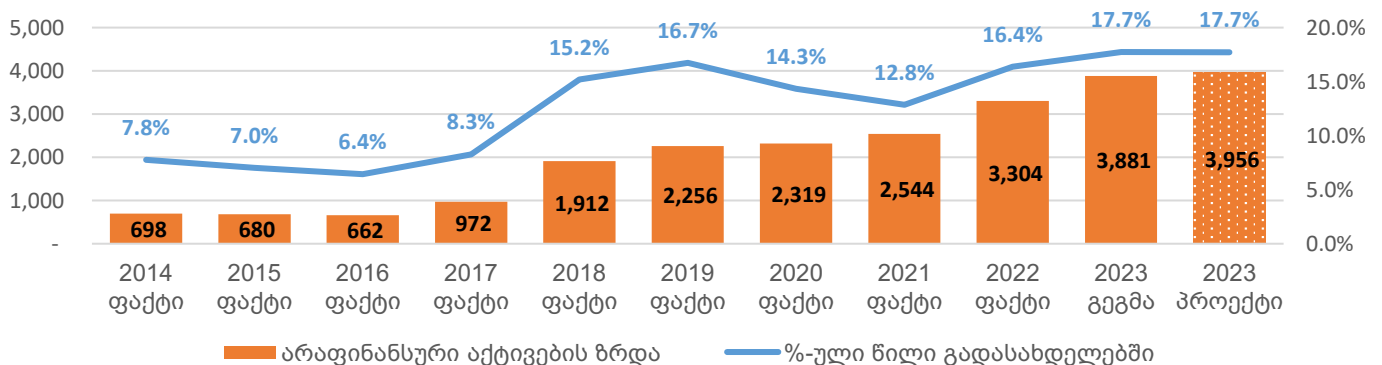
კოდი	დასახელება	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	270.6	297.5	26.9	9.9%
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	136.4	156.4	20.0	14.7%
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	20.8	32.2	11.5	55.3%
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	294.5	304.5	10.0	3.4%
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	50.3	53.2	3.0	5.9%
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	1.9	4.4	2.5	129.9%
33 00	საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	52.3	52.6	0.3	0.6%
37 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	1.0	1.2	0.2	21.0%
ჯამურად არაფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტის ცვლილება				74.3	

ცხრილი 13: არაფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტის ცვლილება მხარტავი დაწესებულებების მიხედვით (მლნ ლარი, %)

რაც შეეხება არაფინანსური აქტივების ზრდის წილს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელებში, 2014-2019 წლებში აღნიშნული მაჩვენებელი ზრდის ტენდენციით ხასიათდებოდა და მაქსიმუმს 2019 წელს მიაღწია (გადასახდელების 16.7%). 2020 წელს, წინა წლებთან შედარებით, შემცირდა აღნიშნული კომპონენტის წილი მთლიან გადასახდელებში 14.3%-მდე, ხოლო 2021 წელს - 12.8%-მდე. 2022 წელს არაფინანსური აქტივების ზრდის წილი გადასახდელებში გაიზარდა 16.4%-მდე. 2023 წელს დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით არაფინანსური აქტივების ზრდის წილი გადასახდელებში 17.7%-ით არის განსაზღვრული, რომელიც 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით არ შეცვლილა და არაფინანსური აქტივების ზრდის წილი გადასახდელებში კვლავ 17.7%-ით არის განსაზღვრული.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია არაფინანსური აქტივების ზრდის დინამიკა და მისი წილი გადასახდელებში 2014-2023 წლებში.

არაფინანსური აქტივების ზრდის დინამიკა და მისი წილი გადასახდელებში 2014-2023 წლებში

დიაგრამა 26: არაფინანსური აქტივების ზრდის დინამიკა და მისი წილი გადასახდელებში 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი, %)

ფინანსური აქტივების ზრდა

2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით ფინანსური აქტივების ზრდის გეგმა განსაზღვრულია 445.1 მლნ ლარის ოდენობით, აღნიშნული გეგმა გადანაწილებულია:

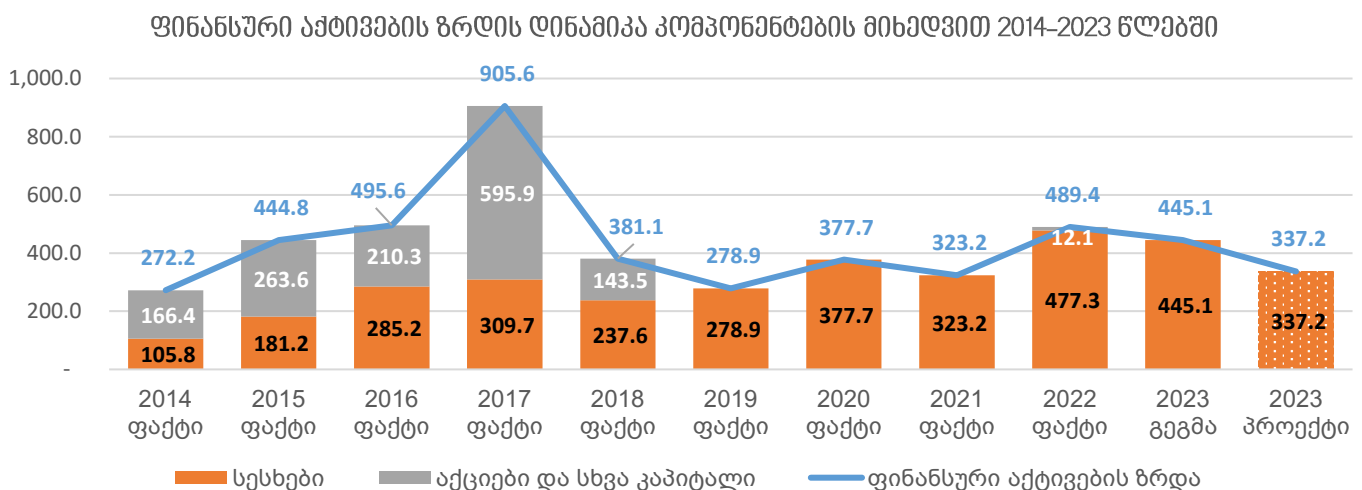
- საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროზე 209.6 მლნ ლარის ოდენობით:
 - პროგრამა - „წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია“ (პროგრამული კოდი - 25 04) – 183.1 მლნ ლარი;
 - პროგრამა - „მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა“ (პროგრამული კოდი - 25 05) – 26.5 მლნ ლარი;
- საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროზე 76.5 მლნ ლარის ოდენობით:
 - პროგრამა - „სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება“ (პროგრამული კოდი - 24 14) – 71.5 მლნ ლარი;
 - პროგრამა - „ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)“ (პროგრამული კოდი 24 19) – 5.0 მლნ ლარი.
- დონორების მიერ დაფინანსებულ საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებზე (პროგრამული კოდი - 55 13) – 159.0 მლნ ლარი.

ზემოაღნიშნული თანხა (445.1 მლნ ლარი) სრულად საინვესტიციო საკრედიტო რესურსით დაფინანსების წყაროზე მოდის, რაც გულისხმობს მიღებული კრედიტის საშინაო დებიტორზე სესხად გაცემას.

2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ფინანსური აქტივების ზრდის მარჯვენაგანი შემცირებულია 107.9 მლნ ლარით. აღნიშნული კლება სრულად მოდის დონორების მიერ დაფინანსებულ საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებზე.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, ფინანსური აქტივების ზრდის მარჯვენაგანი განსაზღვრულია 337.2 მლნ ლარის ოდენობით და მსგავსად დამტკიცებული გეგმისა სრულად მოდის საკრედიტო რესურსით დაფინანსების წყაროზე.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების ზრდის დინამიკა კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში:

დიაგრამა 27: ფინანსური აქტივების ზრდის დინამიკა კომპონენტების მიხედვით 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

ვალდებულებების კლება

რაც შეეხება სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელების მეოთხე კომპონენტს, ვალდებულებების კლებას, 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გეგმა შეადგენს 1,218.5 მლნ ლარს, საიდანაც 1,175.6 მლნ ლარი მიმართულია საგარეო ვალდებულებების კლებაზე (მ.შ.

სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების დაფარვა 1,170.0 მლნ ლარით, ხოლო 42.9 მლნ ლარი მიმართულია საშინაო ვალდებულებების კლებაზე (მ.შ. სახელმწიფო საშინაო ვალდებულებების დაფარვა 40.0 მლნ ლარით). 2023 წლის ბიუჯეტის პროექტის მიხედვით ვალდებულებების კლების მაჩვენებელი მცირდება 100.0 მლნ ლარით, რომელიც სრულად სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების დაფარვაზე მოდის (დეტალურად იხილეთ „საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები“).

	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა	
			სხვაობა	%-ული ცვლილება
ვალდებულებების კლება	1,218.5	1,118.5	-100.0	-8.2%
საგარეო	1,175.6	1,075.6	-100.0	-8.5%
საშინაო	42.9	42.9	0.0	0.0%

ცხრილი 14: ვალდებულებების კლების კომპონენტი 2023 წელს (მლნ ლარი, %)

ხარჯებისა და არაფინანსურ აქტივებზე ოპერაციების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსურ აქტივებზე ოპერაციების ფუნქციონალური კლასიფიკაციის¹⁷ მიხედვით ასიგნებები განსაზღვრულია 20,216.5 მლნ ლარით. 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ფუნქციონალურ ქრილში იზრდება 639.1 მლნ ლარით (3.2%-ით) და შეადგენს 20,855.6 მლნ ლარს. ზრდა შეეხო ფუნქციონალური კლასიფიკაციის ყველა მიმართულებას, გარდა გარემოს დაცვისა და საბინაო-კომუნალური მეურნეობის მიმართულებებისა (აღნიშნული მიმართულება შემცირდა 4.0 მლნ ლარით).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ფუნქციონალურ ქრილში:

	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა	
			სხვაობა	%-ული ცვლილება
სულ	20,216.5	20,855.6	639.1	3.2%
საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	2,884.3	3,065.5	181.2	6.3%
თავდაცვა	1,324.1	1,334.1	10.0	0.8%
საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება	1,840.8	1,894.8	54.0	2.9%
ეკონომიკური საქმიანობა	3,729.7	3,762.5	32.8	0.9%
გარემოს დაცვა	166.5	166.5	0.0	0.0%
საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	332.6	328.6	-4.0	-1.2%
ჯანმრთელობის დაცვა	1,621.7	1,727.7	106.0	6.5%
დასვენება, კულტურა და რელიგია	491.0	497.5	6.6	1.3%
განათლება	2,318.7	2,365.7	47.0	2.0%
სოციალური დაცვა	5,507.1	5,712.6	205.5	3.7%

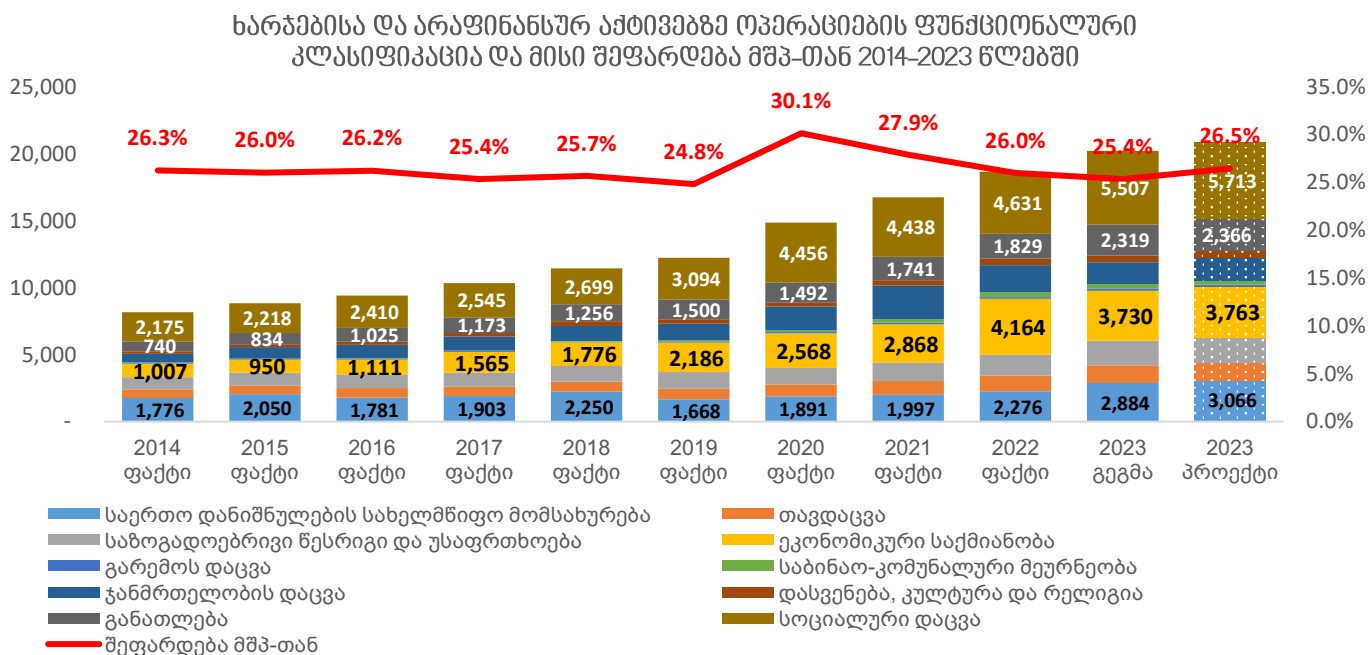
ცხრილი 15: საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ფუნქციონალურ ქრილში (მლნ ლარი, %).

როგორც ცხრილშია წარმოდგენილი, ფუნქციონალური კლასიფიკაციის 2023 წლის დამტკიცებული გეგმის 4 ყველაზე მსხვილ მიმართულებას წარმოადგენენ შემდეგი მიმართულებები: სოციალური დაცვა, ეკონომიკური საქმიანობა, საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება და განათლება. ამასთან აღსანიშნავია, რომ ჯანმრთელობის დაცვა 2020-2022 წლებში წარმოადგენდა ფუნქციონალური კლასიფიკაციის მიხედვით მე-4 ყველაზე

¹⁷ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიერ შემუშავებული სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს 2014 (GFSM 2014) მიხედვით ხარჯებისა და არაფინანსურ აქტივებზე ოპერაციების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია წარმოგვიდგენს ინფორმაციას სამთავრობო ფუნქციებისა და მიზნების მიხედვით გაწეული დახარჯების შესახებ.

მსხვილ მიმართულებას. თუმცა, 2023 წლიდან განათლების მიმართულება გახდა სიდიდით მე-4 მიმართულება, ნაცვლად ჯანმრთელობის დაცვისა.

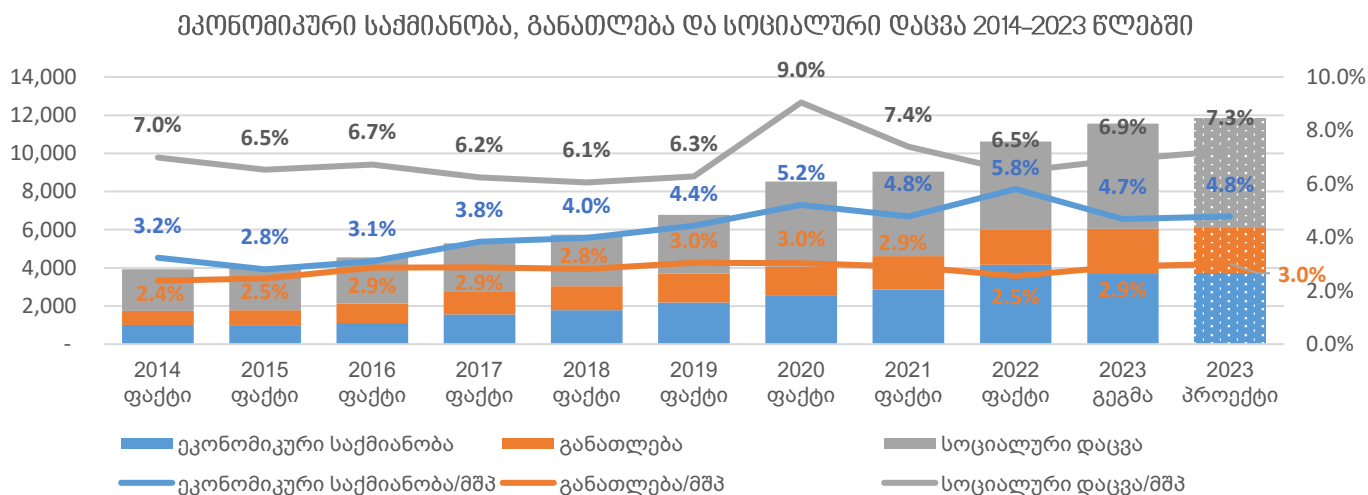
ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია 2014-2023 წლებში სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსურ აქტივებზე ოპერაციების კლასიფიკაცია ფუნქციონალურ ქრილში.

დიაგრამა 28: ხარჯებისა და არაფინანსურ აქტივებზე ოპერაციების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი)

როგორც დიაგრამაზეა წარმოდგენილი ეკონომიკური საქმიანობის, სოციალური დაცვისა და განათლების მიმართულებები, 2014-2022 წლებში, ზრდის ტენდენციით ხასიათდება. 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით, 2022 წლის ფაქტობრივ შესრულებასთან შედარებით, ეკონომიკური საქმიანობის მიმართულების დაფინანსება შემცირდა 434 მლნ ლარით, ხოლო 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, 2023 წლის დამტკიცებულ მოცულობასთან შედარებით, გაზრდილია სამივე მიმართულებების დაფინანსება: ეკონომიკური საქმიანობის მიმართულების დაფინანსება გაზრდილია 3,730 მლნ ლარიდან 3,763 მლნ ლარამდე (33 მლნ ლარით), სოციალური დაცვა - 5,507 მლნ ლარიდან 5,713 მლნ ლარამდე (205 მლნ ლარით), განათლების მიმართულების დაფინანსება გაზრდილია 2,319 მლნ ლარიდან 2,366 მლნ ლარამდე (47 მლნ ლარით).

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე გამოსახულია აღნიშნული მიმართულებების დაფინანსება 2014-2023 წლებში და მათი შეფარდება მშპ-თან.

დიაგრამა 29: ეკონომიკური საქმიანობა, განათლება და სოციალური დაცვა 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი, %)

გარდა ამისა, აღსანიშნავია, რომ საქართველოს კანონის „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 45¹ -ე მუხლის¹⁸ პირველი პუნქტის მიხედვით სავალდებულოა, სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი იმგვარად მომზადდეს და დამტკიცდეს, რომ საქართველოს ნაერთი ბიუჯეტის ფუნქციონალური კლასიფიკაციის მიხედვით განათლების სფეროს დაფინანსების მოცულობა არ იყოს დასაგეგმი წლისთვის პროგნოზირებული ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტის 6%-ზე ნაკლები. ამავე მუხლის მეორე პუნქტის მიხედვით, აღნიშნული მუხლის პირველი პუნქტით განათლების სფეროს განსაზღვრულზე ნაკლები მოცულობით დაფინანსება შეიძლება დაიგეგმოს მხოლოდ „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-2 მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში¹⁹. განათლების სფეროს აღნიშნული მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული მოცულობით დაფინანსების აღდგენა სავალდებულოა ზემოდასახელებული ორგანული კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პარამეტრების²⁰ მიღწევის მომდევნო წლიდან²¹.

მთავრობის ვალის ფარდობა მშპ-თან აღნიშნული ორგანული კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ პარამეტრს დაუბრუნდა 2021 წლიდან, ხოლო ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტის (მთლიანი სალდოს უარყოფითი მაჩვენებელი) ფარდობა მშპ-თან - 2022 წლიდან. 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტი არ მოიცავს ნაერთი ბიუჯეტის ფუნქციონალური კლასიფიკაციის შესახებ ინფორმაციას, შესაბამისად არ არის შესაძლებელი გაანალიზდეს აღნიშნული ფუნქციონალური კლასიფიკაციით გათვალისწინებული მიმართულებების დაფინანსება.

საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები

2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონით საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების დამტკიცებული ჯამური მოცულობა განისაზღვრა 3,985.8 მლნ ლარის დონეზე, ხოლო 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით აღნიშნული გადასახდელების მოცულობა განსაზღვრულია 3,968.2 მლნ ლარის ოდენობით, რაც 17.6 მლნ ლარით (0.4%-ით) ნაკლებია დამტკიცებულ მოცულობაზე. ასიგნებების კლება მოხდა შემდეგ პროგრამულ კოდეზზე: „საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა (პროგრამული კოდი - 55 01) 100.0 მლნ ლარით და „დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები“ (პროგრამული კოდი - 55 13) 139.6 მლნ ლარით. გარდა კლებისა „საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი“ (პროგრამული კოდი - 55 07)“ გაიზარდა 100.0 მლნ ლარით, „დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება“ (პროგრამული კოდი - 55 11)“ გაიზარდა 65.0 მლნ ლარით, „საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი“ (პროგრამული კოდი - 55 05)“ გაიზარდა 40.0 მლნ ლარით და „ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები“ (პროგრამული კოდი - 55 04) გაიზარდა 17.0 მლნ ლარით.

¹⁸ მუხლი 45¹: განათლების სფეროს დაფინანსება.

¹⁹ ა) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გამოცხადების და აღნიშნული მდგომარეობის შედეგად დამდგარი ზიანის სალიკვიდაციო ღონისძიებების დაფინანსების საჭიროების შემთხვევაში;

ბ) ეკონომიკური ზრდის შენელების/რეცესიის შემთხვევაში - თუ, საჭარო სამართლის იურიდიული პირის - საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემებით, ზედიზედ ბოლო 2 კვარტალის რეალური ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი წინა წლის შესაბამის კვარტალებთან შედარებით 2 პროცენტული პუნქტით დაბალია, ვიდრე გასული 10 წლის რეალური ეკონომიკური ზრდის საშუალო მაჩვენებელი.

²⁰ ა) საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტის მთლიან შიდა პროდუქტთან შეფარდება - არაუმეტეს 3 პროცენტისა; (ე.წ. ბალანსის/დეფიციტის წესი)

ბ) საქართველოს მთავრობის ვალის მთლიან შიდა პროდუქტთან შეფარდება - არაუმეტეს 60 პროცენტისა (ე.წ. ვალის წესი).

²¹ „საქართველოს 2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის“ შესახებ საქართველოს კანონის პროექტს ახლავს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტი, რომლის მიხედვითაც საბიუჯეტო კოდექსის 116-ე მუხლს (კოდექსის ამოქმედება) ემატება შემდეგი შინაარსის მე-7 ნაწილი: „ამ კოდექსის 45¹ მუხლის მოქმედება შეჩერდეს 2028 წლის 1 იანვრამდე“. შესაბამისად, საბიუჯეტო კოდექსში აღნიშნული ცვლილების საქართველოს პარლამენტის მიერ დამტკიცების შემთხვევაში, საბიუჯეტო კოდექსის ჩანაწერის მოქმედება ნაერთი ბიუჯეტის ფუნქციონალური კლასიფიკაციის მიხედვით განათლების სფეროს დაფინანსების შესახებ შეჩერდება 2028 წლის 1 იანვრამდე.

რაც შეეხება დანარჩენს პროგრამულ კოდებს, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, მათი დამტკიცებული მოცულობა რჩება უცვლელი.

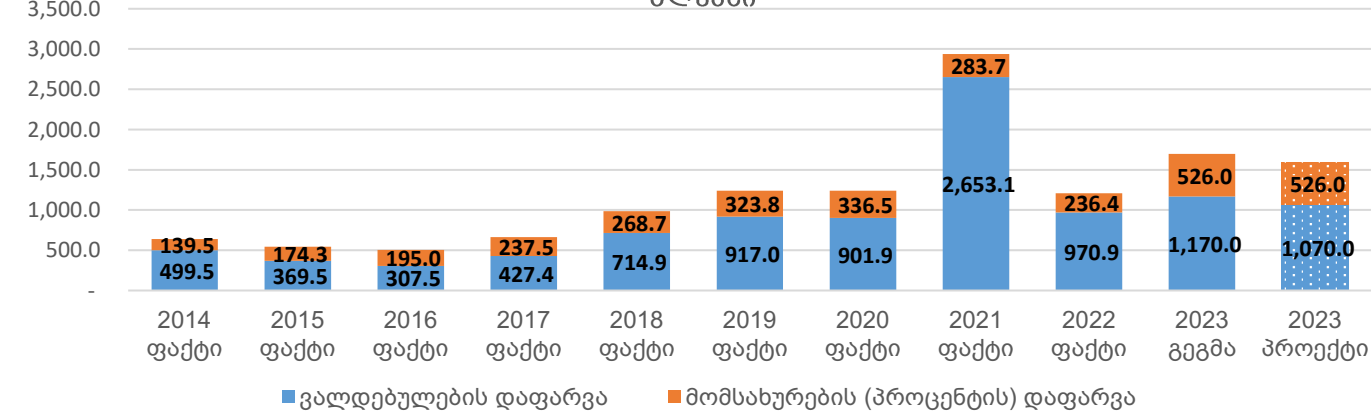
ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების დამტკიცებული და 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით განსაზღვრული გეგმები.

კოდი		2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება
55 00	საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	3,985.8	3,968.2	-17.6	-0.4%
55 01	საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	1,696.0	1,596.0	-100.0	-5.9%
55 02	საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	715.0	715.0	0.0	0.0%
55 03	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები	2.8	2.8	0.0	0.0%
55 04	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	515.0	532.0	17.0	3.3%
55 05	საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი	60.0	100.0	40.0	66.7%
55 06	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	40.0	40.0	0.0	0.0%
55 07	საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი	400.0	500.0	100.0	25.0%
55 08	მალალთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი	20.0	20.0	0.0	0.0%
55 09	საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა	0.2	0.2	0.0	0.0%
55 10	საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე საოპერაციო ხარჯებისა და სხვა ვალდებულებების თანადაფინანსება	0.8	0.8	0.0	0.0%
55 11	დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება	310.0	375.0	65.0	21.0%
55 12	საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობით მუნიციპალიტეტებში დაგეგმილი რეფორმების ფინანსური მხარდაჭერა	15.0	15.0	0.0	0.0%
55 13	დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	211.0	71.4	-139.6	-66.2%

ცხრილი 16: 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები (მლნ ლარი, %).

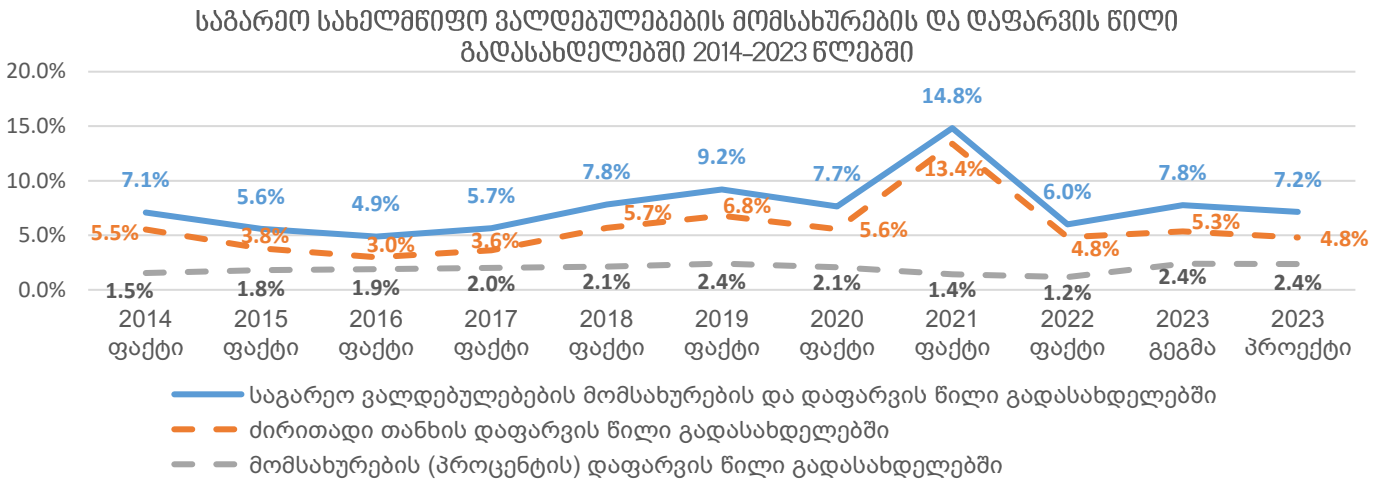
„საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვის“ 2023 წლის დამტკიცებული გეგმა 1,696.0 მლნ ლარს შეადგენს, საიდანაც საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების დაფარვისთვის განსაზღვრულია 1,170.0 მლნ ლარი, ხოლო მომსახურების (პროცენტის) დაფარვისთვის - 526.0 მლნ ლარი. 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით 100.0 მლნ ლარით მცირდება საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების დაფარვისთვის განსაზღვრული გეგმა, ხოლო მომსახურების (პროცენტის) დაფარვის გეგმა რჩება უცვლელი. შესაბამისად, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით „საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვის“ 2023 წლის გეგმა განსაზღვრულია 1,596.0 მლნ ლარის ოდენობით.

საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა 2014-2023 წლებში

დიაგრამა 30: საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი, %)

რაც შეეხება საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვის წილს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელებში, 2014-2023 წლებში მათი ჯამი ყველაზე მაღალ წილს 2021 წელს აღწევს (14.8%). 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით, მთლიანი გადასახდელების 7.8% მიიმართება საგარეო ვალდებულებების მომსახურებასა და დაფარვას, ხოლო 2023 წლის ბიუჯეტის პროექტის მიხედვით, მთლიანი გადასახდელების 7.2% მიიმართება საგარეო ვალდებულებების მომსახურებასა და დაფარვას, საიდანაც 4.8 პროცენტული პუნქტი

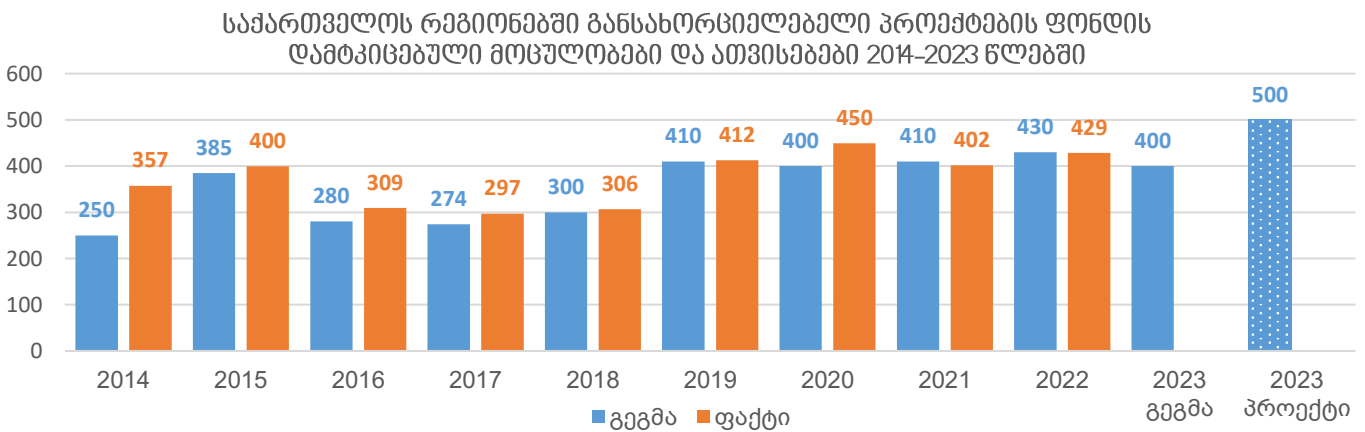

მოდის ძირითადი თანხის დაფარვას, ხოლო 2.4 პროცენტული პუნქტი - მომსახურების (პროცენტის) დაფარვას.

დიაგრამა 31: საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურების და დაფარვის წილი გადასახდელებში 2014-2023 წლებში (%).

„აგრონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერების“ 2023 წლის დამტკიცებული გეგმა შეადგენს 515.0 მლნ ლარს, საიდანაც 490.0 მლნ ლარი წარმოადგენს სპეციალურ ტრანსფერს, ხოლო 25.0 მლნ ლარი მიზნობრივ ტრანსფერს. 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, აღნიშნული გეგმა იზრდება 17.0 მლნ ლარით, და შეადგენს 532.0 მლნ ლარს, საიდანაც 507.0 მლნ ლარი წარმოადგენს სპეციალურ ტრანსფერს, ხოლო 25.0 მლნ ლარი მიზნობრივ ტრანსფერს.

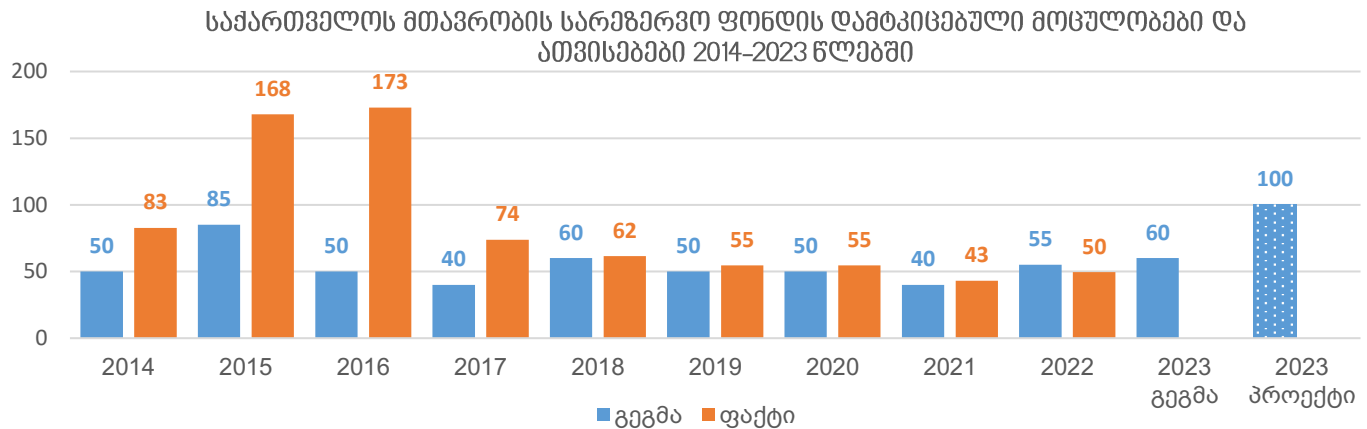
„საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის“ 2023 წლის დამტკიცებული გეგმა შეადგენს 400.0 მლნ ლარს, ხოლო 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, აღნიშნული ფონდის გეგმა განსაზღვრულია 500.0 მლნ ლარის ოდენობით (100.0 მლნ ლარით მეტი). ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია 2014-2023 წლებში „საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის“ დამტკიცებული მოცულობების და ათვისებების შესახებ ინფორმაცია.

დიაგრამა 32: საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის დამტკიცებული მოცულობები და ათვისებები 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

„საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდის“ 2023 წლის დამტკიცებული გეგმა შეადგენს 60.0 მლნ ლარს, ხოლო 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, აღნიშნული ფონდის გეგმა განსაზღვრულია 100.0 მლნ ლარის ოდენობით (40.0 მლნ ლარით მეტი).

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია 2014-2023 წლებში „საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდის“ დამტკიცებული მოცულობების და ათვისებების შესახებ ინფორმაცია.

დიაგრამა 33: საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდის დამტკიცებული მოცულობები და ათვისებები 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

„დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსების“ დამტკიცებული მოცულობა (310.0 მლნ ლარი) იზრდება 65.0 მლნ ლარით და შედგენს 375.0 მლნ ლარს.

დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების 2023 წლის გეგმა შეადგენს 211.0 მლნ ლარს, 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, აღნიშნული გეგმა მცირდება 139.6 მლნ ლარით და 71.4 მლნ ლარით არის განსაზღვრული. კერძოდ, დაფინანსება უქმდება პროექტზე - „თბილისის მეტროს პროექტი (EBRD)“ – 40.0 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო დაფინანსება მცირდება პროექტებზე: „თბილისის ავტობუსების პროექტი“ (ფაზა II) (EBRD) 35.0 მლნ ლარიდან 1.0 მლნ ლარამდე, 34.0 მლნ ლარით, „მდგრადი ურბანული მობილობა (KfW)“ – 24.5 მლნ ლარით, „თბილისის მყარი ნარჩენების მართვა“ - 23.0 მლნ ლარით, „საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა“ – 13.0 მლნ ლარით, „აჭარის სოფლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების პროგრამა, საქართველო (EU, KfW)“ - 4.0 მლნ ლარით, „საქართველოს მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დახმარებისა და აღდგენის პროექტი (ეროვნული ბანკის კომპონენტი) (WB)“ – 2.7 მლნ ლარით. რაც შეეხება დაფინანსება მატებას, დაფინანსება იზრდება შემდეგ პროექტზე: „თბილისის მეტროს მოდერნიზაციის პროექტი (EBRD)“ – 0.9 მლნ ლარით და „ბათუმის მუნიციპალური ინფრასტრუქტურა (ფაზა V) (KfW)“ - 0.7 მლნ ლარით.

სახელმწიფო ბიუჯეტის ნაშთის ცვლილება, საოპერაციო სალდო და მთლიანი სალდო

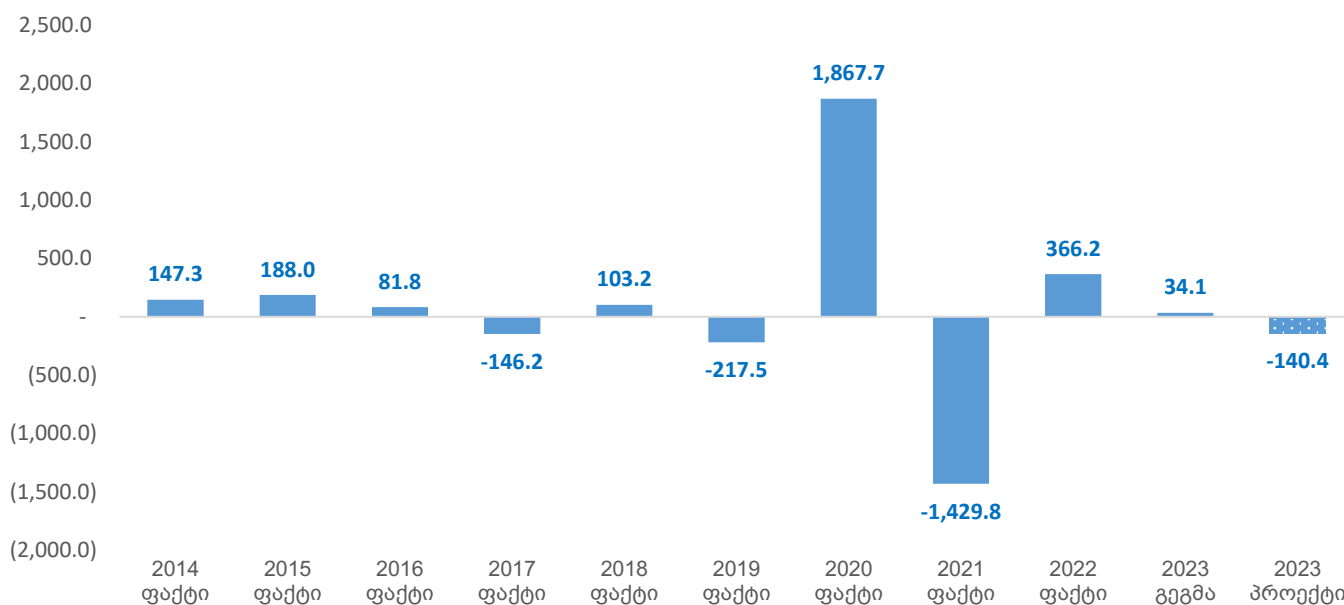
ნაშთის ცვლილება

„საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით **ნაშთის ცვლილება** (დაგროვება) შეადგენს 34.1 მლნ ლარს, ხოლო 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების მიხედვით, ნაშთის ცვლილება (გამოყენება) განსაზღვრულია -140.4 მლნ ლარის ოდენობით. კერძოდ:

- „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით შემოსულობების გეგმა განსაზღვრულია 21,914.2 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო გადასახდელების გეგმა - 21,880.1 მლნ ლარი. შესაბამისად, ნაშთის დაგროვება შეადგენს 34.1 მლნ ლარს.
- 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების მიხედვით, შემოსულობების გეგმა იზრდება 256.7 მლნ ლარით და 22,170.9 მლნ ლარით განისაზღვრება. გადასახდელების გეგმა კი, დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით, იზრდება 431.2 მლნ ლარით და 22,311.3 მლნ ლარს შეადგენს. შესაბამისად, ნაშთის გამოყენებამ 140.4 მლნ ლარი შეადგინა.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია სახელმწიფო ბიუჯეტის ნაშთის ცვლილება 2014-2023 წლებში.

სახელმწიფო ბიუჯეტის ნაშთის ცვლილება 2014-2023 წლებში

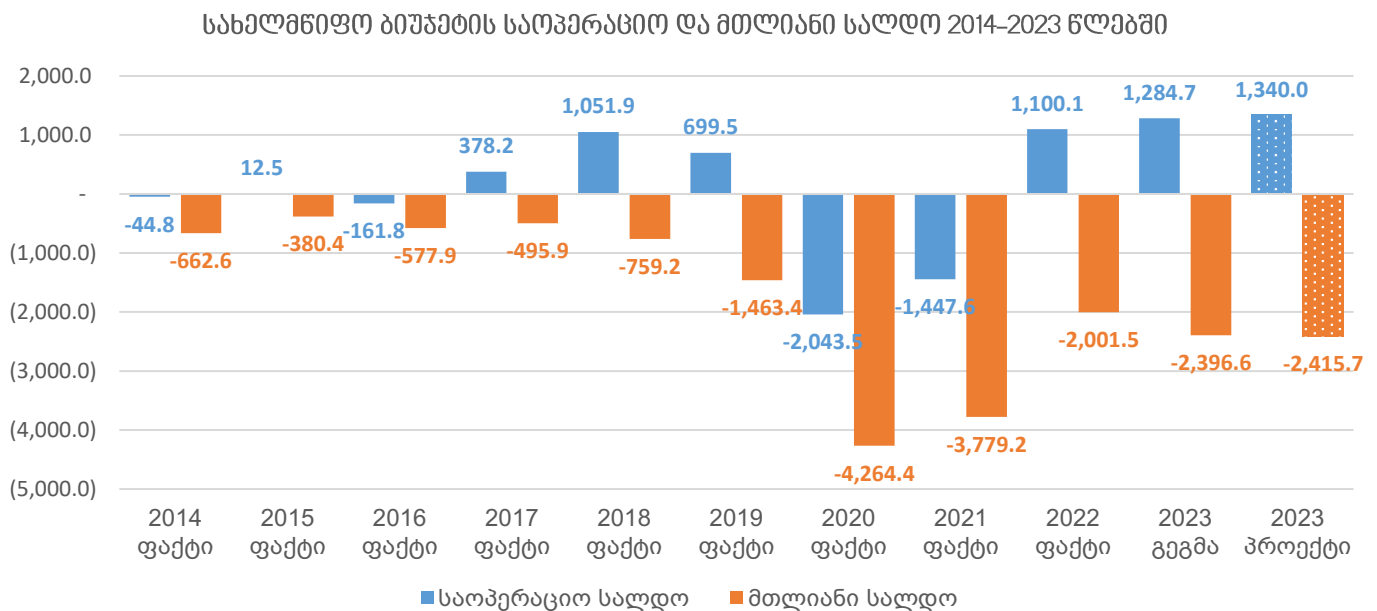

დიაგრამა 34: სახელმწიფო ბიუჯეტის ნაშთის ცვლილება 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

საოპერაციო სალდო და მთლიანი სალდო

რაც შეეხება საოპერაციო და მთლიან სალდოს, „საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით საოპერაციო სალდო განსაზღვრულია 1,284.7 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო მთლიანი სალდო - -2,396.6 მლნ ლარს შეადგენს. 2023 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტის მიხედვით, საოპერაციო სალდო 1,340.0 მლნ ლარს შეადგენს, ხოლო მთლიანი სალდო - -2,415.7 მლნ ლარს. 2014-2023 წლებში სახელმწიფო ბიუჯეტის ყველაზე დიდი დეფიციტი (მთლიანი სალდოს უარყოფითი მაჩვენებელი) ნომინალურ გამოსახულებაში 2020 წელს დაფიქსირდა, რაც დაკავშირებულია, წინა წლებთან შედარებით, როგორც ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდის მუხლით გაწეული გადასახდელების ზრდასთან, ასევე შემოსავლების შემცირებასთან.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე წარმოდგენილია სახელმწიფო ბიუჯეტის საოპერაციო სალდო და მთლიანი სალდო 2014-2023 წლებში.

დიაგრამა 35: სახელმწიფო ბიუჯეტის საოპერაციო სალდო და მთლიანი სალდო 2014-2023 წლებში (მლნ ლარი).

დანართები

დანართი 1: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება (მლნ ლარი)

	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი		2023 პროექტი / 2021 ფაქტი	
					სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
შემოსულობები	18,377.7	20,529.2	21,914.2	22,170.9	256.7	1.2%	1,641.7	8.0%	3,793.3	20.6%
შემოსავლები	12,750.3	16,450.2	17,619.9	18,239.9	620.0	3.5%	1,789.7	10.9%	5,489.6	43.1%
გადასახადები	11,439.5	14,976.7	16,290.4	16,710.4	420.0	2.6%	1,733.7	11.6%	5,270.9	46.1%
საშემოსავლო გადასახადი	3,491.5	4,644.4	5,140.0	5,486.4	346.4	6.7%	842.0	18.1%	1,994.8	57.1%
მოგების გადასახადი	1,015.3	1,930.2	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0%	69.8	3.6%	984.7	97.0%
დღგ	4,883.9	6,036.8	6,670.4	6,804.0	133.7	2.0%	767.2	12.7%	1,920.1	39.3%
აქციზი	1,868.8	2,010.2	2,100.0	2,220.0	120.0	5.7%	209.8	10.4%	351.2	18.8%
იმპორტის გადასახადი	86.4	126.0	130.0	150.0	20.0	15.4%	24.0	19.1%	63.6	73.7%
სხვა გადასახადები	93.6	229.1	250.0	50.0	-200.0	-80.0%	-179.1	-78.2%	-43.6	-46.6%
გრანტები	487.1	359.1	279.6	279.6	0.0	0.0%	-79.5	-22.1%	-207.6	-42.6%
სხვა შემოსავლები	823.7	1,114.5	1,050.0	1,250.0	200.0	19.0%	135.5	12.2%	426.3	51.8%
არაფინანსური აქტივების კლება	212.6	202.8	200.0	200.0	0.0	0.0%	-2.8	-1.4%	-12.6	-5.9%
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	163.3	144.2	450.0	450.0	0.0	0.0%	305.8	212.0%	286.7	175.6%
ვალდებულებების ზრდა	5,251.5	3,731.9	3,644.3	3,281.0	-363.3	-10.0%	-450.8	-12.1%	-1,970.5	-37.5%
საგარეო	5,558.0	2,385.5	2,244.3	1,881.0	-363.3	-16.2%	-504.5	-21.1%	-3,677.0	-66.2%
საშინაო	-306.5	1,346.3	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0%	53.7	4.0%	1,706.5	-556.8%
გადასახდელები	19,807.5	20,163.0	21,880.1	22,311.3	431.2	2.0%	2,148.3	10.7%	2,503.8	12.6%
ხარჯები	14,197.9	15,350.2	16,335.2	16,899.9	564.7	3.5%	1,549.8	10.1%	2,702.1	19.0%
შრომის ანაზღაურება	1,654.8	1,792.1	2,236.7	2,237.1	0.5	0.0%	445.1	24.8%	582.4	35.2%
საქონელი და მომსახურება	1,800.1	1,870.9	2,025.5	2,085.4	59.9	3.0%	214.6	11.5%	285.3	15.8%
პროცენტი	790.5	746.8	1,201.0	1,201.0	0.0	0.0%	454.2	60.8%	410.5	51.9%
სუბსიდიები	859.8	1,004.6	927.6	932.6	4.9	0.5%	-72.1	-7.2%	72.7	8.5%
გრანტები	950.2	1,260.6	1,275.8	1,370.0	94.3	7.4%	109.4	8.7%	419.8	44.2%
სოციალური უზრუნველყოფა	6,082.6	6,052.1	6,447.9	6,762.9	315.0	4.9%	710.8	11.7%	680.3	11.2%
სხვა ხარჯები	2,059.8	2,623.1	2,220.7	2,310.8	90.2	4.1%	-312.3	-11.9%	251.0	12.2%
არაფინანსური პატივების ზრდა	2,544.2	3,304.4	3,881.3	3,955.7	74.3	1.9%	651.2	19.7%	1,411.5	55.5%
ფინანსური პატივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	323.2	489.4	445.1	337.2	-107.9	-24.2%	-152.2	-31.1%	14.0	4.3%
ვალდებულებების კლება	2,742.3	1,019.0	1,218.5	1,118.5	-100.0	-8.2%	99.5	9.8%	-1,623.8	-59.2%
საგარეო	2,655.8	976.1	1,175.6	1,075.6	-100.0	-8.5%	99.5	10.2%	-1,580.2	-59.5%
საშინაო	86.5	42.9	42.9	42.9	0.0	0.0%	0.1	0.1%	-43.5	-50.4%
ნაშთის ცვლილება (+ დაბრუნება / - გამოყენება)	-1,429.8	366.2	34.1	-140.4	-174.5		-506.5		1,289.5	

დანართი 2: სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი (მლნ ლარი)

	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი		2023 პროექტი / 2021 ფაქტი	
					სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
შემოსავლები	12,750.3	16,450.2	17,619.9	18,239.9	620.0	3.5%	1,789.7	10.9%	5,489.6	43.1%
გადასახადები	11,439.5	14,976.7	16,290.4	16,710.4	420.0	2.6%	1,733.7	11.6%	5,270.9	46.1%
გრანტები	487.1	359.1	279.6	279.6	0.0	0.0%	-79.5	-22.1%	-207.6	-42.6%
სხვა შემოსავლები	823.7	1,114.5	1,050.0	1,250.0	200.0	19.0%	135.5	12.2%	426.3	51.8%
ხარჯები	14,197.9	15,350.2	16,335.2	16,899.9	564.7	3.5%	1,549.8	10.1%	2,702.1	19.0%
შრომის ანაზღაურება	1,654.8	1,792.1	2,236.7	2,237.1	0.5	0.0%	445.1	24.8%	582.4	35.2%
საქონელი და მომსახურება	1,800.1	1,870.9	2,025.5	2,085.4	59.9	3.0%	214.6	11.5%	285.3	15.8%
პროცენტი	790.5	746.8	1,201.0	1,201.0	0.0	0.0%	454.2	60.8%	410.5	51.9%
სუბსიდიები	859.8	1,004.6	927.6	932.6	4.9	0.5%	-72.1	-7.2%	72.7	8.5%
გრანტები	950.2	1,260.6	1,275.8	1,370.0	94.3	7.4%	109.4	8.7%	419.8	44.2%
სოციალური უზრუნველყოფა	6,082.6	6,052.1	6,447.9	6,762.9	315.0	4.9%	710.8	11.7%	680.3	11.2%
სხვა ხარჯები	2,059.8	2,623.1	2,220.7	2,310.8	90.2	4.1%	-312.3	-11.9%	251.0	12.2%
საოპერაციო საღირსი	-1,447.6	1,100.1	1,284.7	1,340.0	55.3	4.3%	239.9	21.8%	2,787.6	-192.6%
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	2,331.6	3,101.6	3,681.3	3,755.7	74.3	2.0%	654.1	21.1%	1,424.0	61.1%
ზრდა	2,544.2	3,304.4	3,881.3	3,955.7	74.3	1.9%	651.2	19.7%	1,411.5	55.5%
კლება	212.6	202.8	200.0	200.0	0.0	0.0%	-2.8	-1.4%	-12.6	-5.9%
მილიანი საღირსი	-3,779.2	-2,001.5	-2,396.6	-2,415.7	-19.1	0.80%	-414.2	20.7%	1,363.5	-36.1%
ფინანსური აქტივების ცვლილება	-1,269.9	711.4	29.2	-253.2	-282.4	-966.9%	-964.5	-135.6%	1,016.8	-80.1%
ზრდა	323.2	855.6	479.2	337.2	-142.0	-29.6%	-518.4	-60.6%	14.0	4.3%
გაღება და დეპოზიტები	0.0	366.2	34.1	0.0	-34.1	-100.0%	-366.2	-100.0%	0.0	
სესხები	323.2	477.3	445.1	337.2	-107.9	-24.2%	-140.1	-29.4%	14.0	4.3%
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	12.1	0.0	0.0	0.0		-12.1	-100.0%	0.0	
კლება	1,593.1	144.2	450.0	590.4	140.4	31.2%	446.1	309.3%	-1,002.8	-62.9%
გაღება და დეპოზიტები	1,429.8	0.0	0.0	140.4	140.4		140.4		-1,289.5	-90.2%
სესხები	160.8	143.2	450.0	450.0	0.0	0.0%	306.8	214.2%	289.2	179.8%
აქციები და სხვა კაპიტალი	2.5	1.0	0.0	0.0	0.0		-1.0	-100.0%	-2.5	-100.0%
ვალდებულებების ცვლილება	2,509.3	2,712.9	2,425.8	2,162.5	-263.3	-10.9%	-550.4	-20.3%	-346.7	-13.8%
ზრდა	5,251.5	3,731.9	3,644.3	3,281.0	-363.3	-10.0%	-450.8	-12.1%	-1,970.5	-37.5%
საშინაო	-306.5	1,346.3	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0%	53.7	4.0%	1,706.5	-556.8%
საგარეო	5,558.0	2,385.5	2,244.3	1,881.0	-363.3	-16.2%	-504.5	-21.1%	-3,677.0	-66.2%
კლება	2,742.3	1,019.0	1,218.5	1,118.5	-100.0	-8.2%	99.5	9.8%	-1,623.8	-59.2%
საშინაო	86.5	42.9	42.9	42.9	0.0	0.0%	0.1	0.1%	-43.5	-50.4%
საგარეო	2,655.8	976.1	1,175.6	1,075.6	-100.0	-8.5%	99.5	10.2%	-1,580.2	-59.5%
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0		0.0	

დანართი 3: სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები (მლნ ლარი)

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
00 00	სულ ჯამი	19,807.5	20,163.0	21,880.1	22,311.3	431.2	2.0%	2,148.3	10.7%
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	56.0	65.4	77.5	77.5	0.0	0.0%	12.1	18.5%
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	45.4	54.1	63.7	63.7	0.0	0.0%	9.6	17.8%
01 01 01	საკანონმდებლო, წარმომადგენლობითი და საზედამხედველო საქმიანობა	17.0	19.5	23.5	23.5	0.0	0.0%	4.0	20.3%
01 01 02	საპარლამენტო ფრაქციების და მაჟორიტარი პარლამენტის წევრების ბიუროების საქმიანობა	6.7	7.8	7.9	7.9	0.0	0.0%	0.1	1.0%
01 01 03	საკანონმდებლო საქმიანობის ადმინისტრაციული მხარდაჭერა	21.7	26.8	32.4	32.4	0.0	0.0%	5.6	20.8%
01 01 03 01	საკანონმდებლო საქმიანობის ადმინისტრირება	21.7	26.8	32.4	32.4	0.0	0.0%	5.5	20.6%
01 01 03 02	გენდერულ საკითხებზე სისტემური და კოორდინირებული მუშაობის უზრუნველყოფა, გენდერული თანასწორობის შესახებ ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა და ქალთა გაძლიერების მხარდაჭერი ღონისძიებების განხორციელება	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0%	0.1	
01 02	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	9.4	9.8	12.0	12.0	0.0	0.0%	2.2	22.1%
01 03	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	0.4	0.5	0.6	0.6	0.0	0.0%	0.1	14.2%
01 04	საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება	0.8	0.9	1.1	1.1	0.0	0.0%	0.2	21.1%
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	7.2	8.9	9.3	9.3	0.0	0.0%	0.4	4.7%
03 00	საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი	0.6	0.6	0.8	0.8	0.0	0.0%	0.1	19.3%
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	32.5	50.9	24.0	24.0	0.0	0.0%	-26.9	-52.8%
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	15.5	17.9	21.3	21.3	0.0	0.0%	3.4	18.9%
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	83.0	33.9	56.0	77.2	21.2	38.0%	43.3	127.5%
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	13.7	17.2	21.6	21.6	0.0	0.0%	4.4	25.7%
06 02	საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	1.1	1.1	1.6	1.6	0.0	0.0%	0.5	46.5%
06 03	პოლიტიკური პარტიების დაფინანსება	13.9	12.9	12.7	12.7	0.0	0.0%	-0.2	-1.4%
06 04	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	54.2	2.7	20.0	41.2	21.2	106.2%	38.5	1419.8%
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	3.8	4.6	5.8	5.8	0.0	0.0%	1.2	27.2%
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	10.9	14.2	16.1	16.1	0.0	0.0%	1.9	13.5%
09 00	საერთო სასამართლოები	70.8	88.4	117.0	117.0	0.0	0.0%	28.6	32.4%
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	69.7	87.1	114.5	114.5	0.0	0.0%	27.4	31.5%
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	1.1	1.3	2.5	2.5	0.0	0.0%	1.2	93.9%
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	4.2	4.6	7.9	7.9	0.0	0.0%	3.3	71.8%
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	0.8	1.0	1.3	1.3	0.0	0.0%	0.3	30.9%
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	0.7	0.8	1.1	1.1	0.0	0.0%	0.2	29.3%
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	0.7	0.9	1.3	1.3	0.0	0.0%	0.3	33.7%
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	0.7	0.9	1.2	1.2	0.0	0.0%	0.2	24.1%

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	0.6	0.8	1.1	1.1	0.0	0.0%	0.2	27.3%
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	0.6	0.8	1.1	1.1	0.0	0.0%	0.2	29.2%
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	0.6	0.8	1.0	1.0	0.0	0.0%	0.2	22.1%
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	0.9	1.2	1.3	1.3	0.0	0.0%	0.2	15.4%
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	0.6	0.8	1.0	1.0	0.0	0.0%	0.3	32.4%
20 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	138.3	152.9	180.0	180.0	0.0	0.0%	27.1	17.8%
20 01	სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	113.7	120.0	147.7	147.7	0.0	0.0%	27.7	23.1%
20 02	ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა	23.6	31.2	30.0	30.0	0.0	0.0%	-1.3	-4.0%
20 03	უსაფრთხოების კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება	1.1	1.7	2.4	2.4	0.0	0.0%	0.7	44.2%
21 00	საქართველოს პროკურატურა	41.3	49.1	56.5	56.5	0.0	0.0%	7.5	15.2%
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2.5	3.3	3.7	3.7	0.0	0.0%	0.4	12.0%
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	88.8	102.1	106.0	106.0	0.0	0.0%	3.9	3.8%
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	23.5	25.8	25.4	25.4	0.0	0.0%	-0.3	-1.3%
23 02	შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	34.4	39.6	30.2	30.2	0.0	0.0%	-9.4	-23.7%
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	22.2	25.4	38.6	38.6	0.0	0.0%	13.2	51.7%
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	6.6	8.5	8.7	8.7	0.0	0.0%	0.1	1.4%
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1.1	1.5	1.1	1.1	0.0	0.0%	-0.4	-26.7%
23 06	ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	1.0	1.3	2.0	2.0	0.0	0.0%	0.7	58.0%
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	621.1	1,270.2	558.2	581.2	23.0	4.1%	-689.0	-54.2%
24 01	ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	19.1	245.8	20.3	20.3	0.0	0.0%	-225.5	-91.7%
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1.5	1.7	1.9	1.9	0.0	0.0%	0.2	10.1%
24 03	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	1.0	1.2	1.2	1.2	0.0	0.0%	0.01	0.7%
24 04	ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები	0.7	1.1	1.8	1.8	0.0	0.0%	0.7	70.8%
24 05	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	11.5	20.0	36.0	36.0	0.0	0.0%	16.0	80.2%
24 06	სახელმწიფო ქონების მართვა	64.0	369.9	10.1	30.1	20.0	197.4%	-339.7	-91.9%
24 07	მენარმეობის განვითარება	305.2	231.5	267.7	267.7	0.0	0.0%	36.2	15.6%
24 07 01	მენარმეობის განვითარების ადმინისტრირება	3.3	4.0	4.2	4.2	0.0	0.0%	0.2	3.7%
24 07 02	მენარმეობის განვითარების ხელშეწყობა	150.3	227.1	263.5	263.5	0.0	0.0%	36.4	16.0%
24 07 03	ახალი კორონავირუსის გავრცელებიდან გამომდინარე, ეკონომიკის ხელშეწყობის ღონისძიებები	151.5	0.4	0.0	0.0	0.0		-0.4	-100.0%
24 08	საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	4.5	36.8	72.3	75.3	3.0	4.2%	38.5	104.6%
24 09	ნავთობისა და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა	0.6	0.7	0.7	0.7	0.0	0.0%	0.03	4.9%
24 10	ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება	5.6	5.6	10.0	10.0	0.0	0.0%	4.4	79.8%

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
24 11	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	10.1	11.3	12.0	12.0	0.0	0.0%	0.7	6.0%
24 12	საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (WB)	16.1	8.0	2.5	2.5	0.0	0.0%	-5.5	-68.6%
24 13	ტექნიკური დახმარების პროექტი საქართველოს ენერგეტიკული სექტორის რეფორმის პროგრამის (GESRP) მხარდასაჭერად (EU-NIF, KfW)	3.7	2.7	4.0	4.0	0.0	0.0%	1.3	50.8%
24 14	სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	66.7	137.9	76.5	76.5	0.0	0.0%	-61.4	-44.5%
24 14 01	რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი	30.2	129.2	76.5	76.5	0.0	0.0%	-52.7	-40.8%
24 14 01 01	500 კვ ეგზ "წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმი" (EU-NIF, KfW)	3.5	56.3	13.0	13.0	0.0	0.0%	-43.3	-76.9%
24 14 01 02	ჩრდილოეთის რგოლი (EBRD), ნამახვანი - წყალტუბო - ლატანური (EBRD, KfW)	0.5	11.2	10.0	10.0	0.0	0.0%	-1.2	-10.6%
24 14 01 03	500 კვ ეგზ ჯვარი-წყალტუბო (WB)	9.3	44.1	18.5	18.5	0.0	0.0%	-25.6	-58.0%
24 14 01 04	გურიის ელგადამცემის ხაზების ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW)	9.4	9.2	20.0	20.0	0.0	0.0%	10.8	116.6%
24 14 01 05	კახეთის ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW)	0.6	1.5	5.0	5.0	0.0	0.0%	3.5	232.7%
24 14 01 06	ხელედულა-ლატანური-ონი (KfW)	6.9	6.9	10.0	10.0	0.0	0.0%	3.1	45.1%
24 14 02	ელექტროგადამცემი ქსელის გაძლიერების პროექტი	27.9	4.0	0.0	0.0	0.0		-4.0	-100.0%
24 14 02 01	220 კვ ხაზის "ახალციხე-ბათუმი" მშენებლობა (WB)	27.9	4.0	0.0	0.0	0.0		-4.0	-100.0%
24 14 03	საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა	8.6	4.7	0.0	0.0	0.0		-4.7	-100.0%
24 14 03 01	500 კვ ეგზ-ის "ქსანი-სტეფანწმინდა" მშენებლობა (EBRD, EU, KfW)	2.2	1.2	0.0	0.0	0.0		-1.2	-100.0%
24 14 03 02	ელექტროგადამცემი ხაზი "ჯვარი ხორგა" (EBRD, EU, KfW)	6.4	3.5	0.0	0.0	0.0		-3.5	-100.0%
24 15	მოსახლეობის ელექტროენერგიითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	20.6	175.9	3.6	3.6	0.0	0.0%	-172.3	-98.0%
24 16	საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა	0.4	0.4	1.4	1.4	0.0	0.0%	1.0	223.3%
24 17	ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარება	0.7	0.5	2.9	2.9	0.0	0.0%	2.3	429.5%
24 18	ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები	2.7	5.3	5.6	5.6	0.0	0.0%	0.3	6.4%
24 19	ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)	60.9	7.4	15.0	15.0	0.0	0.0%	7.6	103.8%
24 20	სივრცითი და ქალაქთმშენებლობითი განვითარება	0.0	0.0	7.0	7.0	0.0	0.0%	7.0	
24 21	კურორტების განვითარების ხელშეწყობა	0.0	0.6	5.8	5.8	0.0	0.0%	5.2	914.3%
24 22	ახალ კორონავირუსთან დაკავშირებული კარანტინისა და სხვა ღონისძიებების განხორციელება	25.5	6.2	0.0	0.0	0.0		-6.2	-100.0%
24 23	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2,513.5	3,080.4	3,330.9	3,350.9	20.0	0.6%	270.5	8.8%
25 01	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	6.7	8.0	8.4	8.4	0.0	0.0%	0.4	5.4%
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	1,614.1	1,955.8	1,894.3	1,914.3	20.0	1.1%	-41.5	-2.1%
25 02 01	საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა	7.8	9.6	10.3	10.3	0.0	0.0%	0.7	7.5%
25 02 02	საავტომობილო გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა	628.5	642.5	642.5	724.2	81.7	12.7%	81.7	12.7%
25 02 03	ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა	977.9	1,303.7	1,241.5	1,179.8	-61.7	-5.0%	-123.9	-9.5%
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	339.5	543.1	420.0	420.0	0.0	0.0%	-123.1	-22.7%
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	329.7	445.5	520.0	520.0	0.0	0.0%	74.5	16.7%

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
25 05	მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა	29.3	30.7	64.6	64.6	0.0	0.0%	33.9	110.2%
25 06	იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	23.3	8.7	1.3	1.3	0.0	0.0%	-7.4	-85.1%
25 07	ზოგადსაგანმანათლებლო და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	170.9	88.6	222.3	222.3	0.0	0.0%	133.7	151.0%
25 07 01	საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	170.9	88.6	122.3	122.3	0.0	0.0%	33.7	38.1%
25 07 02	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0%	100.0	
25 08	ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	0.0	0.0	200.0	200.0	0.0	0.0%	200.0	
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	324.8	340.7	392.4	392.8	0.4	0.1%	52.1	15.3%
26 01	სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	119.0	69.7	62.1	62.1	0.0	0.0%	-7.6	-10.9%
26 02	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	156.7	203.5	247.4	247.4	0.0	0.0%	43.9	21.6%
26 02 01	პენიტენციური სისტემის მართვა და ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა ყოფითი პირობების გაუმჯობესება	129.1	154.6	197.4	197.4	0.0	0.0%	42.8	27.7%
26 02 02	ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა	8.1	8.8	10.0	10.0	0.0	0.0%	1.2	14.2%
26 02 03	პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	19.6	40.2	40.0	40.0	0.0	0.0%	-0.2	-0.5%
26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	5.7	6.7	7.8	7.8	0.0	0.0%	1.1	16.2%
26 04	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება	2.6	3.0	3.1	3.1	0.0	0.0%	0.1	4.8%
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	3.4	3.9	4.0	4.0	0.0	0.0%	0.1	1.9%
26 06	დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	6.7	8.0	13.5	13.5	0.0	0.0%	5.5	68.6%
26 07	იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	16.2	5.2	5.0	5.0	0.0	0.0%	-0.2	-3.7%
26 08	მიწის რეგისტრაციის ხელშეწყობა და საჯარო რეესტრის მომსახურებათა განვითარება/ხელმისაწვდომობა	5.3	25.2	40.0	40.0	0.0	0.0%	14.8	58.8%
26 09	მიწის ბაზრის განვითარება (WB)	7.9	14.4	9.5	9.5	0.0	0.0%	-4.9	-34.1%
26 10	საქართველოს მდგრადი სოფლის მეურნეობის, ირიგაციისა და მიწის პროექტი (საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს კომპონენტი) (WB)	0.0	0.0	0.0	0.4	0.4		0.4	
26 11	სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	1.2	1.1	0.0	0.0	0.0		-1.1	-100.0%
27 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	6,466.3	6,362.1	6,858.4	7,108.4	250.0	3.6%	746.3	11.7%
27 01	ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	83.0	90.4	92.6	92.6	0.0	0.0%	2.2	2.4%
27 01 01	ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	9.6	11.0	12.1	12.1	0.0	0.0%	1.0	9.5%
27 01 02	სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა	5.6	5.6	7.2	7.2	0.0	0.0%	1.6	28.1%
27 01 03	დაავადებათა კონტროლისა და ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების პროგრამის მართვა	30.0	27.0	12.3	12.3	0.0	0.0%	-14.7	-54.4%
27 01 04	სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	13.5	14.7	21.3	21.3	0.0	0.0%	6.7	45.6%
27 01 05	სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების მართვა	7.8	9.7	10.8	10.8	0.0	0.0%	1.1	11.6%
27 01 06	საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადუდებული დახმარების მართვა	4.0	4.2	5.1	5.1	0.0	0.0%	0.9	22.6%
27 01 07	დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა	5.4	5.5	6.3	6.3	0.0	0.0%	0.8	15.1%

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
27 01 08	დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა მართვა	1.1	1.1	1.5	1.5	0.0	0.0%	0.4	32.3%
27 01 09	ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების მართვა	3.6	3.5	4.9	4.9	0.0	0.0%	1.4	40.4%
27 01 10	ინფორმაციული ტექნოლოგიების სისტემების განვითარება და მართვა	2.1	7.9	10.4	10.4	0.0	0.0%	2.5	31.6%
27 01 11	მოქალაქეთა ინდივიდუალური სამედიცინო დახმარების ხელშეწყობა და მართვა	0.2	0.3	0.7	0.7	0.0	0.0%	0.4	164.1%
27 02	მოსახლეობის სოციალური დაცვა	3,871.7	4,135.1	4,878.9	4,991.9	113.0	2.3%	856.8	20.7%
27 02 01	მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფა	2,574.8	2,824.1	3,379.2	3,454.2	75.0	2.2%	630.1	22.3%
27 02 02	მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარება	908.4	1,148.3	1,340.1	1,370.1	30.0	2.2%	221.8	19.3%
27 02 03	სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა	38.5	51.6	66.6	66.6	0.0	0.0%	15.0	29.0%
27 02 04	სოციალური შეღავათები მაღალმთიან დასახლებაში	72.1	80.3	85.0	93.0	8.0	9.4%	12.7	15.8%
27 02 05	სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანი ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების უზრუნველყოფა	7.6	7.3	8.0	8.0	0.0	0.0%	0.7	9.6%
27 02 06	ახალი კორონავირუსით გამოწვეული სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესების გამო მოსახლეობის სოციალური დახმარება	270.4	23.4	0.0	0.0	0.0		-23.4	-100.0%
27 03	მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	2,372.0	1,920.2	1,454.1	1,574.1	120.0	8.3%	-346.1	-18.0%
27 03 01	მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა	800.3	946.2	880.0	980.0	100.0	11.4%	33.8	3.6%
27 03 02	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა	124.0	103.6	109.8	109.8	0.0	0.0%	6.1	5.9%
27 03 02 01	დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი	2.5	2.5	2.9	2.9	0.0	0.0%	0.4	16.4%
27 03 02 02	იმუნიზაცია	41.2	20.6	35.6	35.6	0.0	0.0%	15.0	72.9%
27 03 02 03	ეპიდემიამხედველობა	1.5	2.8	2.7	2.7	0.0	0.0%	-0.03	-1.2%
27 03 02 04	უსაფრთხო სისხლი	5.7	6.1	6.1	6.1	0.0	0.0%	-0.001	-0.02%
27 03 02 05	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, გარემოსა და პროფესიულ დაავადებათა ჯანმრთელობის სფეროში არსებული ვალდებულებების ხელშეწყობა	0.3	0.3	0.3	0.3	0.0	0.0%	0.01	4.0%
27 03 02 06	ტუბერკულოზის მართვა	25.6	25.9	17.2	17.2	0.0	0.0%	-8.7	-33.6%
27 03 02 07	აივ ინფექციის/შიდსის მართვა	23.2	22.4	16.0	16.0	0.0	0.0%	-6.4	-28.4%
27 03 02 08	დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა	7.0	6.5	8.2	8.2	0.0	0.0%	1.7	25.3%
27 03 02 09	ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა	12.8	12.5	13.7	13.7	0.0	0.0%	1.2	9.7%
27 03 02 10	ჯანმრთელობის ხელშეწყობა	1.2	1.0	2.1	2.1	0.0	0.0%	1.1	108.9%
27 03 02 11	C ჰეპატიტის მართვა	3.2	3.1	5.0	5.0	0.0	0.0%	1.9	59.0%
27 03 03	მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში	1,447.4	870.3	463.8	483.8	20.0	4.3%	-386.5	-44.4%
27 03 03 01	ფსიქიკური ჯანმრთელობა	27.5	32.8	50.0	50.0	0.0	0.0%	17.2	52.5%
27 03 03 02	დიაბეტის მართვა	17.8	15.6	30.0	30.0	0.0	0.0%	14.4	91.9%
27 03 03 03	ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება	2.0	2.2	3.0	3.0	0.0	0.0%	0.8	38.5%
27 03 03 04	დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია	49.2	44.2	56.0	56.0	0.0	0.0%	11.8	26.6%
27 03 03 05	ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა	3.8	4.7	5.2	5.2	0.0	0.0%	0.5	11.3%
27 03 03 06	იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა	14.4	21.1	30.0	30.0	0.0	0.0%	8.9	42.0%
27 03 03 07	პირველადი და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა	127.6	168.6	198.6	198.6	0.0	0.0%	30.1	17.8%
27 03 03 08	რეფერალური მომსახურება	73.3	76.1	45.0	65.0	20.0	44.4%	-11.1	-14.5%

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
27 03 03 09	თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება	0.5	0.4	1.0	1.0	0.0	0.0%	0.6	146.5%
27 03 03 10	ახალი კორონავირუსული დაავადების - COVID 19-ის მართვა	1,131.3	503.4	40.0	40.0	0.0	0.0%	-463.4	-92.1%
27 03 03 11	ორგანოთა ტრანსპლანტაცია	0.0	1.3	5.0	5.0	0.0	0.0%	3.7	290.6%
27 03 04	დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება	0.1	0.1	0.5	0.5	0.0	0.0%	0.4	852.4%
27 03 05	სახელმწიფო კლინიკების მართვა	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
27 04	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	68.8	48.8	99.8	99.8	0.0	0.0%	51.0	104.5%
27 05	შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	7.0	48.1	90.3	107.3	17.0	18.8%	59.2	123.0%
27 06	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა	63.9	119.5	242.7	242.7	0.0	0.0%	123.3	103.2%
27 06 01	სარეინტეგრაციო დახმარება საქართველოში დაბრუნებული მიგრანტებისათვის	0.7	0.6	0.7	0.7	0.0	0.0%	0.02	2.6%
27 06 02	ეკომიგრანტთა მიგრაციის მართვა	7.6	8.2	7.0	7.0	0.0	0.0%	-1.2	-15.1%
27 06 03	იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების სოციალური და საცხოვრებელი პირობების შექმნა	43.6	107.7	233.9	233.9	0.0	0.0%	126.2	117.3%
27 06 04	საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა ინტეგრაციის ხელშეწყობა	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0%	0.003	3.8%
27 06 05	საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის პროგრამა	1.1	1.0	1.1	1.1	0.0	0.0%	0.1	7.5%
27 06 06	ეკონომიკური მონაწილეობა, საცხოვრებელი უზრუნველყოფა და სოციალური ინფრასტრუქტურა იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მასპინძელი თემებისათვის (KfW)	10.9	1.8	0.0	0.0	0.0		-1.8	-100.0%
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	169.2	178.0	186.0	186.0	0.0	0.0%	8.0	4.5%
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	168.4	177.1	185.0	185.0	0.0	0.0%	7.9	4.5%
28 01 01	საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	161.7	169.2	175.3	175.3	0.0	0.0%	6.2	3.7%
28 01 02	საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა	4.6	5.0	6.3	6.3	0.0	0.0%	1.3	27.0%
28 01 03	საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება	0.1	0.2	0.2	0.2	0.0	0.0%	0.01	4.4%
28 01 04	დიასპორული პოლიტიკა	0.9	1.1	1.9	1.9	0.0	0.0%	0.8	76.5%
28 01 05	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციის თაობაზე საზოგადოების ინფორმირება	1.1	1.8	1.3	1.3	0.0	0.0%	-0.5	-25.9%
28 02	მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	0.8	0.9	1.0	1.0	0.0	0.0%	0.1	14.7%
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	983.7	1,089.4	1,260.0	1,270.0	10.0	0.8%	180.6	16.6%
29 01	თავდაცვის მართვა	370.4	390.8	506.6	506.6	0.0	0.0%	115.8	29.6%
29 02	პროფესიული სამხედრო განათლება	56.2	64.7	76.2	76.2	0.0	0.0%	11.6	17.9%
29 03	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	69.9	48.4	53.8	53.8	0.0	0.0%	5.3	11.0%
29 04	მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები	5.6	15.2	16.5	16.5	0.0	0.0%	1.3	8.7%
29 05	ინფრასტრუქტურის განვითარება	83.1	112.0	100.0	100.0	0.0	0.0%	-12.0	-10.7%
29 06	საერთაშორისო სამშვიდობო მისიები	20.9	1.6	2.0	2.0	0.0	0.0%	0.4	25.6%
29 07	სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება	36.7	54.6	44.6	44.6	0.0	0.0%	-10.0	-18.4%
29 08	თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარება	118.4	168.6	174.4	184.4	10.0	5.7%	15.9	9.4%
29 09	ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა	185.1	233.5	285.9	285.9	0.0	0.0%	52.3	22.4%
29 10	საქართველოს თავდაცვის ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	37.6	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	788.9	967.2	1,106.0	1,146.0	40.0	3.6%	178.8	18.5%

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
30 01	საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	581.3	687.9	852.1	892.1	40.0	4.7%	204.2	29.7%
30 02	სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	97.7	154.5	124.6	124.6	0.0	0.0%	-29.9	-19.3%
30 03	ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება	10.8	11.9	14.4	14.4	0.0	0.0%	2.5	20.9%
30 04	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	6.4	6.8	7.8	7.8	0.0	0.0%	1.0	14.3%
30 05	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	4.2	5.4	4.4	4.4	0.0	0.0%	-0.9	-17.3%
30 06	სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	88.4	100.7	102.6	102.6	0.0	0.0%	2.0	1.9%
31 00	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	665.4	760.4	698.5	698.6	0.1	0.01%	-61.8	-8.1%
31 01	გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	15.0	34.7	20.2	20.2	0.0	0.0%	-14.6	-42.0%
31 01 01	გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	11.9	31.8	12.7	12.7	0.0	0.0%	-19.1	-60.2%
31 01 02	ბიოლოგიური მრავალფეროვნების დაცვის ღონისძიებები	1.0	0.3	0.4	0.4	0.0	0.0%	0.1	33.5%
31 01 03	ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და ელექტრონული სისტემების ფუნქციონირების უზრუნველყოფა	1.1	2.4	7.1	7.1	0.0	0.0%	4.7	197.9%
31 01 04	გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ღონისძიებები (საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო)	0.6	0.3	0.0	0.0	0.0		-0.3	-100.0%
31 01 05	ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
31 02	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოტური კეთილსაიმედოობა	31.4	61.5	63.5	63.5	0.0	0.0%	2.0	3.2%
31 03	მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება	155.2	109.6	67.4	67.4	0.0	0.0%	-42.2	-38.5%
31 04	სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	6.0	5.6	5.9	5.9	0.0	0.0%	0.3	5.0%
31 05	ერთიანი აგროპროექტი	296.0	369.3	346.4	346.4	0.0	0.0%	-22.9	-6.2%
31 05 01	სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა	14.4	18.5	12.7	12.7	0.0	0.0%	-5.7	-31.1%
31 05 02	შეღავათიანი აგროკრედიტები	154.6	185.4	200.0	200.0	0.0	0.0%	14.6	7.8%
31 05 03	აგროდაზღვევა	10.0	8.5	12.0	12.0	0.0	0.0%	3.5	41.4%
31 05 04	დანერგე მომავალი	39.1	33.5	35.0	35.0	0.0	0.0%	1.5	4.4%
31 05 05	ქართული ჩაი	0.1	1.4	1.0	1.0	0.0	0.0%	-0.4	-28.3%
31 05 06	გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროექტი	12.3	24.9	25.0	25.0	0.0	0.0%	0.1	0.5%
31 05 07	ფერმათა/ფერმერთა რეგისტრაციის პროექტი	0.3	0.3	0.3	0.3	0.0	0.0%	0.01	3.2%
31 05 08	პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამა	0.3	0.9	1.0	1.0	0.0	0.0%	0.1	16.9%
31 05 09	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ინფრასტრუქტურული განვითარება	2.7	1.9	5.0	5.0	0.0	0.0%	3.1	165.6%
31 05 10	მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსების პროექტი	4.5	4.5	7.0	7.0	0.0	0.0%	2.5	56.0%
31 05 11	ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია	0.0	1.4	1.5	1.5	0.0	0.0%	0.1	3.9%
31 05 12	იმერეთის აგროზონა	2.0	3.5	4.0	4.0	0.0	0.0%	0.5	14.3%
31 05 13	ბიონარმოების ხელშეწყობის პროგრამა	0.0	0.0	0.5	0.5	0.0	0.0%	0.5	
31 05 14	საპილოტე პროგრამა ქალებისთვის	0.0	0.0	0.4	0.4	0.0	0.0%	0.4	

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
31 05 15	აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა	20.1	4.2	10.0	10.0	0.0	0.0%	5.8	140.8%
31 05 15 01	მერძევეობის დარგის მოდერნიზაციის და ბაზარზე წვდომის პროგრამა (DiMMA)	19.6	4.2	10.0	10.0	0.0	0.0%	5.8	140.8%
31 05 15 02	სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
31 05 16	ლიდერპროგრამა	0.0	0.0	1.0	1.0	0.0	0.0%	1.0	
31 05 17	სასოფლო-სამეურნეო მექანიზაციის თანადაფინანსების სახელმწიფო პროგრამა	4.8	38.8	10.0	10.0	0.0	0.0%	-28.8	-74.2%
31 05 18	თხილის წარმოების ხელშეწყობის პროგრამა	0.0	0.5	20.0	20.0	0.0	0.0%	19.5	4202.0%
31 05 19	სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთების მესაკუთრეთა ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამა	2.1	35.8	0.0	0.0	0.0		-35.8	-100.0%
31 05 20	ახალი კორონავირუსიდან-COVID-19 - დან გამომდინარე სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერის ღონისძიებები	16.7	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
31 05 21	მეფუტკრეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მხარდაჭერა	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0		-0.1	-100.0%
31 05 22	ყურძნის შესყიდვა-გადამუშავების ხელშეწყობის ღონისძიებები	8.3	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
31 05 23	არასტანდარტული ვაშლის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობის პროგრამა	3.6	5.3	0.0	0.0	0.0		-5.3	-100.0%
31 06	სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია	80.3	80.4	95.0	95.1	0.1	0.1%	14.7	18.3%
31 06 01	სამელიორაციო სისტემების რეაბილიტაცია და ტექნიკის შეძენა	26.6	36.0	40.0	40.0	0.0	0.0%	4.0	11.1%
31 06 02	სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაცია	24.2	26.0	25.0	25.0	0.0	0.0%	-1.0	-3.8%
31 06 03	ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესება (WB)	29.6	18.4	30.0	30.0	0.0	0.0%	11.6	63.1%
31 06 04	საქართველოს მდგრადი სოფლის მეურნეობის, ირიგაციისა და მიწის პროექტი (WB)	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1		0.1	
31 07	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	16.0	23.7	26.0	26.0	0.0	0.0%	2.3	9.8%
31 08	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	25.1	32.5	31.5	31.5	0.0	0.0%	-1.0	-3.1%
31 09	სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	9.7	16.2	21.0	21.0	0.0	0.0%	4.8	29.7%
31 10	ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	1.4	1.6	1.2	1.2	0.0	0.0%	-0.4	-23.2%
31 11	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის და "განათლება მდგრადი განვითარებისთვის" ხელშეწყობის პროგრამა	4.9	3.0	1.8	1.8	0.0	0.0%	-1.2	-41.1%
31 12	ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	1.1	1.2	1.4	1.4	0.0	0.0%	0.1	12.2%
31 13	გარემოს დაცვის სფეროში პროგნოზირება, შეფასება, პრევენცია და მონიტორინგი	15.9	12.3	8.0	8.0	0.0	0.0%	-4.3	-34.9%
31 14	კვების პროდუქტების, ცხოველთა და მცენარეთა დაავადებების დიაგნოსტიკა	5.6	6.2	5.0	5.0	0.0	0.0%	-1.2	-19.8%
31 15	მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა	1.7	2.7	4.4	4.4	0.0	0.0%	1.7	61.9%
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	1,526.9	1,697.3	2,030.8	2,077.8	47.0	2.3%	380.4	22.4%
32 01	განათლებისა და მეცნიერების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	49.3	51.2	53.8	53.8	0.0	0.0%	2.6	5.1%
32 02	სკოლამდელი და ზოგადი განათლება	1,069.9	1,172.9	1,341.0	1,360.5	19.6	1.5%	187.7	16.0%
32 02 01	ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება	882.0	999.7	1,116.0	1,121.2	5.2	0.5%	121.5	12.2%
32 02 02	მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა	10.2	11.5	11.7	11.7	0.0	0.0%	0.2	1.6%
32 02 03	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა	18.4	23.1	30.3	30.3	0.0	0.0%	7.1	30.8%
32 02 03 01	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფის პროგრამის ადმინისტრირება	2.6	2.5	3.0	3.0	0.0	0.0%	0.5	20.8%
32 02 03 02	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა	15.9	20.7	27.3	27.3	0.0	0.0%	6.6	32.0%

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
32 02 04	წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება	0.7	0.9	1.3	1.3	0.0	0.0%	0.4	40.0%
32 02 05	განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა	0.2	0.2	0.3	0.3	0.0	0.0%	0.0	0.1%
32 02 06	მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა	29.0	28.1	33.3	37.2	3.9	11.7%	9.1	32.5%
32 02 07	ოკუპირებული რეგიონების მოსწავლეებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება	4.1	4.1	4.5	4.5	0.0	0.0%	0.4	10.4%
32 02 08	ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	0.2	0.2	0.4	0.4	0.0	0.0%	0.1	52.4%
32 02 09	ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა	0.4	0.4	0.5	0.5	0.0	0.0%	0.1	19.5%
32 02 10	საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	17.2	35.5	40.0	50.5	10.5	26.1%	14.9	42.0%
32 02 11	პროგრამა "ჩემი პირველი კომპიუტერი"	82.1	40.2	43.6	43.6	0.0	0.0%	3.3	8.3%
32 02 12	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა	10.3	12.1	5.0	5.0	0.0	0.0%	-7.1	-58.8%
32 02 13	ზოგადი განათლების რეფორმის ხელშეწყობა	15.0	16.7	54.3	54.3	0.0	0.0%	37.6	225.4%
32 03	პროფესიული განათლება	60.1	79.0	87.4	87.4	0.005	0.01%	8.4	10.6%
32 03 01	პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა	56.9	66.8	71.5	71.5	0.005	0.01%	4.7	7.0%
32 03 02	პროფესიული უნარების განვითარება	0.3	8.5	12.0	12.0	0.0	0.0%	3.5	41.6%
32 03 03	ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება	2.9	3.7	3.9	3.9	0.0	0.0%	0.2	4.7%
32 03 04	მსჯავრდებული პირებისათვის და ყოფილი პატიმრებისათვის პროფესიული განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	0.02	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
32 04	უმალღესი განათლება	153.3	142.5	147.5	147.5	0.0	0.0%	5.0	3.5%
32 04 01	გამოცდების ორგანიზება	13.7	14.5	17.1	17.1	0.0	0.0%	2.7	18.5%
32 04 02	სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების ხელშეწყობა	117.2	106.8	120.0	120.0	0.0	0.0%	13.1	12.3%
32 04 03	უმალღესი განათლების ხელშეწყობა	0.2	0.2	0.5	0.5	0.0	0.0%	0.2	99.2%
32 04 04	საზღვარგარეთ განათლების მიღების ხელშეწყობა	6.7	4.4	7.2	7.2	0.0	0.0%	2.8	64.4%
32 04 05	უმალღესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა	15.5	16.6	2.7	2.7	0.0	0.0%	-13.9	-83.5%
32 05	მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	67.2	64.4	75.8	75.8	0.0	0.0%	11.3	17.6%
32 05 01	სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	35.3	33.1	35.4	35.4	0.0	0.0%	2.3	7.0%
32 05 02	სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები	6.2	7.0	7.6	7.6	0.0	0.0%	0.6	8.8%
32 05 03	საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ხელშეწყობა	1.1	1.2	1.3	1.3	0.0	0.0%	0.1	7.3%
32 05 04	სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	24.2	22.1	29.9	29.9	0.0	0.0%	7.8	35.3%
32 05 05	მეცნიერების პოპულარიზაცია	0.4	1.0	1.5	1.5	0.0	0.0%	0.5	51.8%
32 06	ინკლუზიური განათლება	26.5	38.0	45.6	45.6	0.0	0.0%	7.7	20.2%
32 07	ინფრასტრუქტურის განვითარება	76.2	134.5	229.0	269.4	40.4	17.6%	134.9	100.3%
32 07 01	ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	35.2	94.8	179.1	213.9	34.8	19.4%	119.1	125.7%
32 07 02	პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	18.8	17.2	35.0	35.0	0.0	0.0%	17.8	103.8%
32 07 03	სამინისტროს და მის სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება	0.2	1.8	2.0	2.0	0.0	0.0%	0.2	8.3%
32 07 04	უმალღესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	17.0	14.6	10.1	10.1	0.0	0.0%	-4.5	-30.8%
32 07 05	საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარება	5.1	6.1	2.8	8.4	5.6	199.5%	2.3	38.5%

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
32 08	ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (WB)	20.0	11.0	17.8	14.4	-3.4	-19.1%	3.4	31.3%
32 09	პროფესიული განათლება I (KfW)	0.5	2.0	15.0	15.0	0.0	0.0%	13.0	646.8%
32 10	თანამედროვე უნარები უკეთესი დასაქმების სექტორის განვითარების პროგრამისთვის - პროექტი (ADB)	0.8	1.9	18.0	8.4	-9.6	-53.3%	6.5	333.6%
32 11	გამოყენებითი კვლევების საგრანტო პროგრამა (WB)	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
33 00	საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	359.2	476.2	431.2	465.2	34.0	7.9%	-11.0	-2.3%
33 01	კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	5.4	8.9	9.2	9.2	0.0	0.0%	0.3	3.6%
33 02	სახელოვნებო და სასპორტო სფეროში უმაღლესი განათლება	12.1	12.4	17.2	17.2	0.0	0.0%	4.8	38.6%
33 03	ინფრასტრუქტურის განვითარება	60.1	50.0	48.7	49.0	0.3	0.7%	-1.0	-2.0%
33 04	სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა	5.9	6.4	12.1	12.1	0.0	0.0%	5.8	90.6%
33 05	კულტურის განვითარების ხელშეწყობა	71.9	150.6	98.1	98.1	0.0	0.0%	-52.5	-34.9%
33 06	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	28.5	37.0	39.5	39.5	0.0	0.0%	2.4	6.6%
33 07	მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია	137.0	151.0	177.1	183.3	6.2	3.5%	32.3	21.4%
33 08	კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	34.7	54.5	23.4	50.8	27.5	117.5%	-3.7	-6.8%
33 09	ახალგაზრდობის ხელშეწყობა	3.5	5.3	5.9	5.9	0.0	0.0%	0.6	10.5%
34 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	13.8	15.4	18.0	18.0	0.0	0.0%	2.6	16.9%
35 00	სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	2.2	2.3	1.8	1.8	0.0	0.0%	-0.6	-24.8%
36 00	სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	7.3	8.1	10.4	10.4	0.0	0.0%	2.3	28.7%
37 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	8.1	9.5	15.0	15.0	0.0	0.0%	5.5	58.2%
38 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	2.1	2.1	4.3	4.3	0.0	0.0%	2.2	105.0%
39 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური	0.0	0.0	5.0	5.5	0.5	10.0%	5.5	
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	61.4	72.1	82.8	82.8	0.0	0.0%	10.7	14.8%
40 01	დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	52.4	60.6	72.1	72.1	0.0	0.0%	11.5	19.0%
40 02	სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	9.0	11.5	10.2	10.2	0.0	0.0%	-1.3	-11.5%
40 03	სსიპ სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტო	0.01	0.01	0.5	0.5	0.0	0.0%	0.5	3549.6%
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	6.2	7.9	9.3	11.8	2.5	27.0%	3.9	49.1%
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	69.6	82.3	101.2	101.2	0.0	0.0%	18.9	22.9%
43 00	სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტო	2.2	3.2	5.0	5.0	0.0	0.0%	1.8	58.1%
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	2.4	2.6	2.8	2.8	0.0	0.0%	0.2	7.7%
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	24.9	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0%	0.003	0.01%
45 01	სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი	14.9	14.4	14.8	14.8	0.0	0.0%	0.4	2.9%
45 02	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა სვიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	0.6	0.6	0.6	0.6	0.0	0.0%	0.05	7.5%
45 03	ა(ა)იპ – ბათუმისა და ლაზეთის ეპარქიის საგანმანათლებლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	1.6	1.2	1.8	1.8	0.0	0.0%	0.5	43.4%
45 04	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს ქ. ნინოწმინდის წმიდა ნინოს მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონი	0.7	0.7	0.7	0.7	0.0	0.0%	0.0	0.0%

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
45 05	ა(ა)იპ – ბათუმის წმიდა მოწამე ეკატერინეს სახელობის სათნოების სავანისათვის გადასაცემი გრანტი	0.3	0.3	0.3	0.3	0.0	0.0%	0.0	0.0%
45 06	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	0.9	0.9	0.9	0.9	0.0	0.0%	0.0	0.0%
45 07	ა(ა)იპ – წმინდა გიორგი მთაწმინდელის მონასტერთან არსებული სარეაბილიტაციო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	0.2	0.2	0.2	0.2	0.0	0.0%	0.0	0.0%
45 08	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1.9	1.9	1.9	1.9	0.0	0.0%	0.0	0.0%
45 09	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ტბელ აბუსერისძის სახელობის სასწავლო უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1.8	1.8	1.8	1.8	0.0	0.0%	0.0	0.0%
45 10	ა(ა)იპ – სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციის და ადაპტაციის ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0%	0.0	0.0%
45 11	საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზიის სუბსიდირების ღონისძიებები	0.8	1.8	0.8	0.8	0.0	0.0%	-1.0	-55.6%
45 12	ა(ა)იპ – ახალქალაქისა და კუმურდოს ეპარქიის სასწავლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	0.5	0.5	0.5	0.5	0.0	0.0%	0.0	0.0%
45 13	ა(ა)იპ – ფოთის საგანმანათლებლო და კულტურულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრი	0.7	0.7	0.7	0.7	0.0	0.0%	0.0	0.0%
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	6.8	11.3	13.0	13.0	0.0	0.0%	1.7	15.1%
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	10.8	13.4	20.9	20.9	0.0	0.0%	7.5	55.8%
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	5.9	6.4	7.8	7.8	0.0	0.0%	1.4	22.0%
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	4.6	6.0	5.3	5.3	0.0	0.0%	-0.7	-11.6%
47 03	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	0.3	1.0	7.8	7.8	0.0	0.0%	6.8	650.3%
48 00	სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	4.0	4.1	4.7	4.7	0.0	0.0%	0.7	15.9%
49 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	1.5	1.7	1.9	1.9	0.0	0.0%	0.2	13.6%
50 00	სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	5.3	6.4	6.5	6.5	0.0	0.0%	0.1	1.2%
51 00	სპეციალური საგამომძიებო სამსახური	7.1	11.0	17.0	17.0	0.0	0.0%	6.0	55.0%
52 00	სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	0.4	0.5	1.0	1.0	0.0	0.0%	0.5	86.5%
53 00	სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	0.2	0.2	0.5	0.5	0.0	0.0%	0.3	107.6%
54 00	ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	2.6	2.8	3.8	3.8	0.0	0.0%	1.0	34.4%
55 00	საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	4,582.5	3,052.2	3,985.8	3,968.2	-17.6	-0.4%	915.9	30.0%
55 01	საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	2,936.8	1,207.2	1,696.0	1,596.0	-100.0	-5.9%	388.8	32.2%
55 02	საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	546.6	550.4	715.0	715.0	0.0	0.0%	164.6	29.9%
55 03	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები	4.3	23.3	2.8	2.8	0.0	0.0%	-20.5	-88.0%
55 04	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	634.3	829.1	515.0	532.0	17.0	3.3%	-297.1	-35.8%
55 04 01	ავტონომიური რესპუბლიკებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	10.0	32.0	14.0	14.4	0.4	2.9%	-17.6	-55.0%
55 04 02	მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	624.3	797.1	501.0	517.6	16.6	3.3%	-279.5	-35.1%
55 05	საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი	0.0	0.0	60.0	100.0	40.0	66.7%	100.0	
55 06	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	29.8	6.6	40.0	40.0	0.0	0.0%	33.4	505.3%
55 07	საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი	0.0	0.0	400.0	500.0	100.0	25.0%	500.0	
55 08	მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი	0.0	0.0	20.0	20.0	0.0	0.0%	20.0	

კოდი	დასახელება	2021 ფაქტი	2022 ფაქტი	2023 გეგმა	2023 პროექტი	2023 პროექტი / 2023 გეგმა		2023 პროექტი / 2022 ფაქტი	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
55 09	საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა	0.1	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0%	0.1	43.9%
55 10	საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე საოპერაციო ხარჯებისა და სხვა ვალდებულებების თანადაფინანსება	0.7	0.6	0.8	0.8	0.0	0.0%	0.1	16.1%
55 11	დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება	236.0	275.0	310.0	375.0	65.0	21.0%	100.0	36.4%
55 12	საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობით მუნიციპალიტეტებში დაგეგმილი რეფორმების ფინანსური მხარდაჭერა	0.0	0.0	15.0	15.0	0.0	0.0%	15.0	
55 13	დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	168.0	36.5	211.0	71.4	-139.6	-66.2%	34.9	95.8%
55 13 01	აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD, SIDA)	4.0	0.0	6.0	6.0	0.0	0.0%	6.0	
55 13 02	ბათუმის ავტობუსების პროექტი (E5P, EBRD)	0.0	0.1	0.5	0.5	0.0	0.0%	0.4	366.4%
55 13 03	თბილისის მყარი ნარჩენების მართვა	8.0	26.5	37.0	14.0	-23.0	-62.2%	-12.5	-47.2%
55 13 04	აჭარის სოფლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების პროგრამა, საქართველო (EU, KfW)	7.2	6.6	35.0	31.0	-4.0	-11.4%	24.4	368.6%
55 13 05	საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა	2.6	2.2	20.5	7.5	-13.0	-63.4%	5.3	243.7%
55 13 06	თბილისის მეტროს პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	40.0	0.0	-40.0	-100.0%	0.0	
55 13 07	მდგრადი ურბანული მობილობა (KfW)	0.0	0.0	34.0	9.5	-24.5	-72.1%	9.5	
55 13 08	საქართველოს მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დახმარებისა და აღდგენის პროექტი (ეროვნული ბანკის კომპონენტი) (WB)	0.0	0.1	3.0	0.3	-2.7	-90.0%	0.2	154.7%
55 13 09	თბილისის ავტობუსების პროექტი (ფაზა II) (EBRD)	125.0	0.0	35.0	1.0	-34.0	-97.1%	1.0	
55 13 10	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - IV ფაზა (KfW)	16.2	0.3	0.0	0.0	0.0		-0.3	-100.0%
55 13 11	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - III ფაზა (EU, KfW)	5.1	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
55 13 13	ბიომრავალფეროვნება და მდგრადი ადგილობრივი განვითარება საქართველოში (აჭარის სატყეო სააგენტოს კომპონენტი) (KfW)	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0		-0.6	-100.0%
55 13 14	თბილისის მეტროს მოდერნიზაციის პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	0.0	0.9	0.9		0.9	
55 13 15	ბათუმის მუნიციპალური ინფრასტრუქტურა (ფაზა V) (KfW)	0.0	0.0	0.0	0.7	0.7		0.7	
55 14	2020-2022 წლების საპილოტე რეგიონების ინტეგრირებული განვითარების პროგრამის ფარგლებში შერჩეული პროექტების დაფინანსება მუნიციპალიტეტებში	25.9	123.4	0.0	0.0	0.0		-123.4	-100.0%
56 00	სსიპ - ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი	1.3	1.2	0.0	0.0	0.0		-1.2	-100.0%
57 00	სსიპ - საპენსიო სააგენტო	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	
58 00	ა(ა)იპ - ათასწლეულის ფონდი	0.1	0.3	0.0	0.0	0.0		-0.3	-100.0%
63 00	ა(ა)იპ - მშვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის	0.3	0.6	0.0	0.0	0.0		-0.6	-100.0%